रतिष्ठिसुंमाअर्हद्दरिमीमिवंपात्ना॥१॥आर्यदेशमवाप्यधर्मरहिताग्यस्यधर्मक्रियांधर्मस्थानमहोश्रवीक्ष्यसुगुरोः
श्रुत्वाचधर्मकश्चितुबोधंयातिकलौस्तनाविक्रमतानृपःप्रदेशीयथांमत्यंदनसंगिनःक्षितिरुहत्नात्यपिकिंवदना
॥श्रत्रकाव्यप्रदेशिनृपकथा॥॥श्रुतविकार्यांनाविक्रमतस्थापकःप्रादेशीराजाराज्यंकरोतिनगराद्याखश्रीपार्श्व
नाथशिष्याःश्रीकेशीगणधराःसमवासाष्ठी॥राजाउत्नोद्यानेक्रीडनश्रावकमंत्रिप्रेरितःसूरिपार्श्वेजगामासवदति॥
नास्त्यात्मानपुण्यंनपापंइतिनाविक्रमतांप्रव॥ स्थापयतिराजाभूतनक्के॥मयेकदाजीवानवचौरोनिच्छिद्रमं
जूषायामस्थापितनिवष्टतः॥चोदोत्मानिर्गत्य यातितदाछिद्राणिस्युः॥तन्नास्तीत्यात्माततःपुष्टतिमनेयुरु
णापुनर्निच्छिद्रमंजूषामध्येस्थापितःभक्ष पःशंखंवादयतितच्छब्दःसर्वैरपिश्रुतःमंजूषायांछि
द्राणिनाभवन्॥इत्यादिदृष्टांतैरात्मस्थापना सूरिभिश्चक्रे॥राजाप्रतिपन्नोनास्तिकमतंत्यक्त्वाआर्हतंधर्मप्रति
पाल्यस्वर्जगाम॥७॥१॥ ॥उत्सर्पिण्यवसर्पिणीः॥ क्षितिमरुद्वह्निवाताश्चसंख्यावनेऽनंताश्चविकलेषुगणयशारदाजात्या
विपद्यानयेत्समसाश्रोत्तुनवोत्रिरष्टिमनुजेजीवोऽन्तरत्रास्यवेद्धर्मसद्दराणांदुर्लभसुगतिंप्राप्नोतितिर्यंक्ष्वपि॥३॥अत्रधर
णेंद्रदृष्टांतप्रोच्यते॥वाराणसीपंचाग्निसाधनरूपंतपःकमठस्तपति।अन्यदाग्वासेवनश्रीपार्श्वकुमारेणपातापसदृजाल्या
ष्टतः॥ष्टजीनाबहिर्दहतो॥अवधिनाकाष्टमध्येदह्यमानान्भुजंगश्चातत्रगत्वाप्रज्वलत्काष्टमध्यसर्पोवहिःकर्षितःनमस्कारोद
त्तः॥धरणेंद्रोजातःश्रुत्वकिंमज्ञानंतपस्तपःसिद्याधर्मनजानासीत्यादिवाक्यैस्तापसोजनसमक्षंधिक्कृतःकोपात्मिलादौस॥ १

DR. BHAU DAJI MEMORIAL

॥६०॥श्रीवर्द्धमानमानम्य निर्द्धूतवृजिनं जिनं॥कर्पूरप्रकरग्रंथे कथाः प्रख्यामि सप्रथाः॥१कर्पूरप्रकरः शमामृतरसवक्त्रे
न्दुबंजातपःसुक्लध्मनतरुप्रसूननिचयःसुपाप्पाब्धिफेनोदयः॥सूक्तिश्रीकरपाडनाछमिचायावाक्कामधेनोःपयोव्या
ख्यालस्यजिनेशपेशलरदज्योतिश्चयःपातुवः॥१तत्रव्यालक्ष्मार्यदेशां॥कथमपिश्रुतवंशमकुलंधसाधुसंगंपवाधंद
देवादि२०शाकीः२१क्रूरतरामश्रुयति२२त्रावकस्याधवतानि२३श्रुमसहेशी२४जिनार्श्री२५उहनय२७विनय२८सुविरा
ग्य२९दानादि३०शुद्धि३१शरह३२पूतप३३कुश्मादर्जयमपिहरस्तुहरुताद३६सुसकर्मशुक्ल्या॥उदारकार्यो॥कोपिस्या
न्नघुकर्मकःसुकृतधार्दशप्यनार्यश्चतंसस्याप्या ईकुमारवतगुणचयःकिंवार्यदेशाश्रयाचूकाराछोशाशीना
घाक्तोसुत्तमाणःसाश्रीक्रातायानवतंगगाशा लितिशंस्तुप्पद्विकमलागारहारश्रीरमि॥स्त्रुवऋआर्द्रकुमार
कथा॥श्वलनवेआर्द्रकुमारणदीक्षाग्रहणानंत रंकुलमदश्चके॥अहंबुाहणःशूद्रश्वेशुनिक्लोलामिमिशनय
कुमारजीवनवार्यमाणापितंमदंनतत्पाज्ञातत्तसत्यागामितिनवतीवकुलावतरणंजेनआर्द्रनराजगृहेआर्द्रकुमारा
वहेधाअनयकुमारवणिकुडवेसमउगतेरनयकुमारवर्णितंतसुरश्चकोहर्वसप्रहेनानयेतस्याजनिस्नेहः॥वणिकुसुउ
हस्नेऋनयस्यप्राभृतप्रेषणं॥श्रीवीरवाक्यादनयेनहर्वनवृत्तिकरोज्ञातः॥पट्टकलाबादितजिनप्रतिमाप्रेषणमनयेन
कृतातद्दशीननार्द्रकुमारस्यहर्वभवस्मरणं॥वैराग्यं॥आर्यदेशाकाष्ठनागतदीक्षाग्रहणं॥भोग्यकर्मणाउनरपिरहस्थ
तासुीवक्षोचउविंशतिवर्षांतदीक्षाग्रहणं॥माहसप्राप्तिः॥ ॥आख्याविमाहर्तनावंधधणादहबंधणाउकरीनहजन्तप

विस्वारामदानुभामिाघनश्रीवीरवाणीःश्रवाकन्यास्यक्त्वादीक्षाउत्यदानिशिसाधूनांपादप्रहाराद्विनिदीक्षायांत
सामानानमाज्ञाप्राप्तःश्रीवीरणतदद्देशनाधाररतीजजलवत्तरलंजायंश्रुथिगलक्षीविनंसरादद्वा॥उ
छायकामलेगानिबंधणंडःरकलरकाणं॥१काचकवहिस्त्रछविङउंदामन्नणंममहिलसडाकावेरयाणंसंसुत्तुंप
रिगिह्नदृउवलसंडाडे॥२नरद्याणविउरक्कोकिश्चइकालणकिंउणनराणंतानविरंदुस्सहादीडरकमिणंमासप्पविय
सु॥३तदनंतरंहर्वनवाकथितः॥वैताद्यसमरुप्रला हसी७००हस्तिनीनायकोदवलेनहघयामरसिप्रविष्टः॥प्रतिग
जेनपंकन्निमामारितः॥ततोवंध्यसवले१०००हस्ति नीनाथोमरुप्रनहसीदवेहस्तीजातजातिस्मृतिश्रीणिछंडि
लानिकृतवानुदावलायेश्रावदेहरीतास्ती यस्थयंस्थितः॥कर्णकंडूयनेपादाधःशशकःप्रविष्टः॥
दिनत्रयंतनुकंपातंपादउत्पाटितःएवस्थापितः॥म करीइत्वाम्पघकुमारसंजातः॥पतद्वीरवचःश्रुत्वाउनकृत्प्र
वराग्यामेघोस्वेडमेयमंप्रतिपाल्यविजयविमानेसुरो जातः॥४॥५॥ ॥वलाकलेमहतिउनवेशकुप्रसन्नंऽवनंजीवा
सुउस्थघवहढधियःक्षीणातकर्मवस्मुाक्रूराःसिःक्रमतिसुगलीवर्णकैःस्तुडरंतायनांतम्यास्त्रिवतुरस्तुहस्मृत्तिनतयांकमेण॥६॥
अत्रप्रसन्नचंद्रराजर्षिकथाकथ्यते॥पोतनपुरनगरस्वामीप्रसन्नचंद्रोराजाराज्यंप्राप्यमासिकमेवांगजंसंस्थाप्यदीक्षांजग्राहश्री
वीरपार्श्वेराजगृहेआगत्यसूर्यमंप्रतरवहविष्टबाडारकपाश्रस्थस्तपस्तप्यति॥रसुंडकिंसुपयप्रपमिघागमासिकस्तववालावि
रिनिर्नगरंवप्सुयित्वागृहीतराज्यमारयिष्यतेइतिश्रणिकपतिडुर्मुखनिंदाश्रवणेनध्यानतनंगाजातः॥संग्रामःप्रारब्धोर्मन

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

ग्रहणानंतरंकायोत्सर्गस्थंतापसजीवोमेघमालीमुशलप्रमाणधाराभिर्नीरोपसर्गंचकार॥तंमद्यमानमथधरणेंद्र
फणामंडपाधःस्थितस्यस्वामिनःकेवलज्ञानमुत्पादि।धरणेंद्रनयनात्तामेघमालीप्रभुपादयोर्लग्नः॥मिथ्यादुःकृतंददौ॥
॥७॥३॥ ॥कालप्राणिनवाऽनादिनिधनाःस्वसर्वज्ञातोसदाजावेनउमतास्वकृत्यमपिहिताहितंनकिंचिद्धितंसुक्तासुक्ति
कायववारिमणकृद्धाद्धौकषिद्दिवतंस्तस्यापाघःसकंबलनशाबलेनाह्नवधर्मेश्रिय॥४॥अत्रकंबलसबलवृषन नन्बलेऽ४
द्वयकथाकथ्यते॥मथुरायांजिनदासः॥आभीरविशा। दा।गोणउववासाभंडीरमित्रववंतेनागाहिआगमणं॥१
वीरवरस्ससमगवउंनावारूढस्सकासिअवसग्गं। मिच्छद्दिट्ठिपरद्दंकंबलसबलासमुत्तारा॥२मथुरायांजिनदा
सश्रेष्ठीवसति।अत्रांतस्सहलाकतआभीरण सविवाहानंतरंकंबलसबलनामकमत्यंतसश्रीकंवृष
नद्वयंश्रेष्ठिनानिच्छतापिप्राभृतेकृतं।तौप्रासुकौ बुवार्यादिचरतःश्रेष्ठिनाधर्मोच्छांदृष्ट्वासर्वेनवस्मृतिजातजा
तिस्मृतीश्रावकवदष्टम्यादिषुउपवासंकुरुतः॥अथ। ष्टमिवाणकदाभंडीरमित्रयक्षयात्रायांस्वरितौरुधिरागच्छतौ
गृहीतानशनीतौतानागकुमारादेवौजातौ॥कंडकहृदस्युगंगासुत्तरतः॥श्रीवर्द्धमानस्वामिउपसर्गंकुर्वाणमिथ्यादृष्टिसु
रीतास्यामागत्यनिवारितः॥ ॥जेवेनामलवाल्लुकवलवणाकीर्णिवागादयथाबीजंकिंचिदिदाखिलवफलतिज्ञावेवता
नाफलेः॥ददातिनरयिकनिंच्छिमगुजेथयः।उद्वृत्तिस्त्रांतस्मान्मेघकुमारवनरनवानंतश्रियवर्यतां॥५॥अत्रमेघकुमार
कथाकथ्यते॥राजगृहेश्रेणिकनृपधारिणीसुतोमेघकुमारोऽष्टकन्यापाणिग्रहणंकृतवान्॥समवायांगाथाकस्यश्रुत्वा

स्वासुःस्माकंज्ञात्वाउनावतीदीक्षामनशनंचगृहीत्वाआद्यस्वर्गेसुराजनि।ततनप्रभावतीदेवेनात्रागत्यपूर्वस्नेहतःसराजाविशेषेण
प्रतिबोधितः।तयाजिताकुयर्वादिवासना॥६॥८॥ ॥जीवादितत्वविकल्पेविउलेस्वाणानिश्चीकानतामलिरजातसुस्याध्वसंगां।कःसूरसिमिदि
मधिगच्छतिकूटकल्पैःकावांसुधिंतरतिजरियानपाये॥८॥अत्रतामलिकथाख्याता॥तामलिप्तीपुरीवास्तव्यस्तामलिःश्रेष्ठीमहत्यस्तापसी
तपस्यांसंविग्नागृहीतवान्।भगवंतमध्यमकेनिद्रांशकःसुतगरालागगान्नमस्कारातिजलचरस्थलचरखेचरजीवानांत्रयाणामात्मनश्च
कृता।आत्मीयानामकविंशतिवाराजीरणप्रक्षाल्यअ ग्राहार्पणविधतपःषष्टिवर्षसहस्राणितप्तवान्।प्रथमादेवलोकेदेवाजा
तः।सजातानेनएवंविधतपसामसजन्मासमाप्यांति॥ ॥७॥ ॥गिरिशुकशुकाविवामलांगीगुणनाम्बाद्यनाकजउदसंगा
उजलदांबुविषस्रुधावनस्यांकनकदोवकिमि द्रुकाननेव॥१०॥अत्रशुकद्वयकथोच्यते॥वंपायांराजाजितशत्रुः
साऽन्यदाविपरीतशिक्षितास्वेनअद्दिःकर्षितःवनांत गच्छन्नस्ति।अत्रांतरेतरुशिखरेजराकूटएकशुकःश्चोरानकथयति
राराजेयातिएकातश्यतद्ववःश्रुत्वाऽन्यसूरितेतांपमाश्र मस्थयायोतापसशुकःकथयतिदंदासुनिवरा।राजाआगच्छन्नस्ति।अन्फा
त्थानंक्रियतां।आसनंमुच्यतां।आचमनंदत्तइतितद्वचःश्रवणान्।राजाहृष्टःकोऽनुकोलाहालःशुकपार्श्वेदृष्टवान्।पिछकोजल्पति।राजन्दृणुवृ
त्तांतं॥मातापिएकापितापिएकोममतस्यचपक्षिणः।अहंमुनिभिरानीतःसचनीतोगवाशनैः॥१॥गवाशनानांसगिरःशृणोति।अहंद्वराजन्मुनि
पुंगवानां।प्रत्यक्षमेतत्भवतापिदृष्टंसंसर्गजादोषगुणाभवंति॥१॥एतद्वृत्तांतकथनानंतरंततःप्रभृतिकुसंगंत्यजन्सुखीजातः॥७॥१०॥
श्रप्यात्यमप्यमलबाधववस्त्रिलातीशाचायसाधमलिना।पिहिनश्चिच्छेकिंकाटिवधिरसवंदनरवबिंडंस्यारीपिहसशिशिरसंस्थेनेतमलोदं।

सीवर्द्धमानस्याश्रेणिकस्य धर्मलाभं ददौ। श्रेणिकेन श्रीवीरपार्श्वे पृष्टमायं सप्तमनरके षष्ठी मनुष्यानव सर्वार्थसिद्धिगमन
स्वरूपं पृच्छत्व अत्रयं श्रीवीरेण दत्तं। चतुर्थपृच्छायां राजर्षेः केवलज्ञानं जातं॥८॥ ॥तत्राह दृष्टान्यपितुःसुतापि धर्माल सायसुल
सोनववन्नामकिं विषादेर्विषघ्नमणिः किं पंकान्नवाश्रीसदनंमाराजं॥७॥ अत्र सुलसकथा कथ्यते॥ राजगृहे कालसौकरिकस्य
सुतःसुलसः अभयकुमारमंत्रिपरिचयेन सद्रूपापरः श्रावकोजातः॥ १ कालसौकरिकः श्रेणिकेन वार्यमाणोपि ५०० महिष
मारणपापनिघ्नतपिंडःसमुत्पन्नदुर्लेश्यःसप्तमनरकंज गामाः सुलसस्तु सुजनैः संभूयप्रोक्तः॥ ५०० महिषान्मारय पापं विभज्य
लास्यामः। सुलसेन कुठारप्रहारेण स्वांघ्रिं छित्वमना। कथितं। पृष्ठ्योपपाता मम दुःखं संप्रति विभज्य गृह्णीत यथा पापमिति
वाक्येनामौनंकारिताः। स्वजीववधस्तु न कृत एव। विरहंति य मरणं न य परपीडं करंति मणसावि जे सुविइयसु
गइपहा सोअरिअसुअ जहा सुलसो॥ ॥बोधयस इमं किलोद्भवास्त्रियांप्फदायनश्रेष्ठराजप्रभावतीसत्वी धैता किं जलधे
र्गंगयां सदृष्ट्वा वाराशितो नराकथा॥८ अत्र प्रभावती। कथ्यते। वीतभयपत्तने मिथ्यादृष्टिरुदायनराजा राज्यं करोति। एकदा न
र्यंतमिक्रीडनार्थमेति तरती एकां काष्ठपेटीं लब्धवान्। सा गृहे आनीता। तन्नालकानि बहूनि कनापि कथमपि नोद्घाटयितुं शक्यते॥ अत्रांतरे
र्धटकमहाराजपुत्र्या महासत्या राज्ञी प्रभावत्या स्वधर्मश्रावणाच्चक्रा। त्वम्मम नमिसात्यादेवः सत्यागुरुः सत्याधर्मेन्निदाता लकास्तु घटं तु
घटितिकथनानंतरमेवताद्घाटिता। तन्मध्ये एकरीवृद्ध्वा सातिशाया विद्युन्मालिसुरनिर्मिता देवाधिदेवप्रतिमा राज्ञीधर्मास्थां दृष्ट्वा राजा
पि सम्यक्दृष्टिरजनिष्ट। एकदा राज्ञो जिनाग्रे नृत्यं त्यांगीतगानं कुर्वता राज्ञा राज्ञीकबंधएव ददृशे। राज्ञाः कथितं तं तस्य रूपं तेन चिह्नेन।

च्चासविकिं तुणमकारियदस्मात्कं स्वामीजातः। ततस्त्रीणिमामतिगाग्रयातामात्रपीराज्ञीचाउक्तं मया देवार्चीसत्यार्चदानादी
निमहत्तुण्णानिकृतानि। ततःसुकृतेद्धर्यं लब्धा॥ अभयकुमारेण पश्चात्कृक्ताः प्रतिबुद्धा रागोहिणया श्रेणिकस्याभयस्य चात्मा
नं तापयित्वा लोकं सर्वमपि लोकानां दत्वा श्रीवीरपार्श्वे दीक्षामादाय चारित्रं प्रतिपाल्य स्वर्गं जगाम॥८॥१२॥ ॥कोप्यन्नएवमक्षिमा
नतु श्रद्धहृदृष्टंयं तु श्रेणिकोप्यविरतोपि जिनाज्ञावी। तृणार्गलः किमिति रापिनमार्वतो मोक्षूपव्यक्तोप्पयितुगंस्त्रिजगन्न तस्मा॥
१३ अत्र श्रेणिकस्य कथा कथ्यते। राजगृहे राजा श्रेणिको राज्यं करोति। सप्रथमं निर्ग्रंथं तु निसुखान् सम्यक्त्वपात्रिकालं जिनार्चां
करोति। जिनस्तुरतः प्रतिदिनमष्टोत्तरशतस्वर्णयवैः स्वस्तिकं रचयति। याचकेभ्यो नानादानानि ददाति। सम्यक्त्वविषये इं
द्रेणापि नतु प्रशंसा सुराणां कृता। अश्रद्धया देवेन आगत्य परीक्षा कृता। परं सम्यक्त्वात् श्रेणिको न चचाल। विरति
विषयं नामापि न रोचते। महानविरतः स्वयं द्रमणमस्तु इमस्य नश्लणनियममपि न लाति। एवं विधोप्यविरतोपि श्रेणिकः
क्षायिकसम्यक्त्वलेनागामिचतुर्विंशतौ पद्मनाभः प्रथम तीर्थंकरो भविष्यति। ह्यासप्ततिवर्षायुः स्वर्भवमे कार्यःसम दस्वाद्रः सिंह
लांछनः श्रीवीरतुल्य एव न विना॥१३॥ ॥तद्दर्शनं किमपि सा सुलसापयेनं प्रादाज्जिनोपि महिमानममानमस्याः नैर्मल्यतः शशिकलान
वकतकीव्रंमालाव्रलांवदरहर्द्धिबनारगंगां॥१४॥ अत्र सुलसाकथा॥ राजगृहे क्षायिकसम्यक्त्वधारिणी शीलालंकारधारिणी सुलसा श्रा
विका वसति। अन्यदाम्बडपरिव्राजकमुखेन श्रीवीरः सुलसायै धर्मलाभं आदिशत्। अन्यदाम्बडो राजगृहे आगत्य प्रथमदिने पूर्वप्रतोल्यां
विक्रियशाक्याचतुर्मुखब्रह्मरूपं दांस्तवरतादंमवादनां संगमविनाकृतसाक्षात् ब्रह्मभावरूपप्रजाः सर्वत्रापि सुलसावर्जाः समागमुः सन्त्यामा

॥११अत्रचिलातीपुत्रदृष्टांतःप्रोच्यते॥राजगृहेधनश्रेष्ठीतस्यसप्तपुत्राःसुंसुमापुत्रीचिलातीपुत्रःकर्मकरः।सुंसुमायाःक्रीडां
कुर्वन्।श्रेष्ठिनाचिलातीपुत्रोबहिर्निःष्कासितः।पल्ल्यांपल्लीपतिर्बभूव।धाटींदत्त्वाप्रविष्टःसन्प्राहधनंयुष्माकंसुंसुमा
मामतिप्रथमंचौराणामग्रेउक्त्वालुंठितंदस्युभिस्तद्गृहं।चिलातीपुत्रःसुंसुमांगृहीत्वापश्चाद्वलितः।आयगच्छताचिलातीपुत्रेण
कायोत्सर्गस्थोऋषिःकश्चिद्दृष्टस्तदन्यात्मिष्टंसाकांक्षोरेधर्मंकथय।नोचेत्त्वपिमस्तकंछेत्स्यामि।ततमुनिनाउवसमविवेग
संवरइत्येकंपदंकथयित्वागतः।तेनमनसातदर्थंचिंतयन्। प्रतिबुद्धःकायोत्सर्गेतस्थौ।वज्रतुंडकीटिकाभिश्चालनीवद्भक्षयि
अर्द्धतृतीयदिनान्तउपसर्गंविषह्यसहस्रारसुरोज ज्ञे॥११॥ ॥हेयप्रतिबोधकवचःश्रवणंविधायमाद्रोहिणेयइवजंतु
रुहारत्नानाक्काधोशियापिसरुजांसुखदारविर्वी मंतापकापिजगदंगहतांहिताय॥१२॥अत्ररौहिणेयचौरकथा
कथ्यते॥राजगृहाद्वैभारगिरिपर्वतस्यगह्वरेलो हखुरोवसति।समरणावसरेस्वपुत्रोरोहिणेयस्याग्रेकथयति
महावीरस्यधर्मविप्रतारकंवचोनश्रोतव्यं।तेनप्रतिपन्नं पितामृतः॥रौहिणेयोऽन्यदाविनिगच्छन्समवसरणस्थस्वामिनायो
जनगामिनीवाणीमशृणोत्॥अणिमिसनयणामणकज्जसाहणापुप्फदामअमिलाणा।चउरंगुलेणभूमिंनछिवंतिसुराजिणाबिंति॥१
एषागाथाविस्मारितापिनविस्मरति।राजगृहेसमश्रेष्ठीगृहेवसतिस्म।अभयकुमारस्यग्रहणंविनानतुष्टः।अन्यदाजिनायतनेच्छन्नोत्स
येनवंदनस्थानेजुहारइतिकथयन्रौहिणेयःकारधृतः।साधर्मिकमिषेणस्वगृहेभोजनायोपवेशितः।भोजनांतेदध्यंतःसुरया
अचेतनोजातः।प्राक्सज्जीकृतसुरविमानसदृक्धवलगृहेशायितः।प्रबुद्धःसन्देवांगनातुल्यवारांगनाःनिर्जयनंदस्त्वंदेवस्तुःस्वामिन्नया

तुयात्रागंतव्यंइति।स्वामीतुपारणकेमिथ्यादृष्टिअभिनवश्रेष्ठिगृहेगतः॥तेनदर्शनातिथियास्वामीकुल्माषैःप्रतिलंभितः॥तत्रपं
चदिव्यानिद्वादशकोटयःस्वर्णरूपरत्नानांवृष्टिःगृहेदेवैःकृता॥तन्नगराधिपेनएकदाकश्चिद्ज्ञानीमुनिःपृष्टःकोभगवन्ममनगरेधन्यो
यस्मिन्श्रीवीरपारणककारयिता।नाग्र्यवानभिनवश्रेष्ठीवसति।तदामुनिनाउक्तं।राजन्मेवंवद।तेनद्रव्यपारणमेवकारितं।नाभावपा
रणकंजीर्णश्रेष्ठिना।कारियस्यप्रसादनसुगतिर्विनीनावस्थेवमर्द्धश्रमाणोत्॥७॥१६॥ ॥नव्यात्कुत्सुरतरूर्विहितामितर्द्धिर्यत्के
वलायकवलार्थिषुगौतमोऽर्हन्नुतापात्तारदृतरसःकिंतु रोत्यामर्त्यनाथार्थितापिवितरत्यजरामरत्वं॥१७॥अत्रश्रीगौतमकथा॥ ॥
एकदाश्रीगौतमेनश्रीवीरस्वमुखादेवंशुश्रुवे।यःस्वलब्ध्या अष्टापदमारुह्यचतुर्विंशतिजिनान्नमस्करोतिसतद्भवेनैवमोक्षंया
ति।तदनुश्रीगौतमस्वामीस्वयाअष्टापदगतः॥पं चदशशततापसैश्चिंतितंकथमेषपृथुकायोऽत्रयोजनोच्च.गिरा
रक्षिष्यति।अत्रांतरेगणभृन्नामसहस्रकिरणकिरणानव लंब्याद्रौचटितः।एवंदेवान्नमस्कृत्य॥रात्रौतत्रस्थितेनगणभृतावज्रस्वामि
जीवस्तिर्यग्जृंभकदेवःस्वागमतःप्रतिबोधितः।प्रातर्गिरे रुत्तीर्णेनतेन१५००तापसाःप्रतिबोधिताः।एकस्मिन्नेवक्षीरघृतपतद्ग्रहेस
र्वेषांपारणकंकारितं।अक्षीणमहानसलब्ध्या।पंचशततापसानांवारामेवकुर्वतांकेवलज्ञानमुत्पन्नं।पंचशतानांसमवसरणेदृष्टेउत्प
न्नं।पंचशतानांस्वामिदर्शनात्केवलमुत्पेदे।यदुक्तं॥कोडिन्नदिन्नसेवालिनामएपंचपंचसयकलिए।पडिबुद्धगायमदंसणेणंपणमामि
सिद्धिगए॥१॥७॥१७॥ ॥क्रोधमतायानितःकुगुरवोजमात्यादिवन्।पुनःकश्चित्तुवज्रवत्सुगुरवोमलाजन्मतः।करीरपिंडमंदवन्नघन
मारसंदना।घनानवखरोझवद्गायडरंगनद्विपाः॥१८॥अत्रकाव्यकथाद्वयाद्वितंप्रथमेजमाल्याचार्यकथा॥श्रीवीरस्यजामाताजमालि

मायाद्वितीयाह्नि दक्षिणप्रतोल्यां गरुडाधिरूढो लक्ष्मीसमलंकृतः पीतांबरः श्यामवपुश्चतुर्भुजः शंखचक्रगदाखड्गान् बिभ्राणः साक्षाद्वि
ष्णुर्जज्ञे। तृतीयाह्नि पश्चिमप्रतोल्यां वृषभवाहनः पार्वतीमंडितार्द्धांगः भस्मोद्धूलितवपुः कंठरुंडमालां दधत् जटाजूटमंडितमौलिः त्रिशूल
धृत् साक्षादीश्वरो जातः। चतुर्थाह्नि उत्तरप्रतोल्यां स्वर्णरूप्यरत्नप्राकारमध्ये दिव्यसिंहासनासीनः शिरसि छत्रत्रयं दधत् भामंडलध
र्मध्वजाशोकवृक्षाद्यद्भुतरूपशालासमानसुरासुरनरकोटाकोटिभिः सेव्यमानः पंचविंशतितमस्तीर्थकृदिति स्वयं घोषणां कारय
न्। मा ज्ञानी तीर्थकराश्चतुर्विंशतिरेव तस्मिन्नुदिते [illegible] तन्निने। मया श्रावकाः सर्वेऽप्यागताः सुलसा नागता। ततोंऽबडेन तद्गृहं गत्वा सा
नमस्कृता श्लाघिता धन्या त्वं यत्तुभ्यं श्रीवीरोऽपि धर्मलाभं प्राहिणोतीति। तत् श्रुत्वांबडः सदृढसम्यक्त्वो जातः॥७॥ ॥ इरंद्दे
तासुमदनाद्दिनतीव्रयापि श्रेयः सुराज्ञ निसम डुकदुर्दुरः किं कल्पद्रुमः स्मरणतोऽपि न किं फलाय पार्श्वेऽपि किं
त्रगमादानद्दिमोरन्तायसा॥८॥ अत्र दर्दुरांकदेवकथा॥ एकदा श्रीवीरो वैभारगिरौ समवासार्षीत्। सर्वेऽपि पौरलोका वंदि
तुं गताः। एतस्मिन्नवसरे प्रतोलीपालकोऽपि वंदितुं गतः। बुभुक्षितसेडुकद्विजस्य द्वारकानि समर्प्य तत्र संस्थाप्य समवसरणं गतः। से
डुकोऽन्यत्र गंतुमशक्तः वनदेव्या दत्ताम्रमल्लवाप्यां शालूरो जातः। जलतरणार्थं गतः श्राविकामुखा द्वारमागतं ज्ञात्वा जातिस्मृति
र्वंदितुं मंडूकश्चचाल वर्त्मनि श्रेणिकहयपादखुरया हतो दर्दुरांकदेवो जातः॥ तेन देवेन पाश्चात्यमदर्प्य आगत्य श्रीवीरस्वामी ववंदे
॥७॥१०॥ ॥ ध्यातः परादपि जिनं स्मृतधर्मं जातोऽमरो निधने विवदिष्टमिष्टं। सिंधुप्रवाहे कुमुदोपलश्चेच्चकोरवच्चेरिक्षुरणपि॥११॥ ॥
अत्र जीर्णश्रेष्ठिकथा॥ चंपानगर्यां श्रीवीरश्चतुर्मासीतपः कारी तिष्ठति। जीर्णश्रेष्ठी आगत्य सदा स्वामिनं निमंत्रयामास स्वामिनः पारणकदिने अ

विमयविसाइन्नेपि विविसयविमस्थि श्रीआदेश॥१॥ इति श्रीवज्रवाणी श्रुत्वा तीत्पार्श्वमाकर्ण्यादीक्षामेवाददे। एवं विश्व अव
दाताः श्रीवज्रस्य नेक्रमंति॥७॥१२॥ ॥ विज्ञाय धन्या जिनधर्ममर्म रहंति शय्यंभवनाथ्यापीत्वा सितानारितावनुडुग्धं कावा
स्तकाक्षीपयांसि पश्यत्॥१३॥ अत्र शय्यंभवकथा॥ राजगृहे स्मदट्टिः शय्यंभवो नामा वसति। स धर्मार्थी सदा यज्ञान् कारयति। अत्रांतरे
प्रभवस्वामिना साधुगच्छे तादृकः पात्रमपश्यता साधुद्वयं तत्र यज्ञवाटे प्रेषितं। अहो कष्टमहो कष्टं तत्त्वं न ज्ञायते परमिति प्रो
ह्लितं। शय्यंभवेनोपाध्यायस्य सपृष्टं तत्त्वं किमस्ति वदतु तेनोक्तं तत्सत्यं न नाथ तो। स यदा सत्यं न कथयति तदा खड्गं सुत्या
टितं शिरश्छेदेन तत्त्वं वक्तव्यमिति विचिंत्य प्राह। अतिनाथ प्रतिमा यज्ञस्तंभाधः स्थापितास्ति दर्शिता। तया शय्यंभवः प्रतिबुद्धोऽन्तर्वमं।
नार्यं सुधर्माचार्यरूपार्श्वे व्रतं जग्राह। क्रमेण शय्यंभव सूरयो जाताः। षण्मासायुषः स्वपुत्रमनकस्य कृते दशवैकालिक
कृत्वा श्रीदशवैकालिकग्रंथं चक्रुः। स्तुतः षण्मासादी। ज्ञानं प्रतिपाल्य स्वः सुरा जज्ञे॥१४॥ ॥ लब्धे जडा अपि हि ते विधर्मास्तात्मकृ
सौख्यानि शालीवगजा नयं कजं नेक उपेति पंकं कमलैको नाम्बु उपैति निंबं॥१५॥ अत्र शशिराजकथा॥ श्रीमती पुर्यां सूरशशिनौ
द्वौ भ्रातरौ मात्रादागे राज्यं कुरुतः। तावेकदा उद्यानवने आस्ते श्रीशीलसागरसूरिपार्श्वे धर्मदेशनामेवं शृण्वतां मानुष्यं भवमवाप्य द्वि
णां वर्न्नशंखवदश्नुवां धुक्षाः शरायस्तु हतमां गवा रिणा। पापरविसुरयानवानमः॥१॥ सूरराजा सुयम्नकापन प्रतिबुद्धः स च धर्मं कुरुते। शशि
श्चेंद्रियसुखमनोभस्कृतमाचरति द्वौ भ्रातराबाहूकाणि। मत्वा नरकं गतः। सूरस्तु स्वर्गं अवधिना ज्ञात्वा सूरदेवो नरके शशिपार्श्वे
गान्। सूरस्नेहिदृष्टा शशीपश्चात्तापं कुरुते। घातरंतकाद्भ्रातरद्यापि तत्र गत्वा हं ममदेहं छेदय भेदय कदर्थय सूरो वक्तितेनां न जीव

ततश्च जमालिनामराजकुमारः सनार्यः स्वामिपार्श्वे व्रतं जग्राह। क्रमेण तस्याचार्यपदं जातं। तस्य परिवारे पंचशती श्रमणानां। सोन्य-
दा रोगे ज्वरसमुत्पन्ने स्वसाधूनां भणति संस्तारकं कुरुत यथा स्वपिमीति। तैश्च क्रियमाणे पुनरप्युवाच शिष्याः संस्तारकः कृतो न वा। ते स्म कृतं कृ-
तएव पादाववक्षयर्तस्सूरिराजगाम संस्तारकं क्रियमाणं दृष्ट्वा भणति। ते साधवो ह्ययं सत्यलापिनः। कृतं कस्मादुच्यते। उत संस्तार-
कः कृत इति। तेन भणितं न सत्यमिदं यतः क्रियमाणं कृतमिति श्रीवीरवाक्यानुक्रियमाणं कृतमावाच्यतां। न कश्चिद्दोषः। सूरिस्वेस्तमि-
दं यतः कृतमेव कृतमित्युच्यते। इत्यसद्भूतं प्ररूपयन् स निह्नवो जज्ञे। ततस्तन्नार्या प्रियदर्शना नाम्नी श्रीवीरपुत्री केनचित्तु श्रावकेण ढंकेन कोर-
णकं वलिके कृप्रदेशाज्वालद्वारा प्रतिबोधिता॥३॥ २३॥ अथ वज्रस्वामिकथा। यत्पालनस्कुत मध्यमाष्टषाण्मासिको-
यश्रुरितानिलाषी। त्रिवार्षिकः संघसमानयद्यः श्रीवज्रानतानकधनमस्य॥ तुंबवनसंनिवेशे धनगिरिः श्रेष्ठी
ततनार्या सुनंदा तयोः श्रीवज्रपुत्रः पालनस्थोऽप्येका- दशांगं साध्वीनिःपठ्यमानं श्रुत्वा चित्ते स्थापयामास। त्रिवार्षिको दीक्षां
गृहीतवान् दिनरथवर्द्धमानगुणे स्वस्याचार्यपदं गुरुभि- र्दत्तं। श्रीवज्राचार्योऽन्यदा विहरन् कुसुमपुरे जगाम। तत्र नगरश्रेष्ठि धन-
साधर्मि० २७ वहस्य दासीणामि श्रीवज्ररूपसंपन्नु श्रेष्ठिसुता सौभाग्यमंजरी कन्या यत्र स्थिता। तां श्रुत्वा श्रीवज्रमाश्रुत्य तान्वरागपरा जज्ञे। कथय-
ति पितुरग्रे चेद्वरं दाणामि तदा वज्रस्वामिनं नान्यं मनसापि स्पृहयामि इति। तदायं महाश्रेष्ठी तां धनकोटीं च गृहीत्वा श्रीवज्राचार्यं प्रतिचय-
यौ। स कथयति गुरूणां पुनः कन्यामितां गृहाण स्वर्णकोटिं च गृहाण कुरु प्रसादं मयि। सूरयः प्रोचुः श्रेष्ठिन् तुच्छं धनमिदं त्यक्तं धनं कन-
कं भोगा नो भवनानां भोगाश्च विषमिव दुरंताः। भुज्यमाना नरकगतिमवदंतीत्युक्तं॥ विसय विसं हालहलं विसय विसं उक्कडं पियंताणं;

वनूकया चित्तु स्त्रिया सज्जपि दृष्टरोतद्रूपाक्षिप्तया घटस्थाने शिशुरवनंगृहितः कपिणा दृष्टो। कोऽयं। किमिदं कारापि शिशुगलाद्धारः
कर्षितः। धिग्मम रूपमनर्थकृदिति चिंतयन्नियमो जग्राह। अतः प्रभृति पारणकार्थं नगरे न गंतव्यमिति। एकदा तत्राजो काष्ठानयना-
य महत्ता सार्थेन कश्चिद्वणिक् आगतः। तेन सज्जपि निमंत्रितः। स्थस्य कोष्ठनैः सेविनष्टगमच्छित स्वार्थ्य आगतः। स्वकृदनंदा कुलस्य। स्वागा
त्रामादपि उज्जलस्य। कुर्द्धछिन्न दूरेणापततो शल्यो पिष्टतः। कुलदेवलोके देवा जाता। यदुक्तं। अणत्थियमायरंता अणुमायंता यसमगह
लदृशरदकारदाण अणुमायगा मिणाजदयवुलेदवा ॥२॥ ॥२४॥ ॥अथ भव्यात्म नृपकथाकथ्यते॥ पद्मपुरे तपनराजा राष्ट्रं क
ज्ञातिा तश्च सन्नगरवासिना धनावहनश्रेष्ठिना कश्चित् दसीप्राइतीकृतः स राजः पर्वतेवमित्रं दस्विबलेन राज्ञा सकल दिग्विज-
यः कृतः नागरेषु विशिनादंतिनारामा बाष्मयस्वटि कांचंडया गृहीत्वा अतात्यां। कः स्मोकाले खिा। अविज्ञातश्रयीतज्ञोमि-
घ्यामवाक्ष्मपरचुराः दासठरास्तु पौषेण मित्रमाघेण द- घ्यति। सर्वेषां पार्श्वेऽर्थी प्रविश्तनाकेश्चि कथितः आनंदसूरिसिद्धराज्ञोय-
सम्यगर्थः कथितः। राज्ञाय ष्ठदसीराष्ट्रं ददाति। सराष्ट्रेन दृणां कथयित्वा दीक्षा गृहीत्वा। तेन ज्ञानवता दस्विना कश्चित् पंगुर्वदानायरा
ज्यन्यावशिंपं गुरिति कृत्वा न कथ्याज्ञां राजा न सम्यग् मन्यं तां प्रातःसंयामेनायमानेमतिदस्या रूढपंगुरूसेवणं देवतापूजा वनवद्धं जातं।
यः कोप्याज्ञां न मन्यते तन्नृपश्चित्रं पततिा मर्दिरप्यास्ताद्धीकृता तस्य पंगास्तुल्यो अयइति नामस्थापितं क्रमेण त्रिखंड अधिपतिर्भूत्वा दसीष्टतः
नस्थानकेमहानुप्रासादः कारितः। प्रासादमध्ये नप्रविशन्नतत्स्वमांपश्यन्नाशातेः शुक्लध्यानवर्तिनः। जितदृष्टे केवलज्ञानमापसिद्धिंवपाद्मात्य
नंव प्राप्याटानीतनमलमलिनस्यनंपथस्थुः कंटकः कर्षितस्तेन निष्कंटकं राज्यं प्राप्तं भुंगाकरणादंगेमं काव्यमलेने॥३॥२५॥ ॥शास्मेनसि

रक्षितनराकस्य शोकार्दितेनापि किं यदा स्वराजन्मनि विडंबः कष्टं न कारितं तदा किमधुना कष्टेनादेवः सुस्थानं गतः नरयस्तोमसि-
राय॥१का॥ तरजीवरक्षिण॥१जावाज्जमावास्मं॥२॥१२॥ ॥अष्टाष्टापितपा विधवत् तपः स्वाध्यायं कृत्वा सादाप्फ द्वैर्ध्यानबलेन कर्म-
रिपुनिर्घातकातिस्वकामुनिः॥ राजन्या गच्छत तत्र किं दितपयं मुक्तायमादो त्वरं श्रूयतां च मदालसा तज्जुतवो बाल्येपि योगं जगृहे॥१४॥ अत्र कथा-
युक्तकथा॥ श्रावस्त्यां नगर्यां श्रेष्ठी रत्नादित्यो वसति तस्य पुत्रो तिसुकुमालः सषट्वर्षीयोपि श्रीगालंधराचार्यपार्श्वे प्रव्रज्य एकदा श्रीगुरुस्मा-
र्धं विहर्तुमोजगाम मार्गे रवातीर्णं दीवायं जग्मुः क्षुल्लकस्तु कंबलिकां लघुसरस्यां विक्षिपमानीरतरीं तेलग्नाक्षुल्लकवयति नो पत्रपता
ममबेडी तरति एवं क्रीडंतं तं गुरवो दृष्ट्वा गुरुनिषिद्धा॥ लागमनानंतरं क्षुल्लकस्याकातेन महापातकं लग्नं स्थिरायां विराधना रू-
ता ईर्यापथिकीं सम्यग् प्रतिक्रमितुं लग्नः दगमट्टीरइ दामवपरमुत्तरनूभ्यक्क्ज्ञानेन केवलज्ञानमाप॥१३॥७॥ ॥अत्रैव
काव्ये द्वितीया मदालसा कथोच्यते। कांचनपुरे रिपुध्वजराजा राज्यं करोति तस्य पट्टराज्ञी मदालसा सा क्रमेण भोगानुभुंजाना पु-
त्रं सुषुवे तनतारुण्येन सुतजन्ममहोत्सवं कृत्वा विघ्नकोपालनस्तुः मशिशुर्यदा रोदिति तदा मदालसा तं आंदोलयंती एनं श्लोकं कथयति सत्यो
सिल पि किं बाल सकलीतं न रुदति अजानं नेवष्टकालतिक्रुरुयन्न मजन्मनि॥ ततस्यार्थं धम्यनुबालो जातो विरागस्यात रातिसद्गुरुनिकटेव-
योगं जग्राह एवं द्वितीयोपि मदालसासुताः मम बाल्येवतपश्चिनावरस्तू॥७॥१३॥ ॥श्रीलंतपश्चबलदेवस्तु निःशरीरवादाने शदायर
शक्तिर्वितायप्वशोकः॥१॥ प्रदातदनुमोदनया सुराः प्रानुयोगाद्विसिद्धिमगमञ् उरंगिनो च्छि॥२२॥ अत्र कथाद्वयाच्चित प्रथमं बलद-
वानिकथा कथ्यते। नवमवासुदेव श्रीकृष्णे लघुभ्रातरि विपन्ने बलादवो दीक्षां गृहीत्वा तुंगिकपर्वते तपस्तपति। एकदा नगरे पारणार्थं गु-

णवोर्यं करोति विषमागति कर्मणायतः प्रथितो राज्ञः मम स्वंकालात्स्वरितः। तत नराद्रो गृहस्थागत्य पितरौ प्रत्यारंवर व्यापादितो। एकदा सम-
णो वर्नं तर्गत्वा नू सदा दर्शनात्स्वर्णानुज्ञामानिवदद्रजीत दन्यत्ये उपविष्टाः तेः धर्मकथितः लघुकर्मकत्वात् प्रतिपन्नादीक्षाता माराध्य सौधर्मोदेवो
जनि॥७॥१८॥ ॥व्रतमपि वज्जवाीसमातिवारं कगतः दिनमपि सुशिक्षाः पुंडरीकादिवत्तन्नुत्रहदद्रतिविरावारिणरोपि शमं रत्नाकरामपि
या घः स्वातिजंपातिजंत्रत्न॥१५॥ अत्र कंडरीकपुंडरीककथा॥ पुष्कलावती विजये पुंडरीकिण्यां नगर्यां कंडरीकपुंडरीकनामानौ सहोदरौ
राज्यं कुरुतः॥ एकदा तत्र श्रीगुरुपार्श्वे धर्मदेशनां श्रुत्वा द्वावपि समं प्रव्रज्यार्थितौ जातौ एकः कथयति तपस्या मद्दलस्य अपरः कथयति दे-
लघुभ्रातरं पुंडरीकं कथमपि पर्यवसाप्य कंडरीको यतिर्जातः वर्षसहस्रं दीक्षां पालयामास सोमाध्यजात सक्रोधि सुमोधराज्ञा पुंडरीकेन
सम्बूषितः रसलोपाद्यनदीक्षां मुक्त्वा त्यादारपाणा गणात्यत्वरद विसूचिकायं पापीतिमंगौ वेद्यर इति क्रियमाणो रौद्र-
ध्यानेन सप्तमनरकं गतः पुंडरीकस्तु मनः सुत्यासाकद्वि नास्यवर्वीक्षां प्रतिपाल्य सर्वार्थसिद्धिविमाने सुरो जातः॥७॥१५॥ ॥
व्रतेन श्वविनापि किं किमपमसत्कृपासनेरुदायि स्वपमारकश्रमणवसपापात्मनः शिरस्कः विप्रकम्मणिः फलिगताः किमानंदनः
सर्वं दनवन स्थितः किमथवा सगत्ना पदत्नु॥२०॥ अवोदायि स्वपमारक इव साधुकथा॥ श्रेणिकमहाराजाग्रजकोणिकस्य पसुतो राजा उदायी
पाडलीपुरे राज्यं करोति ततस्तेन प्रचंडदोर्दंडबलेन सर्वेपि सामंता राजानः स्वाज्ञां ग्राहिताः ते सर्वे रिपिद्वेषरामंत्रयित्वा बहुद्रव्यं समर्प्य कश्चित्कु-
त्याधमः उदायिनृपमारणाय पाडलीपुरे प्रेषितः तेनात्या पायं अशप्तुवता सूरिपार्श्वेपि व्रतं गृहीतं सूरयोष्टमीचतुर्दश्यादि पर्व धर्मोपदेशं श्रावणार्थं रा-
जनवं मतिष्ठंति। शारते वाह्ना दरा वर्षप्रांता तेन गुरुसाहैमागतेन जंघस्थयाकंकलोहक्षुरयौ राजा मारितः स्वयं बुद्ध्वे युष्मन्त्रिकु द्रादनीतः परेयवकुर्यो भग-
लेतिनोयताव इत्यस्य पविणा मरिसिया गपवयणसुनउद्वाहसंजउ इत्युत्तरं गमलग्गा वाहिलानस्या॥३०॥ साध्ये रक्षायसिद्धिः सुवरणकरणः श्रा-
वकस्यापि द्विमात्रमध्ये ष्टानां नवानां शाविविज्ञाद श्रणानंदना नंदनानेः नंदनो नितिवाग्गा लिः र्जलपि जलपथे स्वीरंदज्ञा स्वपंघाः कश्विद्यांत्यासुना ८

ष्यंतिमतानिकृष्णादुजषिवत्रीवृतपोस्तुमावादिनाधिनाथेनरुरात[illegible]त्वसंधुद्धगणकःकृरात्नलभ्य॥२३अथगजसुकुमारकथा॥द्वारव
त्यांश्रीकृष्णोर्द्धचक्रीराज्यंकरोतितस्यलघुभ्रातागजसुकुमालःस[illegible]मप्रियदर्शादीनामन्यंतवहूनःयौवनेकृष्णेनसकन्याद्वयंपरिणा
यितःश्रीनेमिजिनधर्मदेशनांश्रुत्वाप्रबुद्धःकथ्यंचकातद्दिनएवप्रवु[illegible]त्तंजयाह्यातनश्रामिपार्श्वेपृष्टंकथंमामहमंसुगम्यतास्वामिना
क्तंत्वंनुपतवनेकायोत्सर्गःक्रियतेततदितिश्रुत्वागजसुकुमारःस्मशान[illegible]गत्वाकायोत्सर्गेणतस्थौतदातत्रागतेनश्वसुरसोमिलद्विजेनमह
इःरपापमस्तुवीधत्स्वाकायाखंडकारामीखुक्कातनङरात्मनातस्मिरसिखादिरांगारस्फुताशकरांमुक्तासतदुपसर्गसहमानोऽसिद्धिमंतकृत्केव
लीजातःक्रमयैवमाक्षालेनतेन॥७॥२३॥ ॥प्रीत्येवमीष्ठ परयोरपिदंडरुद्रशिष्योयथात्मनिसुरावपिकेवलश्रासिमहिसंगतिमवा
प्यविद्याघनामावाराप्यरद्धिलमङ्गलदिव्यशक्ति॥२४ अस्मिन्काव्येकथाद्वयाश्चितप्रथमंचंडरुद्रशिष्यदृष्टांतः॥तामस्तियोन
गर्यांगंदत्रश्रेष्ठिवसतितस्यपुत्रःसागरःपित्रामहा मदनसुंदरीकेवलायाःपाणिग्रहणंकारितःसकुमारःशालसंयुक्तश्चंड
रुद्रगुरुपार्श्वेन्यदागतःतदातद्बालकाभ्यांहासंकृतंद त्वाकुमरकिंदीक्षायदीयतातावतायत्तगुरुपार्श्वेसमानमस्मिनगाव
नुश्चस्यतपस्यादीयतांइतिनिर्मीणिक्रियमाणेगुरुणाकोपेन तस्मशिष्यीत्वातच्छिरोलुंचितंसुकुलीनःपश्चात्कथयतिइदंगुरंत्यज्यतांनोचेत्मत्
स्वजनाःपश्चात्त्वांत्याजयिष्यंतिगुरुरुवाचअहंदीर्घजंघाबलोगंतुंनशक्नोतिततःसशिष्योगुरुस्कंधेआरोप्यनिशिचचालगुरुर्दंडप्रहृता
डयतिदुर्वचनानिनाघाततपापीस्वस्तुरमाणैकिंगछसितस्यक्षमामेवाश्रयतःकेवलमुत्पन्नंगुरुणाज्ञातंगुरुमत्वादर्योलग्नःमिथ्याडुष्क
तंददतांगुरोरपिकेवलज्ञानमुत्पन्नं॥ ॥२७॥ ॥अथविद्यापहेवारदृष्टांतःकथ्यते॥कांपील्यपुरेवलनद्रःश्रेष्ठीवसतितस्यपुत्रोविद्यापतिःपित्रु
रत्यंतप्रियःसोपिविद्यासकलकलाकुशलःशास्त्रपारीणश्चकोयौवनेअद्भुतरूपांकन्यांपरिणायितः।एकदाश्रीपथेगच्छनुकौतुकेनद्यूतकृता
पार्श्वेउपविष्टःशनैःशनैःद्यूतश्रमनेसतिनूतुरममाणसर्वस्वंहारयतिपित्रावार्यमाणोपिनतिष्ठतिपित्राइदमारंभ्यंतरगतंकृतंक्रम

गमवेक्षिवारअर्पयामासत्राष्ठोदेवोइंद्रकृतांप्रशंसांनृपस्यात्येकुवन्नःवज्रायुधनवानुद्विवेरवनवेःसराजाश्रीशांतितीर्थकृजज्ञ॥
यःउक्तातास्त्राणादिपसीमजनयजीवानांदिकृनिज्ञंनिजदत्तजाउदंसंमदिन्नमिरिमंतिनादेश॥१॥७॥२२॥ ॥अथसंगमदेवकथाकथ्यते॥
एकदासौधर्मस्वर्गेसौधर्मेंद्रेणदेवानांपुरतःश्रीवर्द्धमानस्वामिनःसत्वंख्यापितंत्रिभुवनस्थानाविरेनत्वाननदतीतितदश्रद्धानःसंगमदे
वःपामानालवत्यकायोत्सर्गस्थितःश्रीवीरस्यसमीपेआगतःप्रथमंगजरूपंकृत्वास्वामीशुंडादंडेनास्फाट्यगगनेउल्लासितःतथापिनक्षुब्धःप
श्चात्पलाहरपरिधूलिवृष्टिःकृतवानुपश्चात्सर्प्पीन्दृश्यअद्वैषःएवंएकस्यामेवनिशितेनविंशतिरुपसर्गाःकृताःस्वामीतुनचचालसंगमो
पिवारुरुषेन्देशेगत्वानुबंधिक्रान्तमदंरहलिकायांस्थितःसा नव्याऽनंतसंसारपर्यटिष्यति॥७॥ ॥एकाजीवदयैवनित्यसुखदातन्
मिनास्वामिनाकृष्णाराज्यधनादिफल्गुरूपेणवनुसंत्यज्यत्येव धृता॥सोऽर्द्धवास्यकिमुच्यतेनिजद्दितनान्यपिमंदायतेकिंकस्या
पजगमरत्त्वमप्रवातेष्टुसुखंश्राघ्नृतां॥३॥अत्रप्रसिद्ध मपिकिंचित्श्रीनेमिकथानकंकथ्यते॥स्वर्गपुरेश्रीसमुद्रविज
यदशार्होराज्यंकरोतिश्रीशिवाकुक्षिमरालःश्रीनेमिकु मरस्समस्तज्ञःयौवनेपिकन्यांनइच्छतिरूपलस्वनिईलनकृष्णवका
मणशंखपूरणबाहुदंडवालतामंन्यानस्पृकियंतावदाताःकृ ष्णेनकथमपिकृष्णेनसत्यभामारुक्मिण्यादिभिःपाणिग्रहणंअंगीकारितः
श्रीनेमिस्ततःमनरदांगणावद्धान्पशुन्दृमापयित्वाराज्यंराजीमतीचपरित्यज्यश्रीनेमिनादीक्षाप्रदीता॥५॥मंकाटपिनमहानुस्युपावदेदनमा
जलककालिकाचार्यवन्नुवदनःसुरनिरसप्पघद्यणापीहुस्त्ककुतरामापिपीलने॥अत्रकालिकाचार्यकथा॥ ॥तुरुमिणीनगर्यांदत्तनामाद्विजराजा
राज्यंकारयतिदत्तस्यमातुलकःकालिकाचार्योसमस्ततिएकदादत्तेनगुरुपार्श्वेपृष्टंभगवन्सर्वदेयज्ञानुकारयनस्मिंद्यांकिंफलंस्याद्गुरवः
प्राहुःहिंसामहापातकात्कुनरककदायिनीदत्तःकथयतिअपरंस्तुतंकस्मादुच्यतेयस्तफलमेवकथयगुरुर्तिकर्मानरकागमनामवयज्ञफलंअ
हंकयाम्यामीतिरत्ननप्रश्नगुरुनिरुक्तंत्वंनरकंयास्यसि॥अहंधर्मंकृत्वागच्छामीति॥तवसाक्षुद्रःसूरिप्रोक्तदिनेगजादिपतिसंत्रिभिःश्वनामहा

नोदयकरनरामेर्दृपश्चेः किंकमणा॥१७॥ अत्र आनंदकथा॥ राजगृहे आनंदनामा कौटुंबिको वसति। श्रीवीरवचनप्रतिबुद्धः श्रमणो-
पासकतया स प्रकीर्त्तितस्य हिर ४०००॥ कुलानि ४००० व्रजगणानि ४०० हट्टानि ४०० हलानि १ कोटिप्रमाणं द्रव्यं एवं बह्वारंभे-
मत्यपि शुद्धमनस्कतया सम्यक्त्वविमोहं याप्नुति यतः शास्त्रेऽप्युक्तं मनःशुद्धिमबिभ्राणा ये तपस्यंति मुक्तये। त्यक्त्वा नावं भुजाभ्यां ते तिती-
र्षंति महार्णवं॥१॥ तदवश्यं मनःशुद्धिः कर्त्तव्या सिद्धिमिच्छता। तपःश्रुतयमप्रायैः किमन्यैः कायदंडनैः॥१॥२॥ ॥सम्यक्त्वोदारतडाग
वनवफलदावर्त्तेऽपवनालिः सिद्धांतोक्तकविंशत्यमलगुणगतिः श्राद्धकर्मसुरंगः। आपद्यां तर्वलाभे नयति शिवपुरं कामदेवादि-
वत्तनुमिथ्यात्वाधाशंकादिकहृदयहरातायनातारक्षणीय ॥१८॥ अत्र कामदेवकथा॥ राजगृहे कामदेवकौटुंबिको वसति।
सभ्या आनंदसमानो मज्ञा जिनो महादृढसम्यक्त्वो भूमी॥ चतुर्द्दश्यादिपुपोषधेतवने कायोत्सर्गं करोति। एकदा इंद्रेण देवानां
पुराहद्धर्मनाविप्रायकामदेवश्लाघां सा कृता। देविरागे त्यसकायोत्सर्गस्थामवगजेंद्रभुजंगमव्याघ्रसिंहवित्रकरू-
पाणि कृत्वाव्हालितः परं मनाक् न क्षुभ्यः यदुक्तं देवहिका मादवाभिरहाविनविचालिउतवयाणेहिमवगयंदतुयंगमरस्कस
प्यारूढहासेहिं॥१॥ धन्नासमलादृणिज्ञासुलमाआणंदकामदेवाय जमिपसंमहनयवंदव्वयन्नंमहावीरा॥१॥२४॥७॥२३॥ ॥धर्माणां गुरुरे-
व जैनुष्ठदयाधर्मपरतः संस्थितः श्रीवज्रायुधचक्रवर्त्तिसदृशांनां संगमादहं दिद्वलायां कनकावलस्य रमतकल्पहरामानोमराक्षिंदेरावण-
वारणाः करूपातहीरस्त्रियः सर्पाताः॥२०॥ अस्मिन्कथाद्वयास्वितधर्मवज्रायुधकथाकथ्यते॥ कांचनपुरे श्रीवज्रायुधराजा राज्यं करोति। महास-
त्ववानुसारणागतवत्सलं वज्रायुधं इति बिरुदं बिन्नपि। एकदा इंद्रेण स्वर्गसुराणां पुरतो वज्रायुधसत्वं वर्णितं। तदश्रद्दधानो द्वौ सुरौ तत्रागतौ। एकः
पारापतोऽन्यः श्येनः। पारापतः पाहिमां इति कथयन् विलपन् वज्रायुधपार्श्वे आगतः। पृष्टाद्श्येनोऽपि मम भक्ष्यं समर्पयेति कथयन्नेवागतः। श्ये-
नो वक्ति। हरातनुश्रवकादया। मम नस्य वयाश्रदीतं राज्ञा स्वायकिंचिदिवारावतेरवद्यादितन्मार्गयारण्येनोजल्पति। ममन्मदामांसंसमर्प्पयराज्ञाख्या-

णस्य शरणागतोयं प्रविष्टः। तदा राजायतत्वाणणः संस्रवं धवितः। मरवाङ्कनिपातिमः पश्चात् आराटिं कुर्वाणा सगर्ना ब्राह्मणीहतातद्दुशृंगेराधनी-
त्वोयंतिरायंकुर्वनासोरनेयीमारिता यदा ब्राह्मणीगलच्चिमोसुवनूहष्टः तदा मनसि विरागं जातं। अहो किमिदं पापं मया पापं कृतं धिग्मां यावदेतदे-
नतुपापं तन्मूल्यात्केवलज्ञानमाप सिद्धिंच॥७॥२५॥ ॥नानाकलाविदपिलाघवमतिर्वौर्याद्धिद्यानतामफलस्वारवद्द्रियार्थीदोषामहानधि-
गुणं पिहितोऽवनाप्यारनाकरकुञ्जलवहुरावस्तुधर्मशोभा॥२६॥ अत्र आम्रचोरकथा॥ राजगृहे श्रीश्रेणिको राज्यं करोति। एकदा चिल्लणाज्ञापकसर्वस्व
वलगृहेव राजा नातदर्थे श्रेणिकेन देवमाराध्य समुस्तोर्धकारितं तदन्येणकावाटिका सस्थितस्यां उद्धेश्वरा आवामंतितनुफलानितस्य वामुमव्यःकथन-
पिरुद्धोतंनवाक्षोतितस्मिन्द्वार आकर्षणविद्यावानुकश्चित् मातंगो वसति। तस्य नार्याया आम्रफलभक्षणदोहद उत्पद्यते न मातंगेन आकर्ष-
णविद्यया आम्राणि गृहीतानि तातातुविसंपकोदारामः शुक :चोरकथाकथनश्यं वेनाभयकुमारेण सामांतंगा गृहीतः। श्रेणिकस्य आकर्षण-
विद्या अर्पिता। ततश्चौरो मुक्तः॥४०॥ ॥स्तुई लणाउसुरमो हसुसानि किंउजंनलछतैःसुनगता निनवे वकाचितुन्नेदुर्ववतंममम ननउ
दाभियाप्राज्ञ्यारतामरुजगामवाकेवलश्री॥२८॥ अत्र जंबूस्वामिकथा॥ प्रसिद्धापि किंचित्कथ्यते। कुसुमपुरधनदत्तः श्रेष्ठी तस्य दासुतो न
वदत्तनवदावेआख्यनदीक्षा गृहीता। कियता कालेन सुवशास्वोधम यतत्रागतःदतश्रुतन्हसुभ्राता नवदत्तः कन्यापाणिग्रहणं कुर्वाणो त्रोहकत्वा तरं साधु
इस्वानवदावा अर्द्धमंडितामवकन्यां मुक्त्वा वंदनाया गतः। भ्रात्रा दृष्टतया रंतनु हस्वेर्पितां वस्त्रं कारयता तेन साधुना सुभ्राता गुरुपार्श्वे नीता दीक्षितश्च मनो विना
दीक्षां पालयति। ह्रस्वात रिस्थितेच स्थ रोनागा निलाभ्यकः समागतः। अर्द्धमंडितया प्रतिबोधितः। ततश्च ब्राग्गुंडरीकिन्यां परमरथवनमालाराज्ञोः सुतः
शिवकुमारो जातः॥२९॥ कन्यापाणिग्रहणं कारितः। शागरवबंधुसागरस्वं दृष्ट्वा निपाछिधर्मस्वभावसंविग्नो व्रतं ग्रहीतमंगीवकारावृतं जिघृक्षुरपिपित्रावार्य-
माणस्तनुयदीक्षांनायाकृत्धर्मश्रावकं विदित्या नयति पारणं करोति। व चतुर्विंशति वर्षाणि यावत् बष्ठतपःपारणे आचाम्लं कृतवान्। ततो ब्रह्मा
विद्युन्मालीदेवो जातः। ततश्च्युतो राजगृहे ऋषभदत्तश्रेष्ठिनः धारिणीपुत्रः श्रीजंबूकुमारो जातः। अनिच्छन्नपि कन्यापाणिग्रहणं कारितः। भवदेवकथा॥ नवकथन

कटाद्यो पच्यमानो मृत्वा नरकं यातः॥ प्राणांते पि स्मरति स्म नाक्रां यङक्रां॥ जीयं काऊण पणं तुरुमिणि दत्तस्स कालियज्जणाज्ज वियसरीरे
वहं नयनगिरियमदत्तसमं तु नं॥१॥७॥३६॥ ॥घं रां डुगीतिमत्यली क्कवलमध्यत्य धिता पिक्कव नुरादिनारदपर्वताख्य सुहृदायें हृह
सुरूपति वक्रवर्त्ती विधारा विरं विरम्ताकतक्य निष्टामृष्टा सज्ञाक्किं नदुरिर्नवनमहितः सत्यात्यरीक्षाह्नणा॥३१॥ अत्र वसुकथा लिखित
पृथमं वसुराजकथा॥ शुक्तिमती पुर्यां वसुराजा राज्यं करोति॥ तत्र क्षीरकदंबोपाध्याय वसति सम॥ स्वपुत्रं पर्वतं वसुराजं विद्यार्थिनं च नार
दं चानुपाठयति॥ अन्यदा पाध्यायो धृतकायां स्वपविष्टा निशि ध्यानं कवर्णिणा गगनमार्गगा चनु त्रयाणां छात्राणां मध्ये द्वौ नरकगामिनौ एको ना
कगामी वर्त्तिष्ट श्रुत्वोपाध्यायेन पिष्टकुर्कुट स्युयाणामर्पिताः॥ ह्यान्यां मारितानारदेन न मारितः॥ यदा तेन ज्ञातमिति नारदः स्वर्गगामी पर्वतकवसुरा
जौ तु नरकगामिनौ पिता मृतः॥ एकदा पर्वतकेन अजैर्यष्ट व्यमिति पदोऽजैः पशुभिर्यज्ञः कर्त्तव्य इति कथ्यमाने नारदः प्राह नैवं वृ
वद्धोपाध्यायेन अजशब्देन त्रिवार्षिकव्रीहिर्व्याख्याताः॥ ता॥ द्वयोर्विवादे जिह्वाछेदपणो जातः॥ वसुराजः साक्षिकः कृतः॥ वसु
राज्ञा तु पर्वतकमातुरुपरोधेन कूटं जल्पितं अजशब्दे न छागा एव तदा राज्याधिष्ठातृदेवतया चपेटया हत्वा सिंहासनात् पातितवसुर्मृ
त्वा नरकं गतः॥७॥३८॥ ॥अथ द्रुपदनो कथा॥ एकदा शंभुरुति। श्रुत्वा विष्णुजन्यतः तव लिंगस्यापारं यास्यावः॥ तदा विष्णुपाताले ब्रह्मा तु स्वर्गे प्रतिचा
लौ ब्रह्मा ऊर्ध्वं गच्छन् नभः केतकीपुष्पं ह्यां गृहीत्वा शंभुपार्श्वे आगत्य कथयति स्वामिंस्तव लिंगस्य पारमदर्शं तदा शंभुः कथयति कः साक्षी ब्रह्मणोक्तं एषा केतकी तदा शं
भुना पृष्टा त्वया दृष्टः यामव छिर्वासस्वल्पं दृष्टा ब्रह्मणश्च कारकेतक्या शुश्रुविवस्तुतः सारं नं विधयिस्वांगाहालनं च तदा पातालादागतेन विष्णुनोक्तं स्वामिन् स्वलि
गस्य पारं न कापि प्राप्नोति॥ तदा शंभुना स्वस्तुष्टः लोकमध्ये वक्रशजाख्यत्यादि दत्तवान्॥३८॥ ॥विभागगशाकुंदृत्तमादिमहामलं तर्दृष्ट्वापटिहपरिहृष्टि
ताक्षितार्थः॥ चौरा पिष्टुमयति ग्रामेन दृढप्रहारीवापि तिवाद्वजवो जलदेन किं न॥३९॥ अत्र दृढप्रहारिकथा॥ माकंदीपुर्यां सुनंदः श्रेष्ठी वसति तदा तस्य सुता
दत्तः शिवा ब्रजनाकनमकलशा प्रापिता॥ ततः परिणायितश्च समवृत्तं रममाणः कुसंसर्गात् चौरो जातः॥ लोके दृढप्रहारीति विख्यातो जज्ञे॥ एकदा एकस्य ब्राह्म

ष्टांतः॥ राजगृहे श्रेणिको राज्यं करोति॥ अन्यदा चिल्लणा गवाक्षस्था निशीथसमये उद्दंडकं कावाते पो सम्पर्त्तितान दृष्टाह्नरागतकाष्ठानि बद्धिकर्ष
तं कमपि दृढस्वरूपं विलोक्याता तन ददर्शीततः श्रेणिकेनाकार्य स पृष्टः कष्टं किमेवं काष्ठानि कर्षसि ततो कोमम्मणनामा वणिग् दुःखितया
वृषभस्य शृंगमेकं विलोक्याता तदर्थमयं प्रयासः क्रियमाणोस्ति ततः सकौतुकः श्रेणिकश्चिल्लणया सह तत् गृहे गतः॥ तृतीये रत्नसुवर्णघटितवृ
षभद्वयं दर्शितं तयोः शृंगालिरत्नया मनि श्रेणिकश्चिल्लणा नणातीदृशीं लक्ष्मीमापिनाच्छि श्रेणिक सत्रणति कथं न दृष्टं फलितकाष्ठे रत्नानि नवि
ध्यंति स वणिक्पतानि वंदनकाष्ठानि मया श्वेयी राजा गृहे गतः॥ आजन्मतापि मम्मणेन द्रव्यं सत्यपि न भुक्तं॥४४॥ ॥सीमच्छिते जलनिद्धे रजकालमानेन शी
तातपाति चजीवतिजीवलोकः॥ दिग्वानमानमपि जं उच्छिताय तद्धत्तु स्यापारुदत्तवदिहा प्रयातापि दुःखी॥४५॥ अत्र चारुदत्तकथा॥ मिथिलायां भ
यंनि मकः श्रेष्ठी वसति तस्य पुत्र आरुदत्तः सा यौवने तु पकन्यां परिणायितः॥ पश्चात्तयोर्यावश्या गृहे मुक्तः॥ शनैः शनैः तद्धनं नी
तन गृहं मपत्याजि मरणावसरे कष्टेनाकार्ये पित्रा उ ङ्कस्य अंक आजन्म व्ययामकथितं न कृतो अतः परमेतन्नोक्तं रुसंकटे पंचप
मष्टिनमस्कारः स्मर्त्तव्य इति पिता मृतः॥ तस्य धनं क्षीणं तस्य ष्टं स्त्री च मृता॥ कश्चिद्योगी मिलितः॥ तेन रसमयद्रण धेरस कूपिका मां क्षिप्तः तत्र
यमाणस्य रुकषस्य नमस्कारं दत्तवान्॥ पश्चात् गुणाक्ष शायागाण कूपात्बहिर्निर्गतः॥ मातुलकेन गारगतः॥ मातुलकेन तेन च कपी मा मारदीतः॥ अरण्ये
गबता स्त्र यो कपी मा झलितः॥ पश्चान्मातुलकः कथयति एडकचर्मन स्त्रिकायो प्रविश्य स्थीयताय था आमिषं लक्षा भारंडपक्षिण आत्मनां उत्पाटय
वर्णद्वीपनयंति तत्र सुवर्णं इत्यातातमा मातुलकेन च आत्मीय डका व्यापादितः चारुदत्तेन तेडकस्यांते नमस्कारादत्तः॥ सो पि मातुलकेन दत्त
तत्तानस्थितकेना रुन्हेकृत्या टिकृतः सुवर्णद्वीपे नीतवारुदत्तः कश्चिन्मुनेः पार्श्वे तद्या व डपविष्टा स्थिता वस्तुरः कोपि विद्वत्या दृदीप्यमानः स्वग
गत्य च थमं चारुदत्तं ववंदे पश्चात् मुनिं च अपरैः पृष्टं मुनेः पार्श्वे मुनिनोक्तं अमेन प्रागवस्थस्य नमस्कारादत्तः स्वेन कृतज्ञः सुरस्य प्रथमं वंदि
तवान्॥ पश्चात्तेन एडकसुरेण बहुद्रव्यं समर्पितं॥ पश्चादानीय स्वकक्षा॥४५॥ ॥नगमंनागमं च विदकृत दिगयानविरतः॥ कथंवाम्या हिछमत

MEMORIAL

[redacted] विशातः॥५९॥ कनककोटीर्विहाय कन्यामास्वपि हकन्याप्रमास्वपिहु॥६०॥ वीरस्वामितः श्रीजंबू श्रीसुधर्म
स्वामिपार्श्वे व्रतं जग्राह स्वामी जंबूः॥४॥५१॥ ॥नत्वा ततः सकलशामिकृतश्चलंतिधारा सुदर्शन इति व्यसनघातपितास्तेपिहृहलदरीचलशीलवालात्
स्तु सामोत्तिरपि विश्वनरं बिन॥२॥५२॥ अथ सुदर्शनश्रेष्ठिकथा॥ चंपानगर्यां सुदर्शनश्रेष्ठी वसति। स्मरतारमानायापिं वेस्यरूपा सस्य पंच ज्ञाः संति। अ
न्यदा अभयाराज्ञी तं सुरूपं दृष्ट्वा सानुरागा जाता। स्वसखी कपिला तं आनयनाय यथा दिग्गणा। सा गत्वा दर्शनस्य कथयति अभयया त्वां अभिलषति स तत्का
ला क्लीबधीः प्राह नाहं क्लीबो दंसेतन्मया कर्तुं शक्यते। सा गता। अन्यदा स एवं सुदर्शनं वत्से निमठंतं दृष्ट्वा अभयया चिंतितं तदा अनेन स्पष्टोत्तरदत्तः
मधुंसकत्वापत्या निकंधत्तं तां विंविता दुजनरफापायं करिष्या मि एकदा निर्वीजनेव धवलगहकायाम गमः स्थाः अष्टीयद्रशतिहवादामीतिरानिन्यु
अभयया बहुप्रार्थितापि तद्धयानमेनोपष्ठा द्विरक्तयात याजार इति कवार्थलायामारोपिता स्त्रलिका सिंहासनं जातं शीलप्रभावेन अ
गदत्रसक्तप्रहारमुकुटकुंडलकटककेयूरादि नर। णा निजशिरा॥५२॥ ॥विशोपकारि धनमव्यमपि प्रशास्यं किं नंदवत् फलम
मानयरिशदणाषीत्यियथा हिमरुवितं तथा हिमोघः स्या द्वाययथा उजलदाजलधिस्तथान॥३॥ अत्र नंदनृपकथा॥ पाडलीपुरे उदायिराजा
राज्यं करोति। समकेन विद्याधुावषरताकंक्लोदन्युर्मारितः॥ तस्यानपत्यत्वात् राज्यं जातं। एतस्मिन्नवसरे तत्पुरे नापितगणिकायाः जातो नंदनामा
स्वप्ने पाडलीपुरं मया वेष्टितमिति स्वप्नं लेखे। प्रातस्तेनोपाध्यायस्याग्रे स्वप्नफलं पृष्टं। तेनोक्तं त्वं तत्पुरराज्यं न विधास्यतीति सुवदना तस्य पुत्र्यं नामहम्
दनदत्ता सनंदकन्या पाणिग्रहणं कृत्वा स्वग्रहं प्रति प्रेषयेन् गत्वन् स्वास्तता मंत्राधिवासितरथस्तेनान्यत् कर्णो दालितः। नंदराजा राज्ये उपविष्टः। सामं
ताः कपि आज्ञां मन्यते। ततो नंदेन सिंहद्वारस्थाः प्रतिहाराणां संमुखं विलोकितं तैः शिलीभूता कपि निःस्पातिताः। ततो नयज्ञां ते सर्वे पि आज्ञां मीदृ
ता सर्वपि नंदा स्त्रुषंडाधिपतया जाताः। ते तातानयज्ञांतिः सकारिता। केषांचिद्पिकार्ये तेषां किंचिदपिनायातं॥५३॥ ॥धन्यःपरिग्रहमितः सुखमागू
नपापीशग्रसमणावणिगिव धन्दीश्चालापिवंधः कृता दरमत्यराजगतामिन श्रीः पद्माधिकाधिकवस्तुः वाशाष्ठतुकलंकी॥५४॥ अत्र समणवणिगूद्

सिंधुः शाक्ताणोगोतमकलशरतख्वाप्त॥५४॥ अत्र कथा द्वया। प्रतिवत्स दशमिव प्रकुटुंब कथोच्यते। कांपील्यपुरे श्रीब्रह्मदत्तचक्री राज्यं करोति। त
स्य मित्रा एको ब्राह्मणस्त्वास्ते। एकदा संतुष्ट्य चक्रवर्तिनं सस्वप्रातिः। यतः। जनं वं कारापितादवतो। जनं मत्कुटुंबस्येका भोजनादापयति। चक्रीशदार्द
द्विज मतुनो जननं नान्यस्य महता वज्जनिवाशितापितादवमार्गयति। दत्तं ततुनो जनं तत्कुटुंबस्य मद्यस्तत्रु यथिलीभूतं पश्चधर्मैशायं जातं शाणेन स्वस्थ
चनया रुधाश्वासनेन धस्त्तुगीलिका श्रयागण रक्तवर्तिचक्रवनिर्गमिता॥५६॥ ॥अथ बाहुककथा॥ एकदा इंद्रो ज्यंतकामातुरो अहल्यांतापसीनो
क्रूलनः। आगतनगोतमऋषिणा सहस्राय्यानिनत्यतिशमः स्तुतेः प्रार्थितन चरणविषाद्दृःसहस्रनयनलाञ्छ्यथि॥५७॥ ॥नानर्थदंडसमवदं दधातमर
दोतया कस्त्रमात्र विजयी वसवेटइपः॥ लोकस्य जाङ्ग्जतायत्त्र णाः प्रलाक्षितापरिहिदचत्रशिरता निश्चितात दंत्यौ॥५८॥ अत्रा चेटकमध्यराजकथा
च्यते॥ विशालीनगर्यां परमार्हतः श्रीचेटकराजा राज्यं करोति श्रीवीरपार्श्वे सम्यक्त्वं परिग्रहपरिमाणं जयाह परिपरिमाणं एकबाणमोच
ननियामा गृहीतः यदा स संग्रामांगणे वटति तदा वैरिं पंचतिएकमेव बाणं मुंचति। नायरंत्रार्थस्पचवतन वाणमलतिस शतएव
न संज्ञायः चेटकराजा हि संग्रामांगणे चरितन्ध्वादो स्वामः कालमहाकालादिकुमराएकाकेनैव बाणेन दिने दिने मारिताः॥३॥५॥ ॥
सुदाप्रवितिकृत्यातिं धिग नर्थदंडा कीव मितुरिनरूदराशाकवं डः किंनागरंगमयाप्तशरला स्पशेष्टमन्यत्तनपरिणं स्वगवाउवालं॥५९॥
अत्र आराकवंद्रकथा॥ राजगृहे अशोकवंद्रापरनामा श्रीकोणिकराजा राज्यं करोति। तत्र तापसनवमाद्रायं मासक्षपणादितपश्चसांतिनवुएपनम
हद्वा घमिदग्रां संवमावाउणाकोणिकस्य विरुल्लमपितं तत्पदिमा राजा वासुदेवनव त्रिषंडानि साधितानि त्रिषंडाधिपतिराज्यानि पकाशपेस्त्रस्य चक्र
एकदा श्रीवीरपार्श्वे स्थितिनगवं प्रकृवर्तिनः कियंतः नगवानूचे द्वादशचक्रवर्तिनः। आवमर्पिण्यां जाताः कोणिकनाएतिश्रुहं शाय्या रत्नमप्यक्की
नविष्यामीत्फ ज्ञानवीनादंडरत्नाश्चरत्नगजरत्नश्रीरत्नादिसार्धलो मघ्नस्पृः कल्पिता। गतविताद्यश्च तालीद्वारं तन्निगीतामणापश्चात्हलमाणएवाको
णिकराजानत्मीभूतोनरकं जगाम॥६०॥ ॥मामायिकं हि घटिकं श्रूयमनतन त्रिषंडसाधनेष्या दंडनरता शताली शताल्यध्नृष्टा शादवतया उ द्वारि

नगतिरेकत्र वसतिः। द्वितीयद्वीपांतर्निरतगतमाक्रांतजलधिर्निःकिं ज्ञापद्यघैर्द्हरिरमरकंकापुरगात्॥४०॥ अत्र श्रीकृष्णकथा कथ्यते॥ द्वारिकायां
श्रीकृष्णो राज्यं करोति। पंचपांडवाः हस्तिनागपुरे सामाद्यमातन्वते। एकदा द्रौपद्यां आदर्शे मुखं विलोकयंत्यां नारदर्षिरागतः। अविर
तामा तस्य प्रतिपत्तिं न चकार। ततो नारदो धातकीखंडस्थितामरकंकापुर्यधिपपद्मोत्तरनृपस्याग्रे द्रौपदीं वर्णयामास। पद्मनेन देवमा
राध्य द्रौपदी तद्बलेन स्वपुरे आनीता। ततो नारदमुखान्नुज्ञातवृत्तांतः कृष्णः पंचपांडवसहितः समुद्रमुल्लंघ्यामरकंकायां गतः। समरे प
द्मनाभं जित्वा नारसिंहरूपं कृत्वा दुर्गमपातयत्। स्त्रीरूपं विधाय पद्मः कृष्णपादयोर्लग्नः। द्रौपदीं दत्त्वा कृष्णः स्वपुरमगात्॥४१॥ ॥ तो गोप
लोग्र नियमोऽपि शिवाय वनस्याहं कूबल इव देवपदवद स्वामीणां निचातक्रमनन्यरतिं पाद्यादभूताज्ञानेकरसमभ्युदितं वसंतः॥४२॥
अत्र वंकचूलकथा॥ वंध्यपल्लीं वंकचूलो राजवराज्यं क .रोति। तत्रैकदा श्रीधर्मघोषसूरयश्चतुर्मासीं स्थिताः। रूपादेशात् कस्यापि धर्म
मोपदेशो ददौ। चतुर्मासिकानंतरं विहरतां गुरूणां संप्रेषणाय। कियता परिवारेण वंकचूलः कियतीं भुवं आगतः। पश्चाद्
लतः स्वस्य गुरुभिश्चत्वारो नियमा दत्ताः। अज्ञातफलं न खाद्यं। सप्तक्रमपश्चाद्वलनप्रहारः। मा च नृपराज्ञीं। काकमांसनियमः॥ इतः एकदा
राज्ञी पार्श्वे गमनं॥४॥ इति। एकदा किंपाकफलानि अज्ञातनाम त्वात् वंकचूलेन न भक्षितानि। परिवारेण भक्षितानि। स सर्वोऽपि निधनो दीठो निज
मवलेन॥ एकदा वंकचूलो धामांतरान्निशीथे स्वगृहे आगतः। स्वभार्यां पार्श्वसुप्तं किंचिन्नररूपं दृष्ट्वा सप्तक्रमान् पश्चाद्वलित्वा यावत् खड्गेन मारय
ति तावत् खड्गप्रहारो नारपट्टे लग्नः। भगिन्योक्तं वत्स चिरं जीव। तावज्ज्ञातागारं तया वाक्यं दत्तं। वंकचूलेन चिंतितं अहो नियमः फलितः। अन्यदा कस्य
चित् राज्ञो गृहे खात्रेण प्रविष्टः। सुरूपत्वात् जायया आत्मपदे राज्ञा वक्रं प्रार्थितोऽपि तद्वचो नामन्यत। राज्ञा विदितवृत्तांतेन पुत्रत्वे संतुष्टेन वंकचूलः पुत्रह
ति कृत्वा स्वराज्ये स्थापितः। अंते वंकचूलो मंदीभूतः। वैद्याः कथयंति काकमांसं यदि भक्ष्यते तदा जीवति। वैद्यकथनेऽपि तेन न भक्षितं। मंत्रिणा नद्यां
नष्टदत्तं नियमप्रभावेन स्वर्गे संप्राप्तः॥४३॥ ॥ लोगा हितोऽपि लुप्तयाल्लघुतान्नरान् श्रीभूलदत्तस्वविविप्रकुटुंबकथ्यातुं पातोस्थि कंडूकचिरुकरुत्तिसोम

गच्छति। मच्छ्रवरः काकाशीरिति ख्यातो मकाकजंघः परमजैनः स्वविद्याबलेन संमेतशिखरअष्टापदप्रभृतितीर्थेषु सर्वदापि देवान्नमस्करोति।
अन्यदा मकाकजंघः प्रातर्जिनपार्श्वे देवान्वंदित्वा काशिकव्रतमेवं गृहीतवान्। अद्य नगराद्बहिर्न यास्यामि। अथ तस्मिन्नवकस्मिंश्चिन्नयामकोलिका
धायागान्नृहृदयमारुह्य गगनाध्वनि गंतुं लग्नः। दैवयोगात् कीलिका त्रुटिता। आकाशान्नुपतितः व्रतं विराध्य दुर्गतिमागमत्॥५४॥ ॥ गुरुवचनधिया
गाज्ञातदेशावकाशा विपदितरति पुण्णे वेद्यथालोहजंघः द्वयमयवृषनावा स्वामिना वा समानाः सततममितगत्या किं हितं स्वस्य कुर्युः॥४८॥ ॥
अत्र लोहजंघकथा॥ उज्जयिन्यां नगर्यां चंडप्रद्योतराजा राज्यं करोति। तस्य लोहजंघनामा दूतो विद्यते। स प्रतिदिनं पंचविंशतियोजनानि गच्छति।
अन्यदा द्विष्टैः सामंतभूपैः संभूय पर्यालोचितं यावदुपाय वां हत्वा स्वपुरं आगच्छति आत्मनिस्तावद्वयं इतः पृष्ठे गच्छति। अस्यायेन सुखेन उ
पावद्धं शकाते तन्मारणीय इति लोहजंघस्य पथ्यादन्नित ःसविषमोदकस्तेषां समर्पितः। सोऽप्युनिगच्छन् यावत्तान् भोक्तुं उपविष्टः तावत् शु
नं जातैः तज्ज्ञाता विद्यामागत्य तेन प्रोक्ता राज्ञो भस्तु ह नां तानि विदितशकुनानि। वंदीकृतस्यामात्यसंत्रिणः पार्श्वे पृष्टं किमन्न
अनायोव क्षिप्त तस्मादकमध्ये दृष्टिविषसर्पः समुत्पन्नो क्षितौ तातो राज्ञा ग्राहुलरनेमोदको भक्षः। तन्मध्ये निर्गतसर्पो दृष्ट्वा वनं मुक्तः।
॥५५॥ ॥ अविपापथेन सुमित्त्वात् तिक्तं जिनताशि मधरथ। वचनाद्वक्रमान्क्विमनिर्धनस्याम गोनिस्वदायिना५ निस्तुल्यातिव हृष्पत्तुल्यता
नकिं॥४०॥ अत्र श्रामधरकथा॥ श्रावस्त्यां मघरथराजा राज्यं करोति। अन्यदा तस्य सदिकस्थ्वि निमित्तविदाया अय किंचिन्निमित्तं कथयति। मंत्रि पृ
ष्टो निमित्तवित् प्राह। इतो दिनात् सप्तमदिने एकस्मिन्नगरे निपातः शिरसि विद्युत्पतिष्यति। तत इव सा सर्वोऽपि नयभ्रांता जनाः राज्ञा मंत्रिणः पृ
ष्टाः कथं करिष्यते। केचिदूचुः नरा मारुह्य समुद्रमध्ये स्थीयते। केचिदूचुः गिरिकंदरायां निलीयते
स्वबुद्धिमंत्रिणोक्तं देवधर्मः क्रियतां यन्न मर्तव्यं पि विधाभिर्द्रक्षंति नगराधिपतिर्दृष्टोदकः क्रियते तस्याराजा लाधकस्त राजा न व्याविधयो
षधं गृहीत्वा जन टादृष्टिः सप्तमदिने विद्युत्पतिता सतीय हासास्य परिधानसर्वजनोऽशमादः नष्टत्रुक्रिये जिनर्विः मधी गांतितीर्थं कृजो॥५६

तंधाताकवद्दारंलीगिरमीतदिवंशवतंमरूवडुधियाव किंतस्याशीपिसत्यस्तुदकंमलिनत्वना श्रियारंतमोदरतिवाक्रतपवदापः॥४५॥
अत्रवंशावतंमकथा॥ विशालायांवंशावतंमकस्तपोजनःपरमनैष्ठिकःसामायिकाराति।मायदाचउद्दशादिनवासोधमध्यकायाम्
र्गेणतस्थौमनस्येवमभिग्रहंजयावदयंप्रदीपःप्रज्वलिष्यतितावत्कायोत्सर्गनपारयिष्यामि।ध्यामिन्कादास्याउनःउनःरपितेलेन
दीपःमिक्तानविध्मततः।राजाराचतुर्थयामानुकायोत्सर्गनपारयामासारवोउक्कतमपाशितःरुधिरेणउत्तःपर्वतशृंगमिवत्रुटित्वाभूमिपपा
तासुनध्यानस्तुगतिंप्राप्त्रीसामायिकंममतयारिस्थस्तुस्तुक्कावश्यातस्तुकिंस्तउदायनराजवक्ष्यानुसंबंदनोत्सुकमिवास्कटकेष्टराजाहृतके
ईनुरूपटितावदिरंगच्छेत्॥४६॥ ॥अत्रउदायनन्रृपकथा॥ वीतभयपत्तनेश्रीउदायनश्रापाराज्यंकाराति।पट्टराज्ञीप्रभावतीतस्यराज्ञोग्रहे
सुवर्णगुलिनाम्नीअत्यंतरूपपात्रंचेटीविख्याता।सानित्यया श्रीदेवाधिदेवप्रतिमांपूजयतिनित्यंशुश्रूषति।अन्यदाउज्जयिनीपतिराजाचंडप्रद्योत
स्वयमेवागत्यतांदासींअपजहारासाईचप्रतिमांप्रति। माचालनायश्रीउदायनोदशनृपसहितउज्जयिन्यांगताः॥द्वयोरपिराज्ञोर्म
हानुसंग्रामाजज्ञेजीवन्नेवचंडप्रद्योतागृहीतः॥श्रीउदय नेनकाष्ठपंजरक्षिप्तःमाईवालितःदशपुरनगरेवर्षासुराजास्थितःपर्युषणा
पर्वदिनेराज्ञाउपवासःकृतः॥सूपकारेणप्रद्योतपार्श्वेपृष्टं किमद्यत्वज्ञासिप्रद्योतेनमच्छास्थवंविमृष्टंराजाअद्यविषंदास्यति।ततःसूप
कारंवक्ति।ममाप्यद्योपवासोवयमपिजेनाः।अद्दविस्मृतंममापिप्रतिक्रमणसमयेपिराज्ञाप्रद्योतंप्रतिक्षमितं।ममाद्यमिथ्याउक्कृतंददिाव
तिक्रमणमत्वधानश्चद्यतिमकषयतिचेजाद्यंपश्चाद्दर्प्पयसितदामिथ्याउक्कृतंददासि।नाथधाराज्ञाराज्यंप्रद्योतस्यपश्चादर्पितं।तदर्थंतत्कालेव
ममदासीपतिरितिक्षराणिउपरिस्थवर्णपट्टबंधंबंधयित्वा।आच्छादितानिततःप्रतिराज्ञांनालेषुसुवर्णघटितपट्टबंधः॥४७॥ ॥दशावकासिकम्
यास्यमकाकजंघकाकाशिवद्दिपदमेतिजनःश्मादीशत्रुप्रतोक्षिनवारानचोकारापिनस्पूयतेपिचपायारुदकालस्व॥४८॥ अत्रकाकजंघको
काशिकथा॥ विदेहानगर्यांकाकजंघनायककाकाशिसूत्रधारावसतितयाघटितकीलिकाप्रयोगेनकाष्ठगरुडेऽस्थकाष्ठदयेथारुहगगनमार्गेण

स्वर्गस्थाराजातःस्वर्गस्थःपुत्रस्यात्रियवल्लालिनानादिव्यानरणानिप्रतिदिनंप्रेरयतिदिनारीकंकरइवशालिनद्दइरकन्यास्तुनानाक्रीडाःकी
डतिउदयंवासंघनसानास्थित॥२६रत्नकंबलामहामूल्यानस्यासुवर्णपदन्फंछनकृता॥श्रेणिकराजायुद्वागतःक्रियाणकस्थानेगलितः॥
सुपद्द्यानवत्नामीतिकथनेउत्पन्नवैराग्यग्रहीतप्रव्रज्याष्टत्वासर्वार्थसिद्धिविमानेसुराजातस्मातञ्च्युत्वामोक्ष्यति॥५०॥ ॥सलेऽपुमस
त्रपितुण्णदृहायवापदनेसंप्रतिराजवद्दनीकपीव्लःक्वल्लशालितंडुलानुवापनुसकिंयाखिलराज्यलालसः॥५१॥ अत्रसंप्रतिनृपतिक
था॥ ॥पाडलीपुरेमोर्यवंशालंकारश्रीचंद्रगुप्तराजाचिरंराज्यंचकार।तस्यपुत्रोबिंदुसारनृपस्तस्यपुत्रोऽशोकश्रीराजातस्यापिपुत्रःकुणालन्
पालस्तस्यपुत्रःश्रीसंप्रतिनृपतिर्जन्मानंतरंद्वादशमेदिनेराज्यंप्रा प्ताक्रमवत्त्रिखंडाधिपतिर्बभूवएकदाउज्जयिन्यांगवाक्षस्थेनश्रीसंप्रतिराज्ञा
श्रीआर्यसुहस्तिसूरयोदृष्टाःतद्देवराज्ञोजातिस्मरणमुत्प दाआगत्यराज्ञासूरयोवंदिताः॥राज्ञाभणितंभगवन्मांउपलक्षयथवानवा॥
तिसूरिभिःश्रितोपयोगेनज्ञातं।सूरयःप्रोचुःराजन्श्रृणु मात्मीयपूर्वभववृत्तांतं।पूर्वभवेत्वंअष्ट्यामवद्वयोरिंकोऽभूःअस्माभिस्तु
प्राद्योन्मादकान्नयावितवान्।अस्माभिःप्रव्रज्यदीक्षितःत द्दिनात्याहाररदानात्प्रविसूचिकःकृतधर्मास्मादनोष्टवाकंसंप्र
तिराजाजातः॥अव्यक्तसामायिकफलामतत्रगुरुवचनश्रवणा नंतरंश्रावकोरेमत्रागारागमंडितानिष्टष्ठीसमयापिजिनप्रासादमंडितोका
रितापपाताल्लस्थानेजिनबिंबानिकारितानि।अनार्यदेशेष्वपिधर्म व्याप्रतिःकारिता।सानउपककानिलिखापिता।निचाउविधश्रीसंघस्यभक्तिर्विधा
यित्वासुगतिंगत्वा॥५२॥ ॥ज्ञानिमापिफलंमर्वमप्येकंकक्किजवत्सुकुश्रीयत्तुण्यमाशक्तिकमनदीपारकननमंगलदीपकेन॥५३॥
अत्रदत्तराजकथा॥श्रीवीरनिर्वाणानंतरं२०००वर्षेगतेश्रीकल्किराजाभविष्यति।समर्वस्वमित्रादेवार्चितनिष्ठलबलेनत्रीणिखंडानिसाधयि
ष्यतिपाडलीपुरेराज्यंकरिष्यतिलोकान्निर्दयोपनुकरिष्यतिधर्मनाणकप्रवर्तयिष्यतिआरक्षःगंतत्रविपाखेनिस्तावश्छांशंमार्गयिष्यतिअवधिज्ञा
नेनंइक्षंवेदयाआगत्यमारयिष्यतितत्पुत्रंचदत्तंनामाराज्येस्थापयिष्यतिमदनराजाप्रतिदिनेमाकेकंप्रासादंकारयिष्यतिप्रासादनिष्पन्ने
पंचनंतरंप्रासादेंतपारणंकरिष्यतिश्रीशत्रुंजयतीर्थेनव्यंप्रासादंकारयिष्यतिस्वर्गतिंगमिष्यति।एषाअगमारसकथानिगदिता॥५५॥ ॥७॥ ॥

।।सत्योपथंविविधसिद्धिदामोघधंयत्रजाग्वेनाद्यमरसाद्धिदिग्निलीढःस्वःसागरंडुरजनिस्फुरद्धेमसन्निरोवीचितप्रविमलोद्विरिवाद्विमंवा।।५७
अत्रसागरचंद्रदृष्टांतः।।द्वारवत्यांश्रीकृष्णभ्रातुःश्रीउग्रसेनराजावसतितस्यपुत्रोनभःसेनःतदर्थेपित्राकमलामेलानाम्नीकन्याविलोक्य
स्तकाक्षिविवाहोमजातोऽस्य।इतश्चनारदःसेनगृहेनादरितोगतःतेनतत्प्रतिपक्षिनिर्हृताताःनारदेनकमलामेलारूपंपट्टेलिखित्वाबलदेवपौत्र
सागरचंद्रस्याग्रेदर्शितंसकमलागुणरक्तोऽनुरक्तोबभूव।ततोताव्याकुलितेनशांबकुमारेणसमंकमलामेलापरिणायितः।नभःसेनःसेनस्तदु
च्छतसागरस्योपरिद्वेषंवहति।अन्यदाश्रीनेमिपार्श्वेप्रतिपन्नश्रावकव्रतसंविग्नःसागरचंद्रःश्मशानेरात्रौकायोत्सर्गेस्थितः।नभःसेनेनतत्रसमता
देवासदृशउग्रांगारसुतागवातन्मस्तकेनभःसेनेनमुक्तासतत्र। उपसर्गंसहमानःप्रज्वलितकायःशुभमनुस्वर्गंस्थिराजनि।।७।।५८।। ।।किमपिफ
लमपूर्वंसंविभागस्यसाधोर्यद्दिलवितसिद्धस्थूलदेवोपि।मा घाःस्वल्पमपिदिशंतुपात्रेन्यस्तबीजःफलत्येनगुणमपिधनोऽग्रयपीस्वप्र
ष्टु।।५९।।अत्रस्थूलदेवकथा।।कौशांब्यांरिपुमर्दनोनृपतिः साम्राज्यंतनोति।तस्यपुत्रोस्थूलदेवकुमारः।सान्यदाद्यूतव्यसनीएक
दाकाष्ठकथयित्वा।सार्द्धलक्षंद्यूतेददौ।तंडागारिकेण।। राज्ञःकथितंराज्ञादानात्कुमारोवारितोऽधिकारहृतःतेनापमानेनपितु
रुपरिरुष्टःस्थूलदेवोबहिर्निर्गतःवसंततिलकावेश्यागृहे। चिरंस्थितः।अन्यदाद्युतव्याघ्रवासितःविनिर्हितेःमहाटवीमुत्तीर्य
कस्मिंश्चिद्ग्रामसीमायांश्रमतातेनकल्पापालश्रांतःनाविनस्थ। यदत्रास्थितःतादवस्थास्मिन्दृष्टःकथयतिवरंमार्गयतेनसप्तशतस्थिराज्यंतत्
पार्श्वेमार्गितंतदनुदेवतोक्तोस्मुनेनस्थूलदेवेनवंडःस्वस्तुखस्वविरानुदृष्टःतत्तुष्टंघातरूपाधमयायकथितंतेनसुधनीपरणायनरवैराज्यप्राप्तिः
कथिता।इष्टःसप्तमेदिनमाहिमतीपुर्यांअनपत्यमृतराज्ञोराज्यंदत्तपाणिनृआसं।।६०यदसपदिदादोत्राकुशालिनदातिघंःस्वंतदसदपिसाल्पम।
कामरद्धिःक्रमस्थोःकस्तुविजलधरिंडःकांबरेतेमवज्ञात्यहत्तस्तपयोदंत्वाघाणप्योर्देवर्षे।।६१।।अत्रशालिनरपसिद्धापिकिंचिकथ्यते।। ।।भा
वो।।राजगृहात्नगाश्चेष्ठीवसतितस्यनायीनिराधात्स्त्रुनिरपवस्यपरमात्रवणलासुरःसंगमकजीवानद्योदरेवतारच्चमेशालिलदंफलितं
तंदृष्टांतनवसयशालिनइतिनामप्रतिष्ठितंयौवनेणानद्यंष्ठिनाः३२कन्याःपरिनिःसपरिणायितः।इतश्चागालडः।पणमासान्दीहोव्रतिपाल्य

स्वामिनंवंदितुमागतःतीर्थंकृद्दर्शनेनजातिस्मरणंउत्पन्नं।स्वोरेर्भिक्षादंतिअस्तुपातंचकारातिराज्ञायेतस्यामवस्थायांहृपंस्वामि
नागदितांपश्चात्श्रीभुवतेनतत्प्रथयथानुहानंदतंसुदुरंगभ्रमोदयाज्ञासीत्तराजाऽतः।।तत्रस्तुउकरवादकीर्तिपालराज्ञास्थावबोधदीत
र्थनाम्नाप्रासादःकारितःसराजातस्मिन्नवनावेमार्हत्पाप।।६८।। ।।चिरंस्थिरंस्तुकृतिकीर्तिकरवबाहुबल्यादिवद्विधिधतार्थनिवेशाक
नांकेतूस्वसदनरतवणयवाधवादमष्टापदंकथवनानमदस्तुयावत।।५८अत्रकथाद्वयावितप्रथमंश्रीबाहुबलिराजाराज्यंकरोति।।ए
कदाऋषभस्वामिछद्मस्थोविहरन्श्रीतक्षशिलाद्यानेसमाजगाम।आरामिकेनश्रीबाहुबलेराज्ञःस्वाम्यागमनंप्यज्ञापिसंतुष्टोबा
हुबलिस्वस्यसर्वांगाभरणानिददौराज्ञाचिंतितंअधुनाना। यंजातंमहाडंबरेणप्रातःस्वामिनंवंदिष्यामि।रात्रौव्यतीतायांउत्कृतगमन्लिमा
लिनिवतुरंगस्वशुरूताविदुंचंद्रबाहुबलियोवद्दूतेश्रा यातितावत्पुनरस्यऋषभदारपश्चिमायांदिशिरामास्वामिनमदृष्ट्वा
महाक्रंदंचकारातदिशःसंमुखीसूयपरिवारेणापि घावऋषभस्वामिपादायाःस्थानेश्रीबाहुबलिनाशिकाद्वयस्तुतंरत्न
मयधर्मचक्रंनिर्मितंप्रासादश्चाधुनातत्र्प्लेछानांतीर्थं जातिनाम्नाज्ञातं।।७।।६९।। ।।अथाष्टापदतीर्थोत्पत्तिकथा।।स्वयाधर्म्यं
युगादिस्वामीअशीतिपूर्वलक्षाणिराज्यंप्रतिपाल्यएकपूर्वलक्षं दीक्षामाराध्यतत्प्रविष्टःकेवलज्ञानोसृष्ट्याजनाश्चाष्टापदगिरौनिर्वृति
ल्लास्तदनुस्वामिनिर्वाणस्थानेश्रीभरतचक्रिणादिग्भूतिविस्तृतअन्वर्थतश्चतुर्द्वारःसिंहनिषद्यानामानंदीश्वरद्वारविशालप्रासादा
नुकारीनिजप्रमाणरत्नजिनप्रतिमासमलंकृतःप्रसादःकारितः।।७।।६६।। ।।ज्ञानंजगत्त्रयहितंघनरम्यधातिज्ञाप्यार्यरक्षितःततरमाप्रापंवेः
श्वायसूर्मधाक्षनकाकारकृतादरास्रोर्हिमिवसत्यमन्धितिगमाक्तिस्वत्यजंति।।६७।।अत्रआर्यरक्षितसंबंधःप्रोच्यते।।मालवधरीउर्ज्जयिनामादवत्र
ह्मणोवसतितस्यजायाफल्गुमित्रा।तयोःपुत्रआर्यरक्षितआसीत्सविद्यारसिकोविदेशंगत्वाप्नवेद्याःशस्त्रीयत्वाचतुरर्थगानुमातापित्रा
न्यांवंदनामहंकारितः।सर्वेषांप्रमादोजातः।मानरंस्पष्टाद्यष्टासद्धर्मपञ्चमासाउवीचवेलाप्नश्वालिननिवासागाताःसविस्मयंतदाममद

॥बिंबं मदह्लघुचक्रा रितमव विद्युन्माल्या देवेन तूपरनावपि स्तनायतेनेनं धर्मतुर्यफले धुरयी मितदा यिमंत्रः प्रागादाम्यातो विघनविघ्ननिवृन
किंम्यानु॥५५॥ अथ विद्युन्मालिकथा॥ चंपाउर्यां कुमारनंदी नामा स्वर्णकारस्तत्र वसति सात्यंतं विषयी अथ दा हासाप्रहासा नाम्न्यौ च तयो
र्दर्शितरूपामोहितस्तदर्थं प्राह मित्रेण वार्यमाणोपि इंगिनीमरणं साधितवान् जातो हासाप्रहासापतिर्वेन कस्मिंश्चिद्वीपे सुरः सम्य
नियोगिककर्मणात्यंतं स्वं शोचामुरा तेन तन्मित्रेण तदा तस्य पुरः आगत्योक्तं किं मित्राधुना तवाकं करिष्यामि न वानं जिनबिंबं कारय येन घा
तस्तु णपनस्तु गतिस्यात् इति श्रुत्वा मित्रवचसा विद्युन्माली देवः स्वाकल वेः सिद्धं यास्यति॥६॥ ॥निर्मायार्हतबिंबमार्हतपदस्थानाग्रिमं स्म मि
कृत्वात्मानं च परं च निर्मलयति स्तुत्येनावंदते॥ मंत्री श्रेणिक   सूविवाहकसुतं मोहांधकारस्थितं दीपः प्रभुत्यतिकस्य वा पितस्तु दीक्ष्य यः श्रे
यामास्य वंशे पदा॥ अथ अभयकुमारकथा॥ राजगृहे श्रीश्रे   णिकराजा॥ तस्य सुतो भयकुमार मंत्री राज्यव्यापारस्तु जोंवा द्विसान्न
दाश्रीवारया स्वयं प्रसवं पश्च्या स्वयसव मित्रं आर्द्रक   मारेनार्ये दा रा उत्पन्नं दृष्ट्वा बज्रसुवा चातनुवति बोधय स्वव
णिकपुत्र दंसेष्ट्री जिनबिंबं आर्द्रकुमारपार्श्वे प्रेषयामासनु।   न बिंबं दृष्ट्वा बिंबं दृष्ट्वा कुमारश्चिंतयति किमिदमाभरणमोल
निव ज्ञातं पश्चात् तज्जायां निर्विशितं स्कापिमेलनायातिपश्चात् सु   मिंहासनस्थापयिस्थापितो तदा वात्सायमानं दृष्ट्वा चिंतयत कायोदे दृष्टं मयेति
इहापोहं कुर्वन् जातिस्मृतिमापसुनदर्शनानंतरं स्तत्यन्नवैराग्या गृहीतप्रव्रज्य सिद्धिं प्राप्त सिद्धा॥ ॥तीर्थंस्तुदस्तु उपायारपिको श्रियालाह
पालका रितउत्तरंगमबोधयस्यानु ध्यानमारसदकारवनफल स्वी किंवदुरवन उनम्बउपासकानां॥५७॥ अथ अश्वावबोधतीर्थोत्पत्तिकथा॥
प्रतिष्ठानपुरस्तुमित्र श्रेष्ठी वसति तस्य परममित्रं परमजैनो जिनदासस्य दासः सस्तु मित्रः कृपाव्रत्यो दानं ददाति मित्रेण वार्यमाणोपि न तिष्ठति
सस्तु मित्रा ज्ञात्वा प्रगुक्त उपराजा पहस्तुरंगमो जातः। जिनदासजीवस्तु तत्र तीर्थंकरो जातो स्मिन्नवसरे उत्तकंठीयस्तंपद्दाश्वं प्रातरश्वमेधय
ज्ञा होमयिष्यति एतज्ज्ञात्वा श्रीसुव्रतः स्वमित्रप्रतिबोधाय एकरात्रिमध्ये षष्ठियोजनानि तु लंघ्य भृगुकच्छनगरे आगत्य आगतः स राजा तमश्वमारूह

श्रीव्रतादेशेन समादवामंदार उष्य ह्रतकरडोनलक्षणेमाहे स्वयं स्वामिनिनाय बोधाद्द्यनातनजहुः तन्महिमानं दृष्ट्वा बोध राजा जैनो जातः॥
द्य॥ ॥कोप्यन्यामहिनास्थाद्वानगरतः संघस्य यस्य स्फुरनुकायोत्सर्गबलेन शासनसुरी सीमंधरस्वामिनं नीता तत्कृतादोषशुद्धिहितं
यक्षार्यकोद्भय तु किंचित तत्तत्तनुपुनाव क्लिन्नवेसी र्यंकरहंतवेन॥६८॥ अथ यक्षार्यिकासंबंधः प्रोच्यते पाडलीपुरे शकटालमंत्रिसुता सं
नी श्रावकः श्रीनंदराज्ञो व्यापारपुराविरदधराप यक्षादीनां श्रीयको गीकारतपः कर्तुं न शक्नोति क्रियां उस्थानमेवाचरति पर्युषणादिने य
क्षार्यधानमिति तस्य उपवासः कारितः समं ध्यायां परस्ततः स माध्वब्रह वेदनाक्तीयां ममरु निहत्यात एषनि दृशा बद्धानि पर्युविस
विता विन पर्यवस्यति तदा संघेन कायोत्सर्गः कृतो शामनद   वता जाजगाम तया साध्वी उत्या यमीमंधरस्वामिपार्श्वं नीता स्वामिना कथितं तव
कायन्हत्यालमाप्रसुतस्तुपए जातं चूलिकाद्वयं प्रसुकन्हि   कापदेतस्याः स्वामिना अर्पित देवतया उनः पश्चादानीता संघेन कायोत्सर्ग
पारितः सा विषामानंदाप्रतुतस्तु चूलिकाद्वयं दशवैकालि   कयो पश्चात् सूरिभिः स्थापितं॥६९॥ ॥नवतिहिनवपारः स्वद्दया साधुनक्षा
धनरद्दपतिजीवानंदवैद्येनावृत्राक्का श्वपरपि हिपाया   थिस्तीयीतवारुतयौतिमिरह्रातो भवतीश्यादीपय॥७०॥ अथ जीवानंद
वैद्यकथा॥ विदेहक्षेत्रे पुंडरीकिनी नगर्यां जीवानंदनामा वैद्यो   वसति तस्य राजसुत मंत्रिसुत श्रेष्ठिसुत सार्थवाहसुताश्चत्वारि मित्राणि एकदा जी
वानंदगृहे चत्वारोपि सुहृदो यावदुपविष्टास्तितावत्कश्चित् कुष्ठी साधुर्विहरणार्थमागात् तं दृष्ट्वा विधिनिरीक्ष्यात वैद्यननं ति एतस्य साधने श्चिकि
त्सां कुर्म्मो वा वाव क्षिप्रं रदलक्षयागतेलम रत्नकंबलं चंदनं च हृयमानमय्य यथावति क्रियाक्रियतामवंश्चरोपि चंदनवणिक्पुरे गता
लक्षद्वय राशीमामी विस्त्रय वणिग्पार्श्वं द्वयाचितातत्पालघ्नामपि पुण्यादरं निरीक्ष्यातत्र विराग्यश्चंदनवणिग् धर्मेण च रत्नकंबलं चंदने समर्प्य
गृहीतप्रव्रज्य स्मिन्नेवनवे सिद्धः ततः परपिसंपत्र सुनिः मक्षीकदर्वनेनीतः प्रथमं तक्षपाकतेलेन तत्साधोरंग्यं गोर्हतः पश्चात् कंबलेन तदंगमा
च्छादितं कृमयो बहिर्निर्गताः तदनु चंदनेनांग विलेपितं एवं त्रिः कृतं तस्य शरीरं केर्योदं जातं मुनिः मक्षीवनं जीवानंदवैद्यजीवस्तदनुजः

र्षः ततो ऽसौ कस्मान्निनाणयति मां उवाच त्वन्मातुलस्तोसलिपुत्राचार्यस्य पार्श्वे गतः पूर्वाणि पाठयति तत्पार्श्वे सूरिभिः कथितं दीक्षिताय एव ता निर
णंति तत् श्रुत्वा स प्रव्रजितः सार्द्धनवपूर्वाणि पठितानि अद्यापि कियद् दशमस्य फक्के सूरयो भणंति बिंदुराकाधातो सिंधुसमुद्रो ऽखंडवास्थितता
नाम्नाद्य मा जातः सूरिभिः कथितं दीक्षिता एव तानि गणंति तन्नयच्छाः स प्रव्रजितः साद्धनवपूर्वाणि तेन अद्यापि कियद्दशमस्य फक्के सूरयो भणं
ति बिंदुराकाधातः सिंधुसमुद्रो ऽखंडवास्थितस्तातन्नाद्य मो ऽजातः सूरिभिः श्रावकं स्तुदं डब्यायागण पुराय स्मा निज्ञीतं यादता व देवन विष्णुति
नाता आर्यरक्षितेन माता पितरौ प्रव्रजितौ ॥६५॥ ॥पर्व्वतिथयस्तस्माद्दिनालेखयच्छे स्मर वितरच्च साधर्जानिमेतद्वितवोश्रुतलवमपिउ
वेपकाप्रशयं नवोदाज्ञगातिद्दिनस्तुक्षयाः पानतः पयमन्यत् ।६०। अत्र शर्वकथिता पिच्छानाव्ययताद्दाता किं विठय्यं नवकथा कथ्यते॥ ॥

सिज्जंभवं गणहरं जिणपडिमादंसणेण पडिबुद्धं । मणग
पियरं दसकालियस्स निज्जूहगं वंदे॥१॥ मणगं पडुच्च सिज्जंभवेण निज्जूहिया
दसज्झयणा । वेयालियाय ठविया तम्हा दसकालियं
नाम॥२॥ छहिं मासेहिं अहियं अज्झयणमिणं तु अज्जमणगेणं । छम्मासा
परिआउ अह कालगउ समाहीए॥३॥ आणंदसुप्पायं क
ही सिज्जंभवा तहिं थेरा जसभद्दस्स य पुच्छा कहणा य वियालणा संघे॥४॥ दश

वैकालिकग्रंथो दिधर्मर्व्वः समुद्धृत्य श्रीशय्यंभवसूरिः मनकस्य षण्मासायुर्जीवात्कृतः षण्मासैस्तेनाधीतः तन्मरणानंतरं आचार्यैर
श्रुपातः अकारि यशोभद्रमुनिना पृष्टं भगवन् किमेतत् गुरुभिरुक्तं संसारस्नेह एष तत्रांतकथितं साधुभिः स्विन्नं॥४॥६८॥ ॥लोकस्योपरि तिष्ठ
ता पिहित्वा सूरी ततो वासवः सार्द्धत्यापि जिनस्तवः समधिकाविश्वत्रयी नायकः । सो पिज्ञानमहोदधिः प्रतिदिनं संघं नमस्यताहो वैरस्वामिव
इत्रति नयति तं यः सप्रशास्यः क्षितौ॥६९॥ अथ वज्रस्वामिकथा॥ प्राक्कथितापि किंचित् कथ्यते॥ प्रभावकचक्रवर्त्ती श्रीजिनशासनगगनमुद्योततयामा
सा तदा द्वादशवर्षीयो दुर्भिक्षकालः पपात तदा श्रीवज्रः संघं पटे उपवेश्य गगनाध्वना माहेश्वरीपुर्यां निनाय तत्र महाबलिर्जिं विघ्नातापत स्मिन्नव
सरे श्रीपर्युषणापर्वसमागा संघनाशाकि काश्रितः सवानवनवाः क्रियंता ईच्चालिंत निवेडि पाजादां वा श्रीवज्रो गगनाध्वना हुताशनदेवतावहे गतः॥

याखिवाहा जातः ॥ भगवती तदसमंजसं दृष्ट्वा प्रव्रजिता इंद्रा त्वरोजनिमस्तुरत्थ्वेदं पात्या नरिकडः खानि द्वयोयति तत्र रकलीता उप्युह्ला श्रीअग्नि
कापुत्राचार्यपार्श्वे दीक्षां जग्राह सामांसाधी ज्ञाता जंघाबलक्षीणे अग्निकाचार्ये प्रतिजाग्रति अन्यदा वर्षति जलदे अन्नमानिनाय गुरुर्वदि उरुनिरुक्तं
महासति विराधना कृता तयोक्तं भगवन् अन्नमानीतं न काचिदप्कायविराधना उरुणा उक्तं कथमेतत् ज्ञाता तयोक्तं केवलज्ञानमजानात् सि
गुरुणा मिथ्यादुष्कृतं दत्तं ममापि कदा ज्ञानमुत्पत्स्यतीति तयोक्तं गंगामुत्तरतां वः केवलज्ञानं भविष्यति तदु सूरीणां नावा गंगामुत्तरतां श्रु
नवापराद्धदेवताशिस्तल निम्नानां जीवदयामेव ध्यायतां अंतकृत्केवलित्वं जातं देवैर्महिमा चक्रे तदनंतरं तन्मयागती ईजातं॥७॥७०॥ श्रि
अथ मृगावतीकथा प्रोच्यते॥ कोशांब्यां शतानीकराजा राज्ञी कारा नितस्य पट्टराज्ञी चेटकमहाराजसुता मृगावती भर्त्तरि दिवंगते स्वयं राज्यं
वृत्ताप्प श्रीवीरपार्श्वे दीक्षां जग्राह आर्यचंदनासाध्वीसार्धं॥ श्रीवीरं नंतुं समवसरणे गता अन्यदा तत्र विमानमहितौ चंद्रसूर्यौ स्वामिवं
दितुं आगतौ तस्मिन् सर्वाः साध्व्यः स दिवस एव शेषा प्राश्रय गताः मृगावती उद्योतं तावद्वाश्वनंतरं उपाश्रयारंधकारं दृष्ट्वा निशी
उपाश्रयं आगता तान् ईमदनुकूलान्मायाप्रवर्त्तिन्या चंदनया रणं अपकृमितं पुत्रा खिन्नं दत्त्वा संदनबालाया मृगावत्या निशागता मृगावत्या
स्वगुरुपादयोर्लग्ना यावत् क्षामयंत्याः एवं केवलज्ञानमुत्पन्नं पश्चा चंदनबालाया अपि मृगावतीं क्षामयंत्याः केवलमुत्पन्नं ॥८॥७१॥ ॥कश्चन्नार्य
मणीनमा सुतरमा उर्वीध कल्मो दत्तमाचास मक्कुबेरदत्तदयिता साध्वजाता वधिःधन्या एव चिरंतना ब्रतधना अप्याधुनिकाः सुताः नीयाकियं
हरिनइवा दिस्तु कृटात्मा बोधिवाम्मावतः॥६६॥ ॥अथ कथा इयाक्षितकंप्रथमं कुबेरदत्तासाध्वीसंबंधः कथ्यते॥ मथुरायां वसंतितिलकानामीप
ण्यांगना वसति एकदा तया जातमात्रमेवापत्ययुग्मं सुतसुता रूपं नामांकितं मुद्रासहितं पेटायां प्रक्षिप्य यमुनायां प्रवाहितं सा पेटी सौर्यपुरवा
स्तव्याभ्यां द्वाभ्यां व्यवहारिभ्यां लब्धा उत्तारिता पुत्रा सौरदीतः सुता धनीसुतार दीता यौवने दैवात् स्वयं रचितं तत्परिणीतं अर्थः पाणिग्रहणं तान्यां का
रितौ नामांकितमुद्रा सहज्ञाना भ्रात्रा तं ज्ञात्वा कुबेरदत्तः स्वयमेव माया धर्मसुरायां गामसवमातृगणिकां सेजेतस्याः स्वयं जातः ज्ञाता वधिज्ञाना साध्वी

Dr BHAU DAJI

वि॥ प्रथमतीर्थकृज्जज्ञे॥ ७॥ १३॥ ॥ दाने: प्रासुकन्नपानवसनावासोपधानां मुनेर्देयाद्यस्य कृते च विस्मयकरां लोगावलं वाप्यते॥ श्रीम
द्बाहुसुबाहुवन्नृपरत्नैर्मोक्षामगत्यप्यदो मद्वारीजलदानाकामलकरम्यावेविलेभ्यते॥ अत्र बाहुसुबाहुकथा॥ पुंडरीकिण्यां वयरवि
ज्रसेनराजा राज्यं काराति॥ तस्य पंच पुत्रा वज्रनाभबाहुसुबाहुपीठमहापीठनामानः॥ ते पंच विरपि सांसारिकसुखानि भुक्त्वा तीर्थकृत्पार्श्वे दीक्षां गृ
हीता॥ प्रथमश्चउदशपूर्वधर आचार्यो जातः॥ शेषा एकादशांगीधारिणो जाताः॥ बाहुमुनिः ५०० साधूनां भक्तपानीयं प्रत्यहमानीय ददाति॥ सुबाहुः ५००
साधूनां वैयावृत्यं कारोति॥ पीठमहापीठनामानौ तम द्विमानं दृष्ट्वा चिंतितः॥ वज्रनाभजीवः श्रीयुगादिनाथो जातः॥ शेषाः सर्वेप्यनुक्रमेण भरतबाहुबलि
ब्राह्मीसुंदर्यो जाताः॥ बाहुना भरतत्वे परिपूर्णभोगफलप्राप्तं सुबाहुना बाहुबलित्वे समयं बाहुबलं लेभे॥ ७॥ १४॥ ॥ धर्मः सुप्रबलो यदेतदिदमा
चार्यो विमृश्याप्तनर्यस्माधर्ममपुञ्जवाजुरुजनेप्यणुन्नतिर्यो॥ सुरासोनंदेयद्रूपेन्निकासुतउरो श्रीचंदनावांन किंवा ब्राह्मी प्रभावती सुता किं
लक्ष्मीगावयण्हरम्भकाय॥ ३१॥ अत्र कथात्रयावितो प्रथमं ब्राह्मीकथा कथ्यते॥ श्रीभरतचक्री षट्खंडानि साधितवान्॥ बाहुबलिं
प्रसन्नाताममध्यात्॥ ततश्चक्री तज्जिगीषया मासेत्यस्त्रः॥ शालायां गतः॥ उनायाश्णिमेग्र्याया मिथो युद्धानि लग्नानि जातस्म्रदांतीमन्युक्ष
तत्समं हाराहादेवैः समस्य वारितो भरतश्चक्री षट्खंडानि साधि॥ तदानु बाहुबलिं प्रत्यस्याज्ञां बाहुबलिना प्रवरदृष्टियुद्धं वाग्युद्धं मुष्टियुद्धं दंडयु
द्धानि कंदुलमा सर्वेषु द्वंद्वेषु बाहुबलिना भरतः पराजयते॥ भरतेन चक्रं मुक्तं॥ बाहुबलिर्मुष्टिमुद्यम्य यत् प्रतिश्रवितः॥ विवेकेनी रबालो धृतः॥ तया मुष्ट्या
शिरसि तेन लोचं कृतः॥ स्वयमेव गृहीतप्रव्रज्यः कथं उत्पन्नकेवलज्ञानानुज्ञान् लघुभ्रातॄन् वंदिष्यतीति ध्याता तत्रैव कायोत्सर्गेण तस्थौ वर्षो वर्षं॥ तत्र कष्टा
निमहते इतश्च श्रीऋषभस्वामिना शिक्षितं ध्याना प्रेरिता सत्या बाहुबलिपार्श्वे गत्वोक्तं नाद गजादुत्तरत इति उत्तरतेन विचारयता ज्ञातं मानगजात् उत्तरितास्मीति प्रणम्यत्या
ध्यायता मानकेवलज्ञानं स्पष्टं प्राप्तं॥ ७॥ अथ प्रथमसुन्दरीसंबंधः प्रोच्यते॥ पुष्पनक्षत्रे पुष्पकेतुनृपः पुष्पवती राज्ञी॥ तायाः सुतः सुता च युग्मं जातं पुष्पचूला इ
तिनामद्वयाः प्रतिष्ठितं भ्रातृयौवनेन तद्युगलं मिथः स्नेहपरं सदृशरूपं च वीक्ष्य राज्ञा विवाहिता नायाः॥ क्रियते प्राहुन गिन्या देवदर्शनार्थं तया कृतेनिवोद

अत्र भद्रबाहुस्वामिकथा॥ प्रतिष्ठाननगरे सोमदत्तब्राह्मणसुतौ भद्रबाहुवराहमिहिरौ नामभ्रातरौ वसतः॥ तौ तेनान्यदा उराबोणीप्पुत्रा
त्म्य वैराग्याद्दीक्षितौ समयप्राप्यव्वाराचतुर्दशपूर्वी जातः॥ गुणाधिकत्वेन गुरुभिर्भद्रबाहोराचार्यपदं दत्तं॥ विचार्य वराहमिहिरस्य कषायवशतः उन
पदिष्टं दीक्षां त्यजत्॥ एकदा वराहमिहिरेण राज्ञः पुरतः प्रोक्तं अस्मिन् कुंडमध्ये पत्रपलमितो मत्स्यो नभसोऽधुना पतिष्यति गुरुभिरुक्तं कुंडान्न बहिः पति
ष्यति॥ तथैव जातं॥ अन्यदा वराहमिहिरजातमात्रपुत्रस्य शतवर्षायुर्वर्णितं गुरुभिरुक्तं दिनाद्यजीविष्यतीति तथैव संजातः॥ एवं स्थाने स्थाने
भद्रबाहुना जितमानो वराहमिहिरो व्यंतरो मृत्वा संघमध्ये मारिउपद्रवं कृतवान्॥ संघेन विज्ञप्तः श्रीभद्रबाहुरुपसर्गहरस्तवनं कृतवान्॥ ततस्त
एवं तन्निवृत्ता मारिः धरणेंद्रेण पद्मावत्या च रूपार्श्वनाथ प्रतिपालिता॥ ध्यानस्थस्य एवं मां निश्शंकं करिष्यामीत्युक्त्वा॥ ७॥ ॥ श्रीदत्ता साध्विका हि प्रसवि
त्रादामुकरक्ता नियंतः स्वामिन्या मरुदेव्या तु सदृशी हि तान सानिष्यापि विद्याभ्यो जिनचक्रिणो प्रथमाता पितृ पुत्र उत्तराविद्याया भागे कृ
ने स्मृत्वा प्रविश्य उरप्रस्थानकष्टाधना॥ १६॥ अत्र मरुदेवस्वामिनीलोककथा॥ अयोध्यायां विनीतनगरे नाभिकुलकरस्य श्रीमरुदेवी भ
श्रीऋषभजिनं प्रसूता॥ श्रीयुगादिनाथ प्राणा मराण्याति॥ मम पुत्र एवं स्मगीवाक्ता स्वामिभ्यः भरतं मरुदेवी च दुःखा एवं लाग्नि
यदा श्री लाः उत्तिमताले वदस्याधः केवलज्ञानमुत्पादोत्तदा के वलमहं कर्तुं भरतचक्रीयो मरुदेवी हस्तीसार्धं वंदनार्थं चचाला मरु
देवा स्वामिनो वाणी श्रुत्वा संजातहर्षाश्रुनिःपटला स्वामिन्निडिंबत्वात्मना केवलज्ञाना प्रथमं सिद्धिं गमा॥ ७॥ ॥ या श्राविका प्यमलशीलपवि
त्रतांगीम श्राध्यन विनुवनपि यथासुपशाय स्या स्त्रीवारि वल्कका दिताला कप्रायुः श्रात स्मरकृतकृतं सम्यक् दृश्यां गंगा॥ २०॥ अत्र सुलसाकथा॥
चंपायां जिनदत्तश्रेष्ठी वसति तस्य पत्नी परमार्हती सुलसा नाम॥ एकदा बोधनकेन वृद्धदासना माध्यवद्धारि वेषेण मासुलसा दृष्टा रूपप्रवर्की
र्त्यातन साप्रशिणीता॥ मसुनरपि बुद्धत्रकृपदजाता सधर्मीकरणा सुलसा नीयता प्रथक् गृहे स्थापिता॥ अस्पूतनां दावतद्धलं विलोक्य तत एक
कदा सुलसा गृहे कश्चिज्जिनकल्पिक साधुरागतः॥ तस्य साधोः शिरस्तुंडं क्षरणं प्रमोद्यकरणं स्या सुलसाया मिलकर्मिं हरः साधुना लेलसा नंतांदा १८

त्रागत्यतंबालंश्रेष्ठादर्शनात्प्रकटीकरणेनक्रीडापयतिभ्रातासितत्तुजन्मासीतिकुबेरदत्तेनगणिकांपृष्टाकिमेतत्तुसाध्वीसर्वमपिव्य
तिकरणंकथयामास।वैराग्यात्कुबेरकुदीक्षांगृहीत्वासःप्राप्तः॥७॥१६॥ ॥अथयाकिनीसंबंधोनिगद्यते॥नड्डूलपुरवरसुदेशविद्याविद्वान्महाप्र
ज्ञानकथादर्पेतोहरिभद्रनामाभट्टोवसतितस्यचैवंप्रतिज्ञास्तियस्यकथितंनजानामितस्यशिष्योभवामि।एकदासवादीसाध्व्यालात्पार्श्वेगच्छन्
याकिनीमहासत्यापठ्यमानामेतांगाथामश्रृणोत्॥चक्किदुगंहरिपणगंपणगंचक्कीणकेसवोचक्की।केसवचक्कीकेसवदुचक्किकेसायकेसाय॥
हरिभद्रस्तेलोकार्थे।वाकचिकांबंजक्रियमाणमश्रुतरयाकंनवीनलिंपितभूमौ।वाकचिकांस्यात्यापाधर्म्यापर्यंतमितश्चागत्यसाध्व्या
पादयोर्लग्नःशिष्यमांकुरु।इत्युक्तेवतत्सूरिपार्श्वेतस्यदीक्षादा पिता।अनुक्रमेणयाकिनीसूनुरितिबिरुदधारीश्रीहरिभद्राचार्यःसजज्ञेतेनह
रिभद्राचार्येणचतुश्चत्वारिंशदधिकानिचतुर्दशशतानिप्र करणानांकृतानिजिनशासनेमहान्प्रभावकोऽभूत्॥७॥१७॥ ॥अरुतन्
रतचक्रीविश्वसाधर्मिकार्यंकृततस्समानानुश्रयास न्नाथमंततुायदिसकलधरित्रीप्रीणयतंश्रुत्वाहंकिंतुततदरयहांस्तेत्रमात्रं
हणातु॥६७॥ ॥अथभरतचक्रिकथा॥अयोध्यापुर्यांभरतच क्रीराज्यंकारयति।अन्यदाश्रीऋषभजिनः८४गणधर८४सहस्रसाधुपरिवृतःसूत्रा
द्यानेसमवासरत्।भरतचक्रीमादकेवाकटसहस्राणिगृहीत्वा समवसरणगमनक्षमाक्षमणंदत्तं।स्वामिनःएतानामादकान्गृहीत८४रुषीणां
कृतेस्वामिनोक्तंराजन्नुद्दिष्टत्वाद्दोषान्न।प्रथममाधाकर्मदोषःअभ्याहृतदोषःराजपिंडदोषश्च।एतत्श्रुत्वाभरतराज्ञाकंदमहापश्चात्तापंकर्त्तुंलग्नः।तदाइन्द्र
रुवाच।मध्यमपात्रंश्रावकाःसाधर्मिकाःतेषांत्वंकिंकुरु।पश्चाद्भरतेननगरपटहोद्घोषणंकारितं।श्रावकेर्ममगृहेभोक्तव्यमितिसूपकाराणांचक
थितं।येकेचनश्रावकास्तेषांभोजनंदातव्यं।एवंक्रियमाणेसर्वेऽपिलोकाःश्रावकाःसंजाताःसूपकाराःस्माश्चक्रवर्तिनःकथितंभरतेनपरीक्ष्यश्रावकाणां
कंठेकाकिण्यास्त्रिस्रःरेखाःकृताः।एवंषष्ठेषमासेपरीक्ष्यक्रियतएवंश्रावकव्यक्तिर्जाता॥१८॥ ॥श्राद्धानोमडपासकावर्जनतापवेकधर्मवतःसाधूना
मपिजातागारवपदंवीतस्पृहाणाममी।कृतनाशाउपसर्गक्षितूसवनतःश्रीभद्रबाहोर्यथाचंद्रकाष्टवत्तमेत्तमहद्दंविष्णोपकारवृतं॥६८॥

राज्यंत्यक्त्वामतीसीतातस्यएहराज्ञीलक्ष्मणेनरतशत्रुघ्नाख्याभ्रायाभ्रातरंपितुरादेशेनराज्यंपरित्यज्य१४वर्षाणिवनवासोऽनुव्रतःकन्या
यमीगमत्तुसरताश्रीरामचंद्रेणत्रैलोक्यकंटकत्रिजगज्जनता९९कोटिरासवलस्वामीत्रिकूटकंठगोधिपतिर्दशाननोरावणःसंय
मांगणेविजित्यसूनार्यात्रिवालिताआवंशार्करीराज्यलक्ष्मीप्रतिपालिता।अथयावन्श्रीरामचंद्रेलोकानांमध्येप्रथितंरामराज्यमितिवरवृति
॥७॥८४॥ ॥मनसिवसतिशश्वन्न्याययावोन्नमानीयदमरवरलक्ष्मापारदारिकस्यायोऽत्रविषयमतोक्षीणकर्तृबुलदत्तःकसुरसरि
तिपंकःपंकशावंडकलंक॥३॥अथब्रह्मदत्तकथा॥एकदाब्रह्मदत्तचक्रीवनेलकावपिदिव्यरूपांनारीकेनापिसहसंलापंकुर्वाणांदृष्ट्वा
नासकमालिसांतंचतांडयामासंमागत्वाक्षपत्फरायहराकंद ।एवंब्रह्मदत्तचक्रिणाअदंकुटितानागकुमारदेवःसहामात्यन्नकोपःसमाग
तःतदाचचक्रीश्रीरत्नस्यायाएवंकथयन्स्थितःतत्रअथ मयाकापिस्त्रीकुकर्मकुर्वाणावनेताडिताततश्रुत्वासपुरुषप्रकटीभूयावा
चश्चाहंवरंदृष्टुब्रह्मदत्तेनकथितंज्ञानेनत्वंसर्वंम पिजानासिअस्मातामहंबापारदारिकचौर्यकर्त्ताकथनीयोऽयथाहंतस्य
शिष्यांददामि।इतिप्रसन्नेतनचक्रवर्तिनानाधिक्रतं॥७ ॥७॥विद्याविभूतिमक्षिमद्भुतधर्ममाहसंपन्नायविनयएवविभुःकिमत्यः॥
किंकिंनमिःसविनमिर्जिनाताऽनलेनगृह्यांक्रियपरिपश्यन् मस्यएव॥१९॥अथनमिविनमिकथा॥कच्छमहाकच्छसुतौनमिविनमीकुमारौश्रीसु
गादिजिनस्यांगरक्षकौअग्रतांकस्मिंश्चित्कार्येप्रेषितौ।स्वामिदीक्षाग्रहणानंतरमागतौस्वामिनाविहारंकुर्वतामाईतामंवरतःप्रातःस्वामिपा
दाकमलेःश्रमतिवांस्वामिनुराज्यप्रदानवइतिमार्गयतः।एकदाधरणेंद्रःस्वामिविवंदिषयागतःतौदृष्ट्वासमनएतिभरतचक्रिपार्श्वेगच्छतं
याराज्यंस्यात्स्वामीकिंकस्यददाति।तौकथयतः।स्वामिकिंकार्यगवायदाकदाचपितास्वामेवराज्यंदास्यतिनभरततनप्रयोजनंतेनतुष्टेनधरणें
द्रेण४८०००विद्याःप्रदत्ताःवैताढ्यपर्वतदक्षिणश्रेण्युत्तरश्रेण्योःराज्यंचविलसनसमर्पितं॥८६॥ ॥किंमर्त्यस्त्रिदिवास्यापास्वविनाशासानेःस्वदाने
नदंयत्ज्ञोहरुकरःकिमार्यखपटाचार्यणनाशिप्यतकिंवाविष्णुकुमारातानग्रविष्टोयागमत्रूणीतिंनायोऽयमरुषश्चतिरन्तिवानमस्तुनोव १९

सुत्रातुःकथयतिइयकुआरिणीसाधुनासदरतंकुर्वाणामयादृष्टा॥तेलोकेनसत्यमितिज्ञात्वातन्नीसात्यक्तापुनःशकायांसपोष्ठितायाम्
नगरीप्रकटीब्रस्वातकलंकमुत्तारयिष्यामीतिवदंत्यातयाउरिग्रातालीद्वाराणिदत्वानिकथमपिनोद्घटंतिराज्ञालोगादीकतेनतःस्त
याश्रासनदायाकंवस्सतीचालनीकर्षितजलेनयतोताद्वाराणिसिंचतितदाउद्घटंतिनान्यथासर्वासुमतीपुत्रमासुसुतस्यामत्यश्रवणा॥
सर्वंचालन्याकूपान्नीरमाकृष्यप्रतोलीत्रयंशिराच्छाटितंशीघ्रमेवोद्घाटितंएकाप्रतोलीनोद्घाटिताश्रुमाहात्म्यख्यापनाय॥७॥८६॥ ॥
उच्यासतांश्रुफलचंदनदीपधूपनैवेद्यतःप्रतिदिनंजिनपादपूजा॥श्रीश्रेणिकादिजनवज्जिननतादिदत्तवकादयःकुलशतामिवष्टद्दलस्था
॥७१॥अत्रश्राद्धपितापिकिंचित्श्रेणिककथाकथ्यते॥श्री॥ श्रेणिकराजादिपरमार्हतःक्षायिकसम्यक्त्वधारीत्रिकालंश्रीजिनंपूजय
तिप्रतिदिनं१०८सूवर्णयवैःश्रीजिनभरतंसुस्तिकंकर यामासएवंविधयाश्रीजिनभक्त्यातीर्थंकृतकर्मार्जितं॥७२॥ ॥स्याज्जिनार्चन
कृतश्रीकमुख्यायांरिपद्युपियथादवदंत्या॥स्वस्वरूः पत्नतिकिंनिदिरारानेडरस्थतिस्यपंचवाकार॥७३॥अत्रदवदंतीक
था॥अष्टापदासन्नःसमृद्धोमच्ययामोस्तितत्रसम्मणो नामकर्षकः॥तस्यभार्यावीरमती॥सएकदाऽन्यदापापार्द्धेबहिर्निर्जगामक
श्रिमुनिःसंमुखमागछन्नपशकुनमितिकृत्वातेनधृत्वा॥१२१ दरानुरक्षितःवीरमत्यापश्चात्राज्ञःकथयित्वामोचितः॥वीरमत्या५००आचाम्ला
निकारितःतस्यतपसउद्यापनेतयाअष्टापदेगत्वा२४जिनानां२४तिलकानिर्माणमयानिकारितानिसावीरमतीमृत्वाकुंडिनपुरेशश्रीभीम
रथनृपतनयादवदंतीजाताममणजीवेनश्रीनलराज्ञापरिणीता॥तस्याजन्मतःभालस्थलेबालार्कविंबतिलकाकारविमंडलमिवसदापिदृश्यतततद्यूत
क्रीडताश्रीनलराज्ञाराज्यंहारितं१२वर्षाणिवियोगादंपत्योर्जनिजिनार्चाप्रभावेनदव्यादवदेवन्याःस्थाने२संकटानिविकटान्युपवि
लयंगतानि॥१२वर्षांतेद्वयोःसंयोगोजज्ञे॥पुनरपिनलराज्ञोराज्यप्राप्तिः॥७॥७३॥ ॥श्रीरामवन्ननोनयएवसेव्यप्रजाउराणावृत्तविस्तरेलोका
दक्षिणावर्तीजुपेत्यशंखंत्यजन्मुधस्यामत्स्यविरकं॥७४॥अत्रश्रीरामचंद्रकथानकउसिद्धमपिकिंचित्कथ्यते॥कोशलानगर्यांश्रीरामो

स्नानार्थंस्रपविसृष्टसूरनलीखरंसितचिरमःचक्रिणारूपंदृष्ट्वातौविस्मितौ॥तदाचक्रिणाउक्तंमनामीनष्टमेरूपंविलोक्यंमदस्तुपश्चि
श्चात्रूपंविलोकयतो॥तयोर्विक्षायतांदृष्ट्वाचक्रीप्राह॥किंविक्षायवंचनवतोर्दशपता॥तदादेवाभ्यामुक्तंतवाधुनिवदेहेकुष्टादिरोगाः
संक्रमिताः॥आवाभ्यांप्रानाथमत्र्याद्कुतवरूपं॥दृष्टंततोऽधुनाऽनंतगुणंधीनंजातंवैराग्याद्राज्यंत्यक्त्वाप्रव्रजितः॥रोगाःकुष्टादयःप्रादुर्भू
ताःकियद्दिनानंतरंसप्तशतवर्षाणिसोढाःप्रतीकारोनकारितः॥सत्यामपिलब्धोनकृतत्रदेवाभ्यांवैद्याद्वयपरीक्षाकृता॥७॥८७॥ ॥श्राज
न्मांतमनंतदुर्नीतिनिशावैराग्यमस्मोवनयकोदतुप्रमसुकिंतुनवनिप्रत्येकबुद्धेष्ववस्थूयारमन्युनलंपयःशात्रिमतोषूर्णेस्त्रवर्णविनोको
शस्त्रीनुनरकंवंदकृतवनुव्यायोगान्नुकतोप्यतिवा॥७८॥अत्र वृत्तःप्रत्येकबुद्धःकथाप्रतिप्रथमंकरकंडूकथाकथ्यते॥कलिंगजनपदेका
कंचांकरकंडूराजाराज्यंकारितिस्मान्यदाश्यापाराजपाटि कायांगछन्नेकस्मिन्गोकुलेकंविटृषनपीरस्कंधंउन्नतककुदंधवल
दंतंमहाबलिष्ठंधाक्नोरादृशोप्रखरयंतंअन्यंतंसा श्रीकंददशमिनासिमहानुप्रमोदोजातः॥पुनःकियद्वर्षानंतरंबहिर्गछ
न्नूपतिःपश्चिपतितंजरामर्जरगात्रंप्रतितदंतंपतशाला तितौक्षसवृषभंत्रन्यपशुतिराक्रम्यमाणंनिःश्रीकंतमेववृषभंदृष्टवान्
याह्कुस्थरूपामस्यदृष्टमन्यतादृगमसदेहस्यापीतिप्रादुर्भू तवैराग्यःकरकंडःप्रत्येमवतपस्यांप्रपाद्यकृतकर्मक्षयप्राप्तकेवलःसिद्धिं
प्राप्त॥७॥८९॥ ॥अथद्विमुखस्यकथाकथ्यते॥२॥पंचालदेशेकांपील्यपुरपत्तनेद्विमुखराजाराज्यंकारोतिस्मान्यदावसुधर्मंवामनगरात्बहि
र्गछन्निमिलितसकलनागरीकालोकैःसन्मानंकृतोदारस्फारशृंगारसारसीमंतिनीवर्णगीयमानंनानायावकापटाकैःस्फुटयमानंध्वजमद्राक्षी
शातामानंमाह्नादिंदसिवरंदसंनंददर्शी॥राज्ञामनसिमहानूविस्मयो॥जज्ञेराजपाटिकायांगत्वासंध्यासमायपश्चाद्वलमानोहृपाभिःश्रीकंभूमोपति
तंतामेवसंनंदृष्ट्वात्यनवैराग्यादीक्षांगृहीतवान्मुक्तिंप्रापच॥७॥९०॥ ॥अथनमिराजर्षिकथाकथ्यते॥३॥मिथिलानगर्यांश्रीनमिराजाराज्यंकारोति॥
निःप्रतिरूपरूपश्रीवजितसुरसुंदरीणांराज्ञीनांपंचशतानिसन्ति॥गाद्वदयमस्समगानानःश्वलागालागुह्यांत्राएकदानमिराज्ञोऽगेदाहज्वर

तसं॥७६॥ अत्र कथाद्वयाश्रितं प्रथमं आर्यखपटाचार्यकथा कथ्यते॥७६॥ श्रीआर्यखपुटाचार्यो विद्याचक्रनिधिः॥ स्कंदरुद्रगणेशाद्यैः स
हिता दर्शिता नतः॥७७॥ गुडशस्त्रपुरे भुवनमुनिना वृद्धकरनामा बौद्धाचार्यो वादे जितः। स मृत्वा यक्षीभूय संघमुपद्रोतुं लग्नः। इतश्च आचा
र्याश्चात्रागताः। श्रुत्वा यक्षायतने गत्वा यक्षकर्णयोर्जीर्णपादुके निवेश्य पारसिष्ठां कृत्वा वस्त्रेणांगमाच्छाद्य सुप्ताः। यक्षार्चकेन राज्ञः कथितं
राज्ञा तत्रागत्य सेवकैर्मारयति स्म कशाघाताश्च ततः अवरोधे लग्नाः। राज्ञा पादयोर्निपत्य सूरयः क्षामिताः। उत्थिताः गुरवः। यक्षस्तु गुरुपादयोः पत
न् गुरुभिर्निर्भर्त्स्य संघमारककाज्ज्ञातः। प्रस्तावाय यक्षविनायकरुद्रादिदेवाः गुरुं प्रति चेलुः। द्वे च दृषन्मये कुंडिके वरपातालयां देवाः सर्वेऽपि वि
सृष्टाः। स्वस्थानं यातु दृषन्मयकुंडिका पितत् तथैव तिष्ठतोद्य पि न चालयितुं क्षमः॥७८॥ ॥अथ विष्णुकुमारकथा॥ पद्मोत्तरपद्मनामा चक्री राज्यं
करोति। तत्रैव नमुचिर्मंत्री। सान्यदा नास्तिकमतं प्ररूपय न् सुस्थिताचार्यलघुक्षुल्लकेन समस्तं जितः। अन्यदा नमुचिना किंचिदनत्य
साध्यकार्ये कृते चक्री संतुष्टः आकारितेन सप्त दिनानि निराज्यं मार्गितं चक्रिणा प्रतिपन्नं नमुचिर्मंत्री राज्ये उपविष्टः साधून्प्र
ति कथयति मत्कुत्यं त्यजत नोचेन्मारयिष्यामीति पश्चा द्वैक्रेन साधुना गगनगामिना मेरुचूलिकायां गत्वा [illegible] वर्षाणि यावत्तप
स्यतः श्रीपद्मचक्रवर्त्तिभ्रातुः श्रीविष्णुकुमारस्याग्रे उक्तम् अविष्टं। ततः कथितः। विष्णुकुमारमुनिरागत्य नमुचेः पुरः कथयितुं लग्नः। राज
न्नुक्तः सर्वसाधूनामुपद्रवः कर्तुं कियतीमपि भूमिं प्रयच्छ यत्र साधवस्तिष्ठंति। मंत्रिणा त्रिपदीप्रमाणा भूमिरर्पिता। नितिष्ठं ततः ताकाल
विकुर्वितं क्रियरूपं कृत्वा एकं पादं पूर्वसमुद्रे द्वितीयं पश्चिमसमुद्रे मोचयता पिष्टतृतीयं पादं कस्मिन् मुंचामि इति वदन् विष्णुमुनिः नमुचेः पृष्ठे पादं दत्त्वा पातन
पादप्रहारेण सप्तमं नरकं प्रापितः। ततः पश्चात्तेन मुनिना तद्रूपं संहृतं॥८०॥ ॥राज्यं शक्रकृता निष्ठेवनमहो रूपं विलोक्याप्यनुसारूपं च मन
कुमारनृपतेः। सौभाग्यं वैराग्यतः चक्रवर्तित्वं मलच्छिन्नद्भुना विकिस्तु रोगा रदेद्धा वतिक्रमनिर्मलं च्चौकरूपणाव सुधीः॥८१॥ अत्र सनत्कु
मारकथा॥ अयोध्यायां सनत्कुमारचक्री राज्यं करोति। एकदा इंद्रेण स्वसभायां सनत्कुमाररूपं वर्णितं। तद्रूपं निरीक्षितुं द्वौ देवौ अत्रागतौ

पल्लिपतिना सा गृहीता। कौशांब्यां समानीता। धनावहश्रेष्ठिना मूल्येन समर्पिता। तस्यांगं चंदनवच्छीतलं इति श्रेष्ठिना चंदनबालेति तस्या नाम कृ
तं। यदा आनीता एतां बालां श्रेष्ठी भार्यां करिष्यतीति दुष्टबुद्ध्या धनावहभार्या मूला तदुपरि द्वेषं वहति। एकदा सा चंदनां मुंडितां निग
डनियंत्रितां कारयित्वा एकस्मिन्नपवरके क्षिप्य। धनावहश्रेष्ठिना ज्ञात्वा तां निस्सार्य लोहकारगृहे गत्वा तु सिद्धमाषान् सूर्पकोणेऽर्पया
मास। एतस्मिन्नवसरे वर्द्धमानस्वामी षण्मासीपारणके समागतः। समामामानुः उपवासांते तया माषाः प्रदत्ताः। पंच दिव्यानि प्रादुर्भूतानि
सार्द्धद्वादशस्वर्णकोट्या वृष्टिः। पुनः माथ्या वेणीदंडः समागतः। लोकाभ्यां नरेण निजजनन्या स्वामिपार्श्वे दीक्षा गृहीता। केवलज्ञानमाप्य मोक्षे
प्राप्ता॥८४॥ ॥श्रीचित्रमेखलनिलीनमनामधारं श्रीस्थूलभद्र इव ताहृशं संकटेऽपि हि सीजवेनुदृपदायापि विलायतेञ्च वेश्यां मतिविकृतिं ह
लना मुनिर्न॥८५॥ अत्र श्रीस्थूलभद्रकथा॥ पाटलीपुरनगरे नंदराजा राज्यं करोति। तत्र श्रीस्थूलभद्रनायको। श्रीस्थूलभद्रः कोशागृहे द्वाद
शवर्षाणि कोटिस्वर्णमयं कुर्वन् नानागणान् आगान् स्मृष्टं नमास्तं जनकं श्रुत्वा तत्र वैराग्यं प्राप्य श्रीसंभूतिविजयगुरुपार्श्वे
व्रतं प्राप्य गुरुं पृष्ट्वा तस्या एव चित्रशालायां स्थितः। च द्वितीयस्मिन्काले कोशा सा च नाचविभ्रमैर्न चलितः। कामराज्यं जिगाय वेश्यां च
प्रतिबोधितवान्। गुरुणा दुष्करदुष्करकारक इति कथयित्वा प्र शंसितः। निविडरागवती सदा तदनु षड्रसैर्जनितं मम तो वरं वपुरा
नयनाव यः संगमः कालोऽयं जलदाविलः प्रदपियः कामं जिगाय आदरात् वंदे युवतिप्रबोधजनकं श्रीस्थूलभद्रं मुनिं॥८६॥ सद्रूपायाः वनगुणागतमा
त्र रागविलराद स तनया नयन वदानू वाक्ये वज्रमुनिना स्वयमार्पसमास संगाश्च विह्व विद्यय तच्छीलमेव॥८७॥ एषा कथा शक्रमिता पि
संक्षेपतः कथ्यते॥ जो कन्नाइ धणेण य निमंतिओ जुव्वणंमि गिहवइणा। नयरंमि कुसुमनामे तं वयररिसिं नमंसामि॥८८॥ दत्तविवावहारिः रूपा
स्थिताः साध्वी महेन्द्रस्तुताः श्रीवयरस्वामिरूपं व्यावर्णयामासुः। सा मनस्येवं चिंतयति पाणिग्रहणं च करोमि। तदा वज्रस्वामिनो नावेद मिमां
धया पितृना कन्यां कोटिधनं वा दायं वज्रस्वामिपार्श्वे आगतः। कन्यां धनं वा गीकुरु। तत्कथा नदा वज्रस्वामिना कन्या नवयौवनं प्रमदा विद्या ः तत्पादेषु कन्या

हतः। नक्ष्यापि कश्चमपि राजा रतिं प्राप्नोति एतस्मिन्नवसरे राज्ञा गवाक्षेपाय पंचशतराज्ञीभिश्चंदनानि घर्ष्यंते तेशां छूश्रवणात्यन्नारतिर्ष्पति
श्रासां कारन्न्यः सर्वाणि वलयान्युत्तारयामास तदा समाधिर्जातः राज्ञा मनस्येवं चिंतितं बहुसंगमे दुःखं सर्वसंगपरित्यागे नेकाकित्वे
महासुखं इति ज्ञात्वा उत्पन्नवैराग्येण नमिराजर्षी राज्यं च परित्यज्य परमेश्वरी दीक्षां गृहीता इंद्रेण विप्ररूपं कृत्वा अनेकप्रकारैः परीक्षित
॥७॥४॥ अथ नग्गतिनृपकथा कथ्यते॥९०॥ ॥गंधारदेशे महिष्मती पुर्यां निग्गतिराजा राज्यं कारोति एकदा स हय्यीपतिर्वनक्रीडां कृत्वा श्रांत
सन्नूनव्यनच्यपल्लवलक्ष्मीविराजमानं स्वमंजरीसश्रीकं परिपक्वफलं पेशलं अत्यंतसच्छायं किंचित् सहकारतरुं ददर्श तस्मिन्विरं विश्रांतस्तु
स्वंचापक्रियद्वर्षानंतरं तमेवाश्रवृक्षं पतितं दृष्ट्वा संजातवै राग्यात्व्रतमंगीचकार केवलज्ञानं प्राप्य मुक्तिं गतेन॥९१॥ ॥अथापं श्रुद्रपातं
धनमपि विशदं किंतु निःश्रेयकानां एवा चिंतं पात्रदानां च तिलवतिमतिर्यस्युद्धाशनाद्येः। आद्यार्द्धनूवर्षमेकं प्रतिदिनमगमतू
श्रुश्लोल्पिदशाश्रयांमप्युक्तश्राद्यं सुकृतिशुक्र तवानूप्रभनोःपारणेन॥९२॥ अत्र श्रेयांसकथा॥ गजपुरनगरे श्रेयांस्स
वस्त्रायां विहरन् श्रीऋषभदेवः समागाममध्ये केष्य स्वनिर्विणाये चमति तदा लोकाः कथ्यनाप्यवं नद्येभिक्षा निशा वराः अत्रांतारेश्र
ांतश्रेमत्रु विहः स्वसोधगवाक्षस्थेन श्रेयांसकुमारेन दृष्टः॥ जातिस्मरणमुत्पन्नं स्वयं गत्वा स्वामी स्वगृहेनेन निमंत्रितस्मिन्नुधस्त्रावकेन वितूर्व
दवइक्षुरसकलशाःश्रेयांसस्योपदीव क्रिरति रिक्षुरसैःद्याराजातिस्मरणमुत्पन्नं स्वयं गत्वा स्वामी स्वगृहादतननिमंत्रितस्मिन्नु वस्त्रावाकेन विनूव
दवइक्षुकलशाःश्रेयांसस्याप्रदीवक्रिरतेरिक्षुरसैःस्वामी प्रतिलाभितः पंचदिव्यानि श्रकोरिस्वर्णादिवृष्टयो जाताः यद्धत्तेरिसद्देसस
मत्रनिरविङ्गं इक्षुरससमं दानं सयं समसमानावादविज्ञानइमगिरियंक्षात्मा॥ तस्मिन्नेव भवे श्रेयांसः सिद्धः॥९४॥ ॥यदपि तदपि शुद्धं चंद
नावनूप्रदत्तं फलति पात्रयत्तावीपिस्तं जलधिजलमसारं वारिवाहस्तीस्यात् मधुरपि हिङ्ग्वृ पन्नगास्याविषं स्यात्॥९५॥ ॥अत्र
चंदनबालाकथा॥ चंपायां दधिवाहनच्पो राज्यं कारोति धारणी राज्ञी तस्याः सुता वसुमती। चंपायां शतानीकराजावंपाप्यानजस्मानायां एकेन

रीकथाकथ्यते॥ पातनपुरेराजा सोमचंद्रो राज्यं कारोति तस्य राज्ञी धारणी पुत्रः प्रसन्नचंद्रः एकदा च मस्तके पलितं दृष्ट्वोत्पन्नवैराग्यनार्य्या
सह तापसीतपस्यां जग्राह प्रसन्नचंद्रः स्वसुतः पातनपुरे राजा राज्यं कारोति वनेतापसाश्रमे धारिण्याः कियद्दिनानंतरं पुत्रः प्रसवो जातः सूतिकारो
गेणमृता सकिशुः धात्रीभिः सोमचंद्रतापसेन वर्द्धितः। वल्कलचीरीति तस्य नाम प्रतिष्ठितं वल्कलचीरी सुपितृतापसम् छकंदमूलफला
न्यानयति अन्यदा प्रसन्नचंद्रेण पटहघोषणा कारिता यो मम भ्रातरं वल्कलचीरीणं वनादानयति तस्य मनोवांछितं ददामि गणिकाभिः प्रति
पन्नं तापसीनूय तावनेगताः। इति पित्वं कृनवतां आश्रमाकस्मिन्नूवने वनेन वतां निवासं तऊवर्यं एतेनाश्रमवासिनः अस्माकं वनेवयांचो
गंतव्यां यथा वयमपि स्वनूपतिप्रसंक्रमैः तिमदिकाअर्पितः स कथयति किमिदं ताः कथयंति अस्माकमाश्रमवने एवंविधफलानि भवंतिरसमिश्र
गकुवस्थ्वर्गकारयंति सनिगदति किमिदं तवदंति त्याताः नाश्रमफलानि यः स्वादति तस्येवंविधमंगं भवति एवं कारयित्वा लोभयित्वा
ताःस्वपुरगसीः म्चवल्कलचीरीमा दकादिलु श्रचंक धं कथमपि वेश्यापाटके प्राप्तः गणिकया सुवर्णपाणिग्रहणं कारितः सुम
स्वलिता घृटंगध्वनिःविस्मृता निपतिता पि धवला मिराज्ञा॥ लोकाः तारेण स्वं कथयति रुहचमदाघोसवाःप्रोञ्जिनमाणाः मंतिवश्यावद्दे
गणिकाधूद्धानायिताःताभिः कथितं राजेश्वनुव्रातासमानीता स्त्रियस्वीयापाणिग्रहणंकारितप्रतिवचमात्रोराजा तामाघचिंतं वदाव वल्कलचारी
स्व इह आनीतः ज्ञातेर्थवदारस्वक्षेपसवाविशिज्ञतापवहारं जानंति किं श्वनमन्त्विष्यामां क्रमादा प्रसन्नचंद्रः स्वपितुर्वंदनायगतः वल्कलचीरा सु
टमध्ये जगाम स्वपितृतापस उपकरणं प्रतिलेखयन् मम मिवेराग्यमायन्नः केवलज्ञानम् अप्राप्तकिंचा॥१००॥ ॥यादानं मदद्दोकाष्ठेवमप्यशीला दिदर्चा
गमायश्चानार्स्थ्युजा वाकधलमहनुनावादिलानंदनोच सोदिह्नलनन्वशिउषदोगादिं मिथाघने इस्वादवोर विणा महावम्मिवनक्तिं नुसुना व
नना॥१०१॥ ॥अथ इलातीपुत्रकथा कथ्यते॥ साकेतनपुरे वंशदत्तश्रेष्ठी वसति तस्य इलातीपुत्रः पुत्रः एकदा तेनगवाक्षस्थेन नटपुत्रिका चित्तुस्त्र
रूपाढ्या। सा पुत्री मम ददातीति कथ्य विशुख नकथापितं नटेन एते मम वज्ञामाता न वती तदासम्मतां दमितस्वछंदेन इलातीपुत्रेण नटत्वेपु

प्रभुर्हावङ्कदस्सेनदीक्षांजग्राह॥८२॥ ॥तपःशिवकुमारवत्कुरुतिमंदिरस्थोपियःसादवपरिषद्यपिक्षतिमद्दविस्मृर्जितूकुशावक
शातापनोद्भसितवर्षिकंकांचनंनधत्तुष्टविशिष्टतांतपतिमोलितामेतिया॥८३॥ अथशिवकुमारकथा॥ ॥प्राकृतावईमंडितापतितद्दीक्षा
राधनात्॥शिवकुमारःपितारंज्ञायदीक्षांनग्राह्यतिद्वाविंशाद्दतःउरीमध्यस्थितःषष्ठात्कारोतिपारणेचाचाम्लंदृढधर्माख्यश्राद्धःभ्रमसाधुवद
त्रपानंविहृत्यानयतितत्तुकेद्वादशवर्षाण्येवंवकारस्वाह्मतिमानदेवःसमजनियंदेवंदृष्ट्वासमयादेवस्तुष्टिमवाप्तिमद्वातु॥अणिकस्पमन
सिविस्मयोजातःश्रीवीरपार्श्वेपृच्छाकृतास्वामिनासर्वपिनवाःकथितासोकंचाघ्रुवेवतुरत्रपत्ररुत्श्रेणिमरिणाःतुत्रंजीवीजंकृतेविष्य
तिसप्तमदिनेतत्नु॥ब्रह्मनाहिकदेवानवर्जिताप्रिरम्या॥९॥ तपःसकलमणिसिद्धिविधसिद्धिरुनिखिलंदृढभरिचद्ध्यानंगाणद्ददंनंदिषेण
द्विजःवृत्तेशामतपःपरःसुरनारेकवांद्यानवड्विवृत्त नतामिनश्रयतिदीतिमामाघट॥८४॥ ॥अथनंदिषेणद्विजकथा॥नंदिषे
णमहिग्रामेलणगजस्यजातमात्रःशेशवेपितराव नष्टोकथमपिज्ञातिवेश्मिकेर्वेष्टितंआजन्मदुर्भगामाउल्लेनसमस्तु
जनीपकांततवदास्यामीतिकथयित्वाप्रहदेकर्मकृ नतयास्त्रीपितःकापिस्त्रीतंनेच्छतिदोनागण्यानुपश्चान्मरणायकंविंददिंव
टितःसाधुनाप्रतिबोधितःप्रव्रज्यामहातपस्वण्तेमाःई दृषणाद्यद्यदाष्टसंसदिनतुप्रशंसाकृताद्वाभ्यांदेवाभ्यांअत्रागतःपरीक्षाय
क्षयिमरुपिसवान्नचलितःबहुवर्षसहस्राणितपःकृतवान्प्रांतदौर्भाग्यस्मरणान्निदानंकृतवान्आगामिनिभवेस्त्रीवल्लभोनवयमिति॥
सप्तमावसुदेवोदशार्हजातःकदाचनापिस्त्रियस्तदृष्टंनसुंदरंतिमहाज्ञनेनसमुद्रविजयराजाविज्ञप्तःराज्ञाकंवसुदेवस्यगृहमध्यएवक्रीडा
विधेयानबहिःदासीमुखेनान्यदावसुदेवेनततुज्ञानंतदपमानान्बहिर्देशांतरगतेनसुरदेवकुमारणहाससप्ततिमद्दुस्र्मितारूपतिविद्याधरक
न्याःपरिणीताःतस्मिन्नेनवपरिहरमाणानागात्तृक्ता॥८५॥ ॥दानंविम्बव्यायनापरद्रुवतिरतत्यागतःशालतीलानानाहाराधवारान्नपरछतदा
न्द्यपध्मनहीनाःनावंकुर्वंतायेनाप्यखिलसुखष्टतावल्कलचीरमुक्तिमिष्टाप्रादेयोदिष्यानवतनुपट्टताकानतांकारायमतु॥८६॥ ॥अथवल्कलची

प्रव्रज्यामुक्तिश्रीर्वव्रे॥७॥३॥ ॥तस्यंतीर्थाधिपतेर्बलमपिसहस्रांसर्वतीर्थंकराणांकिंउश्रीमल्लिनाथःप्रथयतिसुकृतेःकंचिदाश्चर्यमुच्चैः॥स्त्रीवाके
यस्यजज्ञेव्रतमपिसुलसंकेवलंवापराज्ञेज्ञानंनान्तयवीरप्रकृतिजिनपतेरप्यसूज्यस्थिरेण॥८७॥ अथमल्लिनाथकथा॥मिथिलापुर्यांश्रीकुंभनृपतिः
साम्राज्यंकुरुतेप्रभावतीराज्ञीचतुर्दशस्वप्नसंसूचितंश्रीमल्लिनाथंतीर्थंकरंनीलवर्णंकुंभलांछनंपंचविंशतिधनुरुच्चंजीजनत्जन्ममहशक्रेशाके॥
प्योवनेजन्मप्रभृतिचारिणास्वामिनापाणिग्रहणंनकृतंराज्यमपिनजगृहे।सांवत्सरिकदानानंतरंस्वयमेवतपस्याग्रहीता।दृष्टोपिक्षताद्दानंजज्ञे।
अपराह्णेप्राप्ताःकेवलज्ञानमुत्पेदे॥७॥४॥ ॥कृताकान्नंस्त्रियस्त्रामनुसरतिरसोहंसकोन्नादपादेनाशाकस्थूपष्टमारुत्तिलकउरुबकोरुबना
लिंगनान्योगप्रवृक्षोऽवासामधुकरमुरयाकेसरश्चेद्विकारः। पएषांतस्मात्कौशांबाधिकविषयरतिर्यातिकिंनानबाल्ये॥८८॥ ॥अत्रसत्य
किविद्याधरदृष्टांतःप्रोच्यते॥चेटकमहाराजस्यपुत्रीसुज्येष्ठायति नीभ्रातापत्नारांसुरूपांविव्यपममरूपेणपेढालविद्याधरस्तांनेजनस्याः
सुतस्तत्यकीविद्याधारारोहणीप्रज्ञप्त्यादिविद्यासिद्धःप्रपि तरमेवसतीमीललोचनंमारितवान्महासत्यक्मरीतिकालंवि
जयनावीपरस्त्रीषुरूवन्नयाजयतिस्त्रीलंपटःसमूरूपादिस्त्रिय :प्रमत्तासेवतेअन्यदाज्ञयिन्यांचंडप्रद्योतनउरिपहदाघोषणाका
रिताउमावृषणकपितंअहमनंवशीकरिष्यामितदङ्गवयामार णीयः।एकदाउमयारंइत्थालापरिश्रयाश्वांगासोदर्यदर्शितंसमत्यकीत
द्यत्रप्रासंसासवनोअन्यस्त्रीविरक्ताजातःरहसितयापृष्टंप्रवका विद्याःमंतिरात्तकेमसमारादणापादायाविद्याःसर्वदापश्यतिष्टंतिमेषुनाव
सारःतुरवाकुष्ठापयामिकिंविमुवलंनवतितमाउमयाराज्ञोक्तंशप्टवधिनःस्रुकृपामहासक्तंराष्ट्रेवेन्मारयंतितदाघियतेनान्यघातमांपरीक्षा।
परीक्ष्यापज्यप्रगरणच्छेदेनकृतापश्चात्सुमाटेःसमासदिनात्मेषुनासक्तःसत्यकीमारितामृत्वानरकंगतः।पश्चात्तन्मित्रेणकालसंदीपकविद्याध
रेणशूलीकरणायनगरापरिशिलाकृताराज्ञोनागादिकरुतेसविद्याधरःकथयतितन्मिथुनासक्तावस्थारूपेणपूजांकरुतातदासुंचामिनान्यथा
प्रतिमालाकैःक्रमेणईश्वरस्यलिंगपूजामातान्लाभ्यर्था॥५॥ ॥संसारारण्यगर्भेमधुरउरवरदुर्भातदृक्कामध्यंतोदिक्षान्मूढोवधिनस्वरलतलेवनजले:

तिपन्नं नानाशास्त्रिकारातिचक्रमप्युपार्जयति। अन्यदा जितशत्रुराज्ञः तारानाम्न्यमारयंश्चलानीत्वा वंशाग्रेन्यटिता विद्धत्यातादिकिरणादिदद
त्तस्त्रिाराज्ञा दृष्टिवंशाधस्तुतत्पत्नीनयां पतितानारानामृननस्यसंजानातिविदथमरतितदा नटीरफ्वामिसवंशस्थोजानातिराज्ञाऽद्यापिदानंकुतो
नददाति।नतद्दृष्टिः सुपन्यां दृष्ट्वा एतस्मिन्नवसरे अन्यवक्षारियद्देकाविद्वधूरतावस्तुद्भयामाधुविहारयंत्यस्तिासाधुर्निहासंमुखमेवविलोकयन्नस्ति
नेवतां श्रियंश्चलावत्रय्यरूपदृष्टिर्ज्ञविदृष्टीविलोकयतात्वैराग्यमुत्पादहाहाधिग्ममहाकुलोत्पन्नेनापिमया श्रेष्ठया सक्केनात्माडुर्यतोपातित्तः
इतिसमारात्रीणेऽरुदस्य वंशस्थस्यैव केवलज्ञानमुत्पन्नं ग्रासनदेव्याः रजोहरणादिसमर्पितं तत्र धर्मदेशनाकृता।राजादीनां प्रतिबोधः॥७॥ १
मातुर्गर्भावतारे चतुरधिकादश सुमनसंस्वप्नेति प्राकृजातीयाव करावोप्रजितसमगरयोः पुण्ययोः प्रणजातिं। आगलीत्यादमिंदेरसुरसुर
नरैः सेवनीयस्त्रिलोकेनाथोर्हन्नेमिः आसीत्। नरतश्चपनातारच्छ चक्री द्वितीयः॥८॥ अथ कथाद्वयाश्रितप्रथमं श्रीअजितसंबंधः प्रोच्यते॥
श्रावस्त्यां श्रीजितशत्रुराजा राज्यं करोति विजयाराज्ञी तत्कु क्षौ श्रीअजितावतारमावागजवृषभादीनिरधस्वमानिलक्षानिप्र
मिनिशस्तरत॥५६ दिक्कुमार्यश्चागत्य प्रसूतिकर्माणि चक्रुः पश्चात् ६४ इंद्रैरागत्य जन्ममहिमकयास्वामिमाव मंदमेरुगिरौ च के। श्रीअजितना
मयवस्थापितं।गजलांछनः सुवर्णः वर्णः ४५० धनुरुच्चः स्वामी पूर्वल क्षाणि राज्यं कृतवान् सांवत्सरिकदानं दत्त्वा प्रव्रजितः।अष्टकर्माणि निहत्य
केवलज्ञानमापादेवैः समवसरणं रचितं त्रिभुवनेश्वरी रामतशिखरिणि सिद्धिवाप॥७॥२॥ अथ श्रीसगरचक्रवर्तिकथा॥ विनीतानगर्यां श्री
सुमित्रनृपा राज्यं करोति यशोमती राज्ञी तत्कुक्षिकंदरकेसरी व श्रीसगरोवनतार चतुर्दश स्वप्नसंसूचितनाम्नास्पदयः मङ्गलार्नवप्रसूतः।अनु
क्रमेणायुधशालायां समुत्पादचक्ररत्नं तदनु परस्कृत्य चक्री चचाल पूर्वखंडसाधनाय मागधवरदामप्रभासाख्यानि तीर्थानि खंडानि दक्षिणभरत। ईर्यु
साधयित्वा वैताढ्यानूपरत उत्तरभरतस्य त्रीणि साधयामास पश्चादयोध्यायां समागतः।३२००० नरतपालैः सगरचक्रिणश्चक्रवर्त्तिनिल्लकाव्यधायि
अन्यदा श्रीअजितस्वामिवाणीं श्रुत्वा श्रीशत्रुंजयतीर्थप्रमादः कारितः रत्नमयं च बिंबं तत्र स्थापितं श्रीतीर्थयात्रा संघपतीभूय विस्तारेण निर्मीमाप्रांते

राज्यमार्गेणायान्ति।सप्तपुरएतस्मिन्नवसरे राज्यसंसदि नाटकं जायमानमस्ति नटनाम्नी थकचांश्रांता।तदानी वृद्धया एषा गाथागीतमध्ये
प्रोक्ता॥ सुद्धुगाइयं सुद्धुवाइयं सुद्धुनच्चियं सामसुंदरि। अणुपालिय दीहराइयउ सुमिणंते मा पमायए॥ एतां श्रुत्वा क्षुल्लकुमारेण रत्न
नतस्यरत्नकंबलोर्पितः।व्यवहारिना यथारन्न प्रशितसुवर्णकंकणं मंत्रिणा सुवर्णसुद्धाराज्ञां गजनएकावलीहारः दक्षिणाकनकनकांकुशः
सार्थवाहेन राज्ञा दृष्टाः।राज्ञा यद्दणादिसुरूपं कथितवंतः क्षुल्लकुमारेण मद्यसर्वेपिप्रतिबुद्धाः क्षुल्लकुमारः स्वगुरुसमीपं कृत्वा शायश्चित्तं यद्दणहर्वं
दीक्षामाराधयामास सुगतिं यायो॥७॥८॥ नार्यं दत्तक्षीताद्यपि न सदमत्यकृमादिक्कारातिङःमञ्जुभन्नावात प्रथयति नरमाञ्जपनिधि
नदृष्टिः। तनूद्दाघोकं हि यस्मिन् हितमतिः कानडस्याकुमारानंद्या ख्यसुवर्णकारविवशाहरिशय्यापंचशैलवादव्याः॥७३॥ ॥अत्र कथा चंपा
कापितापिकुमारनंदिसुवर्णकारकथा किंचित्कथ्यते॥ चंपानगर्यां कुमारनंदी सुवर्णकारः पंचशतानि स्त्रीणां मिलितवान् अन्यदा
हासाप्रहासानामदेवेद्वाभ्यामाहितः।स च तं नायेभ्राथयाम सतान्यां उक्तं पंचशैलेद्वीपे आगंतव्यं पश्चात्तन पुरे पटहोघोषणाका
रितः।कोपिमां तस्मिन् द्वीपे नयति तस्मै लक्षमयं ददामीति के न स्थविरेणकर्णधारेण स्वंहदीप तस्मिन्द्वीपे नीतास्ताभ्याम् उक्तः तया मिलि
तमस्तान्यां वाक्ये अन्यन शारीरेण देवलोकान्नजंस्यात् पश्चात् इंगि नीमरणे मृत्वातयोर्भर्त्ता विद्युन्मालाजज्ञे॥७॥९॥ ॥आ संमतं रूपमालेख्य
बिंबं स्यात् लोके णिककरापा तिरागान्नसुखस्य श्री अ लिकद्म पवतूच्यात्रेण श्रांतिश्रीतिवाराज्ञणं किं॥७६॥ ॥अत्र सुज्येष्ठासंबंधः प्रोच्यते॥
विशालीनगर्यां श्रीचेटकमहाराजः पुत्री सुज्येष्ठा स्थिता।या शुश्वहामिथ्यादृष्टिपर्यंतीकाधिनिमसुवाजिका निर्भर्त्सिता नया तद्रूपं पटे आलि
ख्यराजगृहनगरे श्रेणिकराज्ञा दर्शितं।राज्यव्यामोहितः।अभयकुमारो वणिग्भूत्वा विशाल्यां पुरि गतः। आपणमंडनाय सुज्येष्ठादासीभ्यः श्रे
णिकरूपं पटे लिखितं ददर्श तिद्रूपेनिरीक्ष्य सुज्येष्ठा तदेकाय विनाश्रासीनुवाभयकुमारं संशिखमितसुरंग्र प्रयोगेणश्रेणिकश्चागत्य सुज्येष्ठ्र
स्थाने चिल्लणामेव रहीला वलितः पश्चाद्वाचितेन चेटकराज्ञा एकबाणेन अश्रेणिकांगरक्षकाः स्सुलसासुता मारितीः सद्दरा थिककर्मचात्रनां॥७७

शाणिना विप्रतार्यो ऽश्वात तत्पुण्ये थिसंगमयति कुगतिं ब्रह्मदत्तं यथा ततू ध्वं व्रातव धारः शिव मटति पुनः संतापाग्नेणे निच्चा ॥९५॥ अत्र ब्र
ह्मदत्तकथा ॥ कांपील्यपुरे ब्रह्मदत्तचक्री राज्यं करोति। अन्यदा च त्रिशस्य मित्रं चित्रसाधुस्तत्रागात्। चक्रवर्त्तिना महान् हर्षः समजनि साधुना क
थयितुमारेभे। राजन् पूर्वे भवानुभवा। अश्वादासो मृगो हंसो मातंगावमरौ तथा। एषा नौ षष्ठिका जातिरन्योन्याभ्यां वियुक्तयोः॥१ एवं तेन प्रतिपा
लितचारित्रबलेन त्वया चक्रवर्त्तिपदवी लेभे। अहं तु पुरिमतालपुरे धनदत्तव्यवहारिगृहे चित्रनामा पुत्रो जातः। नवं युक्त्वा णीमा कल्योत्पन्नवैराग्या
न मया दीक्षा जगृहे। त्वां प्रतिबोधयितुमत्रागतोऽस्मि। अतः त्वं कुरु धर्मं यथा प्रेत्य सुखभाक् स्याः। दुरंता भोगा राज्यं च नरकांतं तत् प्रतिपद्यस्व
दीक्षां मा लगा गच्छ रतिं कुर्या इत्याद्युपदेशैः सद्भिः प्रतिबोधितोऽपि   कृतधर्मश्चक्री सप्तमनरकं प्राप्तः। चित्रसाधुस्तु आराध्य मोक्षं जगाम॥६॥ ॥
गीतासक्तिरतिकष्टदा त्रिपृष्ठपर्यंकपालस्येव कष्टदापि।   तिघोरां सप्तमनरकं कृता कृतज्ञीतलशुंबदं विलोकय श्रुंगं नयविद्ध
लांगं॥९६॥ अत्र त्रिपृष्ठपर्यंकपालकथा॥ द्वारवत्यां पुर्यां   त्रिपृष्ठनामा हरिश्चक्री राज्यं करोति। कियति काले स राजा स्वर्गं गाम
तत्रागताः। एकदा तस्यां पुरे सुस्वरं गांधर्वीपेटकं गीतगानं कुर्वा   णम् ऊनू निद्राणेन वासुदेवेन शय्यापालकस्यादेश उक्तो। मम निद्रागमना
नंतरं गीतगानं रक्षणीयं। तेन तु गीतरसलुब्धेन तन्न निवारितं। ज   जागरितो हरिरुष्टस्तडपरितप्तत्रपु तत्कर्णयोः क्षेपयत्। स उत्क्रामत्।
त्रिपृष्ठजीवः श्रीवीरो जज्ञे। पर्यंकपालजीवस्तु गोपालो जातः। प्राग्भववैरिता गोपालेन श्रीवीरकर्णयोः काशशंकू क्षिप्तौ॥७॥ ॥९७॥ ॥स्यात्तु
ल्लकानिधकुमारवत् स्थिरस्थेयापि गीतमपि बोधकरं कदाचित्। नूपुरबाला पिनिर्वृतिं त्वापत्ति निःशब्दसम्यक्कुमारो बाध्यता निकलमनाम गीत
कानि॥९८॥ अत्र क्षुल्लककुमारकथा॥ इहैव पायां वज्रबाहुराजा राज्यं करोति। कियति काले स राजा स्वर्गं गमात्। तत्पुत्रात् तावद्भुजं धारा राज्य उपवि
ष्टः। च स्नेहबांधवा पायाः कुमारेण नयेन च पुत्रमादाय नष्टा। मथुरायामागत्य सूरिपार्श्वे तिष्ठति। क्षुल्लककुमारस्तु गुरुपार्श्वे शास्त्रमधीते। कियति काले
दीक्षां मा कुमारकामः सन् उवमात्मदत्तराउपाध्याय आचार्येः प्रार्थितः दत्तावर्षाभित्यादा क्षिणेन दीक्षा प्रतिपालिता। अपि द्वा द्वपपा

टिक्रा जीवघातं दृष्ट्वा स्वयमेव तनू नव्या मासं भुक्त्वा सर्वार्थसिद्धिविमाने गतः॥१३॥ ॥अथ वडवानलसंबंधः प्रोच्यते॥ इवीक्लि जगति वडवानल
नामा अस्याः नवीन उत्पादा मध्ये तंडः सर्वानि पिसुरानू नसायित्वलयाः। एतस्मिन्नवसरे सुरपतिप्रभृतिदेवैः संभूय बलभद्री देवी सरस्वती प्रार्थिता
पतेयं वडवानलं समुद्रमध्ये क्षिपय त्वां विनाद विक्रेतहि शस्वं समर्था। ततः तादेवी सारदा घटमध्ये अनलं प्रीतुायडकं शीनारतास्तुरयति प्रमुखः
स्राराधेरन्याञ्चिता जलनिधिजलयां चकार। तस्य दनातस्तु अविरमं स्मरंती। तस्य ते दने प्र विकुधसुपरा सुखीमा॥१४॥ ॥अथ नीलकंठः संबंधः प्रोच्य
ते॥ एकदा सर्वसुरकोटी देवैः जलविलसुरां सुरपतिग्रहपतिनिशापतिप्रभृतिभिः संभूय मेरुमंथानं कृत्वा गगनं तत्र सुविस्मय सद्भिः समाव
तस्मिन्नवसरे विष्णुना लक्ष्मी प्रभृतीनि सुरपतिना पारिजातादि   रत्नानि गृहीतानि रेवरसः प्राप्ताः शंभुः कथयति मम नागं किंचिद्विना गतमतो
इं पुनरत्र क्षिर्विलोडयिष्ये अतिमथितं कालकूटं नवनीति   सुरैर्वार्यमाणोऽपि हरः सद्भं ममं घृततां जगत् खादयामि इति कथय
तकालकूटं स्वेव घाउडल्क नतातावित्रायेऽनाड्छयत   नू कंठे स्थापितवद् नीलकंठो हरो जातः॥१५॥ ॥मांड्धे पियतसता
पमिगतः केशाय नाशाय वास्तवाणाक्यधियाडरस्तु तिमगा   मंत्री सुबंधुमेकिं न पत्रपक्षिप्यति उपमो रलस्तः सर्पः सद्यापि मनूसा
यं वा सुजकोशां वधनमलिः शापालितगंध्रत्रितद्वा॥ तत्र प्रकाव्य   सुबंधुमंत्रिकथा॥ ॥पाडलीपुरनगरे मौर्यवंशे चंद्रगुप्तराजा राज्यं करोति
तस्य च तु बुद्धिनिधानमंत्री चाणाक्यः। तेन मंत्रिणा चंद्रगुप्तराज्ञो नक्कमध्ये सो कं सो कं विषप्रक्षिप्य खालेः शालेः जीरितः। अन्यदा तनुपत्नी राज्ञी राज्ञा सा
र्द्धं भुंजाना विषप्राप्या गणापृता। चाणाक्येन राज्ञी उदरं स्फाटयित्वा पुत्रं कर्षितं। तस्य नाम बिंदुसार इति दत्तं। चंद्रगुप्ते स्वर्गते बिंदुसारो राजा जातः
अत्रांतरे चाणाक्यवैरिणा सुबंधुमंत्रिणा रहसि हृदस्यायमेवो उक्तो। त्वन्मातुरुदरं चाणाक्येन स्फाटितं। तत रोषेण राजा प्रातः राज्ञानागत्य चाणाक्यमंत्रिणः
पराङ्मुखीभूय त्वं तेन गृहे आगत्य तन्महोत्सवं विनयं अयितं नगरान्निर्गत्य हृदयात् गौमध्ये स्थित्या सं आतः। चाणाक्यगृहे सुबंधुना सर्वेष्वेतितास्तुबंधुनामंत्रणाप्यो
सुगंधवासभाजनकोलस्ययुग्गंधलब्धा सा ग्राता तत्र च विदेकपत्र निर्गत पत्रे वैव लिखितमस्ति एतान गंधान आघ्राय यः स्त्रियं भुंक्ते न व्यवासांसि परिद

॥स्कुपघेत्ररसेर्यघावऊन्हघाद्भूतनसंतापिणायायायाग्यतयाशितरद्धतघासंसारस्माद्भावपियन्नानारसलालसःसमधुरासंगुनी
वंत्रांतवानुयत्त्रीर्प्रसढंढणःसमृध्येःसन्मोदकान्मोदकः॥एपञ्चन्द्रकथाद्वयाश्रितप्रथमंमथुरामंगुसूरिकथा॥ ॥मथुरायांमंगुनामाचार्यः
५००साधुपरिवृतआत्रागात्।सश्रकर्मवशात्स्वाद्धरेःरसलोलपदांजातं।सप्टवास्तुरूपाल्पसमीपस्थदेवकुलेयक्षोजातः।तस्तुगमनिकादिगुआगछ
तांगछतां।साधूनांप्रमुखादीक्रष्णमदन्नारांजिह्वांदर्शयति।प्रतिदिनमेवंसकार।तिएकदासाद्धमिकसाधुनाकेनप्रष्टंकस्त्वं।तेःकस्मान्निकांद
र्शयति।कथयातमीएस्वहुपंयक्षः।प्रकटीभूयाथाव।अहंसवङ्गुरुर्मंगुराचार्योरसलोपाद्यत्प्रष्टआभरनिर्द्धमनेयक्षोजातः।नवभिरपिमद्वनु।
रसलोपत्यपारेन्नावंजिह्वयादपातिताबुधानिजिह्वेंद्रियंजेयं इतिज्ञापनायेतत्कारामि॥२७॥२द्वारवत्यांश्रीकृष्णपुत्रढंढणाराज्ञीकुक्षि
सरोमरालःश्रीढंढणकुमारनामापुत्रआसीत्सामान्यदाश्रीने मिजिनधर्मदेशनांश्रुत्वानायोदिपरित्यज्यस्वामिपार्श्वेप्रव्रजाएतस्मि
न्नवसरएवाश्रवधुद्वेनएकैकवासदापनेनयदंतरायक र्मापिर्जितंतदुदयमागतंततोंतरायकर्मणाक्वापिशुद्धभिक्षानल
ब्धा।षण्मासीयावदुपवासाएकृताः।एकदास्वामिपार्श्वेकृष्णेन पृष्टं।अष्टादशसहस्रमितशुक्कसाधुमध्येढंढर्षिःपश्चात्स्तुदुष्करी
प्रविशितावकृष्णेनसंमुखागतोढंढणर्षिगजाढस्थार्येविंदितः।गवाक्ष स्थेनाकेनचिन्मयवहारिणातंमहाराजांश्चागजावागत्यस्वपिराकार्यमादकैःप्र
तिलाभितः।पश्चात्स्वामिवचसास्वलब्धिलब्धानहुत्वातानुमोदकान्परिष्ठापयतःतस्यशुक्लध्यानेनकेवलज्ञानमुत्पन्नं॥छ॥२८॥ ॥किंजायारस
नेंद्रियणीमममदानुयःसवरत्नारुचिर्यदिहधर्मरुचिःकंबककमासोपवासत्रवतनहयनु।किंवाविशुद्धितायत्नोदरगतंसिंधुदंष्ट्रैवाडवंसारण्य
द्धिस्तुरास्वमाश्चनविषंकिंनीलकंठःपपौ॥एकाश्रवकाव्यकथा॥चत्र्याश्रितप्रथमंधर्मरुचिकथाता।उज्जयिन्यांसोमदेवसामसमानिमानामाताबास्त
णाश्रायाभ्रातरावसंति।तपांयथाक्रमंनागश्रीभूतश्रीयक्षश्रीनाम्न्योनार्यावारकेणान्नपाकंकुर्वंति।एकदानागश्रियाविषत्तुंबकंसंस्कृतंविषम
यंज्ञात्वातयापापयाधर्मरुचिसाधवेदत्तंतेनतुगुरूणांदर्शितंगुरुभिःकथितंएतत्तुस्थंडिलेपरिष्ठापय।साधुःपरिष्ठापनायगतः।तत्रमक्षिकाकी

टंनानावस्तुभिःशाकटानिबलीवर्दीनूहरयित्वाअस्योवणिगुत्तोऽर्थिन्ग्रामागानुपपरक्तासन्नाविरहाणिसाटकन्ननीता।निघसार
त्रोरक्षिःपततिएकप्रमवकश्रुवंरायात्तनामरत्नांसरवज्ञावङ्कयमानोवद्दिनीयता।सुतावेःसारणकथयतिनोलोकाथकवनुएअरंदंड
पद्यातामार्यमाणाअस्मिारक्तर इतिआगत्यसेवकेविलोकितंदवानांभियाणंसर्वदाप्येवमेवक्रियते।अन्यकुमारःस्वरूपंपारहृदयंबघा
नर्त्यतितनुगवाक्षस्थेनवंदबाघ्याततन्दृष्टंतल्लुब्धःसराजादासीमुखेनतस्याःस्त्रियाःकथापयतिममपादआगछंतेनवात्याःपद्दराजीवं
करिष्यतान्यादासीमुखरत्नाकोवज्राःश्रयाजनमञ्जितदाअशागछउ।राज्ञातथाकृतंतदाअन्नयकुमारेणबद्धपर्यंकस्थोमार्यमाणालोक
समन्नंराजगृहआनीतःश्रेणिकस्यार्पितः।रुपयापश्वान्मो चितस्य॥छ॥२८॥ ॥यःस्पर्शासौख्यलवमिहतिःपदबुद्धिःसिद्धिवदेनतपसा
सुकमालिकवांचितामणिःसकलभूतलराज्यदानुबलि ःसदृष्टवन्कानुरूपतेवृधर्वः॥२९॥अत्रसुकुमालिकाकथा॥ ॥धर्मरुचि
साधुकटुकद्रदारपनागश्रीजीवःसंसारभ्रांत्वाच स्मुराध्वर्यांसागरदत्तश्रेष्ठिसुभद्रपुत्रीत्वेनोत्पन्नःसुकुमालिकाख्या
वनप्रापासुदरवास्वराशिदत्राणसागरेणहष्ठाटद् नामाह्नंप्रतिपद्यातेनपरिणीतानिधुवनावसरतस्याःअंगसंगारवत्न
प्रज्वलतिन्नतीनांस्तुमामेवमुक्त्वावष्टादगतःरुदतीपित्राभिवा रिता।कश्चिन्नभिक्षावस्थरद्रासाप्येवमेवतंदृष्ट्वागतःपश्चात्साहदेदान
ददाना।आगतसाध्वीभ्यांप्रतिबोधिताःप्रव्रजिताअवमहातपस्यप्यतेवा।अन्यदावनमध्येआतापनांकुर्वाणयातयाकाचित्गणिकापंचपुरुष
सहिताहृष्टासमास्मिनभवेकोपिनवानिवतु।अस्यानागएवत्यापंचभर्तारिस्वमसापिनवातारपंचदयितानयेस्युरितिनिदानंकृतं।ततोविक्री
नंसाहृत्वाद्रोपदीजाता।पंचपांडवानर्तलश्चास्मिन्नवे॥२०॥ ॥निःसर्वनिर्दयवविधिवितटनात्रोचनात्रात्मशानीअश्वाश्चंवरदृष्टिर्व्य
समफलमिदाखजगत्स्विधामिःवोल्लकप्यामापवन्नघसनविरमणकिंनदह्वायतनंजानंतांमांध्रहरूपततवनतमादद्रुषाद्रष्यथाद्दी॥१॥
अत्रकाव्येकुमारपालनृपकथाकथ्यते।अणहिल्लपुरपत्तनेचौलुक्यवंशेराजाश्रीकुमारपालोराज्यंकारातिकलिकालसर्वज्ञविकारी

धमतिनव्यलोजनंकारोति। नवंपिबति म्रियते यत्र पिबेद्यतिष्ठति स जीवति इत्यादि वाचयित्वा मतथा च कारा मद्यकष्टानि इह लोके प
रलोके च नरकदुःखानि म प्राप॥७॥ श्वित्रि धर्मरुचिनिर्गमेतदघटि भगवतश्चाप्यरोडगंधिः प्रतिकर्मणापि दिवरुद्धिः प्राक्रमेतः। कचनाडगाँ
धवष्टगात रजवदनः सो रत्नायनत्राकोगंधद्यवायेनिबाधस्थविताकानीलिकानाजने॥८०॥ अथ वलोढकथा कथ्यते॥ ॥चंपानगर्यां जित
शत्रुराजा राज्यं करोति। तस्य राज्ञी स्त्रीगा तस्या उदरे कस्यचिन्नृपा पाजीवा श्रवततो राज्ञि कियद्भिर्दिनैः प्रसूतः। तं जातपाणिन कर्णी न चक्षुषी न मस्त
कं यादृक् कुपापाणलोटकं स्त्राद्दाग्वासो दृष्ट्वपततातालोटक इति नाम नश्चागगानुकलशी मितधन्यच्छत्रंजः क्रियता सम्या परिरामसवनूलालु
गति। अनेन प्रकारेण हारं हष्टाति एकदा श्रीवर्द्धमानस्वामीत त्रचतुर्याससमवासार्षीत्। श्रीगौतमगणेशतल्लोढकस्वरूपं दृष्ट्वा विस्मितः श्रीवी
रपार्श्वं पप्रच्छ भगवन् किमनेन पापं जन्मनि कर्म निर्मापितं तेनैवं विधो जातः। भगवानाह। धुराजन्मनि लोढकजीवो नामनाइश्रियाधम
आसीत्। समअधर्मत्वा निर्दयो गोधनानि चारयति। विशि घाणाष्ट उपवेषास्तु पश्चुकेषांचित कर्णौ कर्तयति। केषांचित्पुच्छानि
केषांचित्पादौ कर्त्तयति। कोऽपि दुरंगानुकारोति एवं जी वहत्यां कृत्वाष्टवाश्रवलोढको जातः तनु पूर्वाप बहवः प्रतिबुद्धाः॥७॥१४
स्यज्ञातिरक्षार्थ तिबन्धपियातिडखंउाद्यातत्रपक्षवमंत्रप्रा येन वृद्धः कोवाग्रहाय दिनमेसनावतकारप्रस्थांधिधाः स्थगितगर्ज्ञाताविवि
यन्नृ॥९९॥ अथ वंदडखद्यातत्रपसंबंधे निगद्यते। उज्जयिन्यां चंडप्रद्योतराजा राज्यं कारोति। अन्यदा राज्ञा परिपटहोद्घोषणा कारितः। कश्चितनू अनय
कुमारमंत्रिणं बध्वा आनयति तस्य मनोवांछितं ददामीति। नगरनायिकया पटहो धृतः। ततः सा श्राद्धीरूपं कृत्वा कतिपयपरिवारपरिवृता राजगृहे
गात्वा नृपयं परमार्हतीति अलयेन प्रथमं सा निमंत्रिता जिता। कतिपयदिनानंतरं तया अनयमंत्री स्वागारे कारितभोजनाय पत्रविस्तः चंद्रहासमसुरया
मूर्छितः शय्यापालिकामध्ये प्रक्षिप्योज्जयिन्या प्रद्योतस्याग्रे आनीय मुक्तः। वंदिस्थो निक्षिप्तः। तत्रस्थेनानयेन वरमार्गणेन नृपादात्मा मोचितः। पश्चा
दानायातो कुमंदं वया धर्मच्छलेन नितेत्वां लोकसमक्षं बद्धराजगृहेनेतयाभितदा अरं अनयकुमार इति प्रतिज्ञां विधाय राजगृहे आगतः। कियद्दिनानं

कारितनव्यप्रासादश्रीशांतिनाथप्रासादप्रतिष्ठायां जायमानायां श्रीयुधिष्ठिरराज्ञा इंद्रप्रस्थनगरात् दुर्योधनाय दायालेखप्रेषणेनाकारितः श्रु
तिष्ठामहोत्सवानन्तरवाजगिरामणिखंडविद्याधरनिर्मितमणिमयसद्मसुवर्णसभायां आगच्छनू राजा दुर्योधनो मणिकुट्टिमं जलभ्रांत्या वस्त्राह
चोर्ध्वनूतः कोविस्फुरितामो लिनीमासनादिसिद्धपदृसितः। ताक्रोधनश्च मातुलशकुनिबुधमसदमसुवर्णसमनं कारितवान्। पुनः प्रेषणेनाकारिताः
श्रीधर्मपुत्रादयः समागताः। कौरवाः पांडवाश्च द्यूतं लग्नाः। विदुरविदुरैर्भीष्मपितामहेन वार्यमाणा अपि पांडवा द्यूतान्न विरमंति। तदा शकुनिममपि
तमदेवतपाशाकैः पांडवराज्यं राजा दुर्योधनो जयात्। क्रमात् द्रौपदीमपि दारितवान्। द्वादशवर्षाणि वने वस्तव्यानि वाचरावर्षं प्रच्छन्नं यंतावत् पुनरपि
द्वादशवर्षाणि वनवासान्तरं पुनः पांडवैः प्रतिपन्नं। द्रौपदी पश्चात्मप पिता द्वादशवर्षाणि वनवासं तु कारणादशवर्षप्रच्छन्नं स्थित्वा अधिकोरवक्षार्थे
पांडवैर्द्वितीयराज्यं पश्चाद्वालितं॥७॥२२॥ ॥द्यूतं न किं त्यजत किंर हृतघ्नगर्वागं च सञ्चयत किं वदनेन काव्यसत्राहितव्ययतमासक्षिता
नरोऽपि जानाति रारक्षराज्ययुस्वामिरक्षः॥७॥ अत्र काव्ये नलरा जाहृष्टांतः कथ्यते॥ नलोहि राजा तत्रिखंडाधिपतिरन्यदा राष्ट्रलुब्धक
रेण भ्रातृसमं द्यूतं रमो रात्रं देववशात् हारितं दतदंतीमादाय। वनं प्रतिप्रस्थितक पुरस्थेयामीति विचिंत्य कुसुमामेव देवी मुक्तानन्तरं
देव्या दवदंत्याश्च जः किंकः कृतः। वसंतसार्थवाहसार्थो धृताताप॥ सितः पर्वतपुद्वास्थितया तया पणप्रापमाः प्रतिबोधिताः। ७ वर्षाणि तस्वत
स्थिता पश्चात मातृष्यमाश्रपे कियंतं कालं स्थिता पश्चात् पितृगृहे याता। तातानां देवताशयासणसतः। संसुमारपुरदधिपर्णनृपसमीपसुकारोस्थिता
१२ वर्षशांता दवदवदंती मिलिता द्यूतं रमिता निराज्यं स्वरूपाश्च त्रुपश्चाद्वालितं॥१५॥ ॥मांसाशनाज्ञरक एव ततः मद्यवासवप्रनुपह्हरिंद्रपं हृतवान् सरो
किंपाकपशल्तरात्रानदशवशेकिंपाककरोति निकृत्येतरपि संशायाहि॥१॥ अत्र काके हरिपकथा कथ्यते॥ ॥द्वारवतीनगरं तत्र मधुपनगलीजीवः प्रेरात् हरिपविषेस
वपुगलितो स्त्रानीय मिथिलायां राजस्थापितवानृहरिराजेति नाम प्रतिष्ठितं शाबनेशालैः मांससारणमद्यपानं च कारितवान्। ततोयः तोसुगलिता
श्वा नरकं गता। कुमारपालवरनियीतनंकृत। दमनिकरुरकंठरिवंशाद्भूतः शावहिम्पनुदश्चयश्राधुनिसुव्रतश्रीनेमीजिनो जातो॥१७॥ ॥स्वकादया
पिकशिकामिप्रलालुपानां। कितभ्रणागिपिमिमां मदलानि नछनूनास्नाति किं निजकुटुंबमपि द्विजिक्रीणानं समनचदपि किं दनानिः। दम्बत्रचह

कर्त्तव्यं तु श्रीहेमाचार्यवचनेन राजा परमार्हतः समजनि तेन च्छ्रीपतिना सनानि मन्निमतिच्छ्वामषीलि मास्या निरासनस्य ढानिकाद्रवादन
पूर्वं च दत्ता भिक्षा सिता निर्कंटाक्षश्वरादवतातलारद्धतां कारिता यूकामारकस्य द्रव्यमादाय तनु ज्ञय्यणाद्रकावमतिल्कारिता। चूतमारिश्चि
ष्टक घनेन च्छ्लगिनीयतिरस्मा राजर्षिरिति मां मनञ्ज एण २२ श्रामादाः कारिताः सतमा॥ २०॥ ॥ सास्रा पित्र्य सनानि पाप्य मद्दनात्येतानि वर्ज्यानि
तनु सकर्मापिन श्रास्तु ते च मननत्या मेव्याय यथा॥ सामहान्यपि गौतमस्य गुणनाकालयकोशावाराश्रानित्या रदनावितेद्दिकनकेरिष्टफलेनात्त
स्वा॥ २॥ ॥ अत्र कथा श्रूयते प्रथम श्रीगौतमकथा कथ्यते। श्रीवर्द्धमानस्वामिनः प्रथमशिष्य प्रथमगणधर श्रीगौतमो बहूनां पंचदशशतदीक्षा दद
ति। तस्यां केवलज्ञानमुत्पद्यते। आत्मनस्तु श्रीवीरजिनेंद्र निश्रंपा त्यंत प्रेमांतरायतु केवलं नोत्पद्यते। निर्वाणसमये स्वामिना देवशर्मप्रतिबो
धनाय मासन्नग्रामे गौतमगणधरः प्रेषितः ज्ञाननंदनस्तु भगवान् अपापापुर्यां हस्तिपालराजशुल्कशालायां स्थितः। षोडशप्रहरं तथा धर्मदेशनां
कृत्वा कार्त्तिकामावास्यायां परमपदं आप। समाद आयामा तूप श्चानु वृत्तं न गौतमो गीर्वाणमुखेन स्वामिनिर्वाणमाकर्ण्य विषादं कृत्वा नु
इति मेहबंधनात् केवलज्ञानमवाप॥ ३॥ ॥३३॥ ॥ अथ स्थूलभद्र कथा प्राक्कथिता पिण्डकारं तेरणकथ्यते। एकदा श्रीभद्रबाहुस्वामिनि पार्श्वे स्थू
लभद्र गिनी सिर्यवा याधिका निः ७ भगवन् स्थूलभद्र ह्यपि काम्ले गुरु निरुक्ता श्रावाकवनिकामध्ये श्रर्वाणि प्रणाय जस्ति वंदनाय ता श्री ता अश्रा
गच्छंतीर्दृष्ट्वा स्थूलभद्रः स्वर्द्धि ज्ञापनाय सिंहरूपं कृतवान्। ता नं झात रूपा भगताः स्थूलभद्रः सिंहेन भक्षित गुरुनिरुक्तं त त्रिवामि द्वितीय वारं ता स्थिवि
स्थूलभद्रो दृष्टः तद्विया अनीर्णा बात तच्च श्ववारिमर्षाणि संघोपरा धेन गुरुभिः श्रुतो न णिता निनार्घतः। श्रुतं च मां संघगुरावचेश्पा पापाट्टिताराय रद्द
रामवाणता निसमच्युसनानिलाकपा पाधिकस्तं मिसदा न वं ति॥ ४॥ श्रुता श्च विना शनं नलरपः प्रासोध्रवापां डवामयाकुलस्य हरिश्चराघव पिताणपा
द्विताद्य पिता मां माम णिकरूपति श्वेरटरवीयाद्विन ध्यानाकवधपातः कृतपुण्यकाम तधनोन्यश्रीरतोरावण॥ ५॥ ॥ श्रुतनाम यश॥ कुलकुमकल
लोदर्यं तजस्तु रुसा श्रूपा सनधर्म पितन मणानर्यं तिसंतावि द्विप्य द्रतु पांडसु ते श्रुत्फतश्चप्रथा हित्य साव श्रितपि चक्तं तमसा स्फुटं घटपटमंचा हि
वालश्यता॥ ३॥ ॥ अत्र पंच पांडवकथा कथ्यते॥ कुरुदेशे हस्तिनागपुर श्रीयुधिष्ठिरनृपतिरीमसेना द्विप्रात सहितः साम्राज्यश्रियं भुपस्त्रंक्ता एकदाच

श्चावास्यायां निरात्नाव कुद्दानंद श्रेप कदानतु च मर निवारणाय स चिवे मरानोग्रे उक्तं देव पतान्ये न नालिका न्यानि ममद्भवाणां आ
यांति य वनि कांतर च्छा निर्यत्ता श्रिग्निः कथिता निपश्चा नृपात गंगा॥ एका वेः श्रो ति यं च प्रयाणणा॥ णदीना रत्त ताका मलिका उत्सुत्प श्रात
अतिमगंगा द्रव्यं दवाती तिच्छा ति वीद्विता राकटालेन संध्यायां कोष्ठलिकाग्र हृणेन पातद्व्यं सम स्रे वरुरु चिर्लघु कृत॥ पश्चा गात्राणां पद्का
सुण कंश्यो कंलिखति नंदंसार मिचाराकटालो राज्यश्रीयकं छापयिष्यति पश्चा नु ताकटालो वि ठं नन्दयानरातः समस्तं श्रीयाकनमारितः रा
ज्ञा श्रीयकस्य व्यापार स्थानदत्ता श्रीयाकन बेरनिर्यातना यउपकोशावेश्यायै कवितं यथा कथं चिदपि वरुचेपान्यः एकदा तया निशि चंद्रहास
मद्यपानं सकारितः प्राप्तन्द्रप मंस दिकमलाघ्राणाता तनमद्यं वां तं मस्तुं मतं प्राय श्चित्ते रात्रात म त्र कपातं कारितः। मृत्वा नरकं गतः॥ ५॥॥
वेश्या वि श्वकलत्र मत्रत दाला पानीय वाला जलेतद्द कांदविका श नव श्रुचिनाका प्राय सर्व्वा दत्तीत स्माभा कृत पुण्य वनु कृत कस्पुष्टा
को वरया किं प्रिया पूर्व्वलं विद्रादा प्रलाव कतु पाद्दे पापितदो ष रा ॥ ५॥ अत्र कृतपुण्य कथा कथ्यते॥ राजगृहे धनद त्तश्रेष्ठी वसति तस्य
पुत्रः कृतपुण्यकः पित्राभ्यो वनेवा चुर्या च ग मंत मेन गी व श्याटहे मु क्तः॥ तत्र स्थेना तेन द्वादशकोट्यो विलसिताः मातापितरौ विनष्टौ श्राने
२ द्वित्र्त्राय्य द्रव्य स्व निर्द्धयगृहेन अश्रयापमानितः कृतपुण्यको गृहमागतः। कोनार्यां कन्यं तीदृष्टा इव्यवर्यं च ज्ञात्वा विदत्तां प्रतिकस्मिं
आर्थ च वालराबो सुमः ध च श्रेष्ठि खली नि: प्रत्याय्यव प द्दती तः तत्रच त स्युणां श्रीणां लोगानं डुको काम णध त्वाः प्रसूता॥ किय हर्षा नेन रं सर एवात्याय
तानिः तस्मिनू सार्थं आनीय शुक्त स्व गृहद्गतः। धमो द रुप धे ध र त्वा मि चक टी वच प त्राणि कराजा रु द्दिताप रिणीता। अभय कुमार मं त्रि लु ध्य धनार्या
ध पत्राः प्राकृता स्थ न ग्रामा॥ ६॥ ॥ कलघु निगणिकानां श्यन कग चाञ्चा दधति मदत्त्वे नेतार संन च्यन चांत द जनि दत्त वराः स्त्न वाला पिता।
निर्गलितिक्षिमगरि वीला भ्रमा सिर्दृढा निः॥ ६॥ अत्र कुल वालक स्य निदर्शनं तः प्रो च्यते॥ कोणिकेन दिग्ध प ट्ट रा नी पद्मावती वचसा निज बंधु हल्ल वि
हल्ल पार्श्वा नुसे चन क हार सिहार कुंडला नियाचिता निता ना र्पयतः ब कमा गीणा ततो चेटक म हा राज पार्श्वं गतो॥ तत्प्रयाणेन वेटक स्य सा पितं प

णाराज्ञीसंबंधःप्रोच्यते॥राजगृहेकश्चित्तापसोमासक्षमणानिकरोति।लोकःसर्वोपिस्वगृहेनिमंत्र्यपारणांनिकारयति।एकदाश्रेणिक
राजामासक्षमणांतेस्वयंगत्वातापसंनिमंत्रयतिस्म।अद्यमद्गृहेपारणंकर्त्तव्यमिति।सध्यमक्षेपारणायराजभवनंजगाम।तुराजावि
स्मृतंनकेनाप्यालापितः।पुनर्मासक्षपणंप्रारब्धं।तस्मांतेराज्ञानिमंत्रणंपुनर्विस्मृतः।एवंत्रिर्द्विर्वातापसोरुष्टः।आगामिनिजन्मनिवध्योस्यानवे
कृतनवेयमितिनिदानंकृतवान्।सतापसजीवोमृत्वाचिल्लणाउदरेअवातरत्।तदाचिल्लणायामनस्येवंजातं।यदुतपतिमांसभक्षणंकरोमि।
श्रेणिकेनपृष्टायथास्थितंस्वरूपंकथयामास।अतःपेयत्नश्रेणिकराजांधकारस्थापितः।ततउदरोपरिसृगमांसंबद्धं।तन्नूकर्त्तयित्वारयथाउ
चेल्लणायाअर्पिततथाश्राजारोतिः।एवंतद्दोहदापूरितः।तमाव मवालकस्सूयाउत्कुरुटाकत्याजितः।श्रेणिकनगृहीतश्च।कुर्कुटेनमना
गनक्षितांगुलिश्चाकोणिकइतिनामपतितं।अशोकचंद्र प रंनामवसकर्मणात्रिखंडाधिपतिरजनिष्ट।शहदनाकृत्यरविदलंमधुपा
नमत्रारतानिरत इवभ्रमन्मनोवांगः।किंदेवकीपरिणये म द पारवस्यानान्मचिजीवयशासाध्यतिमुक्तकर्षिः।इअत्रकाव्येजी
वयशादृष्टांतःप्रोच्यते॥मथुरापुर्यांकंसोराजाराज्यंकरोति।तस्य रा ज्ञीजीवयशा।कंसेनराज्ञादेवकराजपुत्रीदेवकीअथस्वस्वामिमित्रव
सुदेवस्यदापिता।देवकींपरिणीयवसुदेवआगतः।मंडपेनवत्न। याक्षवाज्ञायमानासंति।एतस्मिन्नवसरेकंसभ्राताअतिमुक्तकऋषिर्वि
हार्थंतत्रागतः।मद्यपानविसंस्थुलाजीवयशादेवरकंनर्त्तयाकथयति।देवरत्नगीतगानंकुरु।अद्यहर्षितं।करिष्यामि।कथमपिनस्तुवति।तदामुनिना
ज्ञानेनकिंहर्षंवहसि।देवकीसप्तमगर्भेदूत्पन्नपुत्रेणतवपतिश्चमरिष्यतीतिश्रुत्वामद्यमुत्तरितं।अविरवसरंलब्धापालयितः।पश्चात्कृष्णेनकंसो
जरासंधश्चापिहतः॥१५॥ ॥मद्यरसैर्वैरिभिःप्रेयसीप्रेरितायःपिबतिनिजकुलेश्ववारिंतांविमुच्यावरुचिरदिदापिप्रेरितडगेतिमकथन्तुदृ
टनाख्यातत्यापिस्त्रीकालाग्नौ॥१७॥अत्रवररुचिकथाकथ्यते।पाडलीपुरेवररुचिपंडितःपंचशतकाव्यैर्नवैःप्रातरागत्यनंदराजानंस्तौति।तस्मैराजाश्चा
करालसंमुखंविलोकयति।परमंत्रीशकटालोनिष्पास्यानयति।ततोराजानंददातीतिमंत्रीभ्रसम्यक्मालिन्यनयानाशाप्तापश्चात्तुराजायोग्यधनेनएक

गांगायनराज्ञासमंयुद्धंकृतं।गांगायनजितोराजागंगयागत्वराज्ञःकथितं।राज्ञोहर्षःसमजनि।गांगायनेनशांतनुराज्ञोगंगयानियमो
दत्तः॥१६॥ ॥पापर्द्धिंतिमद्वृक्षेशितसृणःतुविपिनकाशशयः।अंडःखांडवपावकात्पिसुधर्मकंकंनरक्षाज्जनः।किंबाणेनजरासुतोवनगतो
विद्याधनोबांधवंशाणोवेःस्तुनिघातपातककलंकितोजरराजोंगनः॥१७॥ ॥अत्रकाव्येकथात्रयाख्यते।प्रथमंखांडवाग्निकथा॥जननामजयेनरा
ज्ञात्तेद्यूतकल्यानिरभिप्रघातपिताय।धामरजोऽसंजातं।जगद्वितापरं।अनुपथ्यादिंदेवेनअर्जुनंसखायंकृत्वाहृतद्रम्यरजोऽपसंजनाय
खांडवनेमुक्तःसर्वमपिवनममिनाप्रज्वालितं॥१८॥ ॥अथजराकुमारकथा॥एकदाश्रीकृष्णेनश्रीनेमिजिनपार्श्वेपृष्टं।मममृत्युःकथंभविष्यति
भगवताउक्तं।जराकुमारहस्तेनतवमरणंभविष्यति।एतच्छ्रुत्वा जराकुमारःश्रीकृष्णरक्षार्थंवनेगतः।वनमध्येवसतिस्म।द्वीपाय
नेनासुरेणभस्मीकृतायांद्वारकायांबलदेवान्वितःश्री कृष्णःपरिभ्रमन्तस्मिन्वनेआगतः।पानीयग्रहणार्थंबलदेवःक्वचिज्ज
लाशायगतः।श्रीकृष्णस्तुस्वयंउपरिपीतांबरंकृत्वावृक्ष तलेशायितः।इतस्ततःपरिभ्रमताजराकुमारेणपीतांबरःपादतले
पद्मंदृष्ट्वामृगलेनशंकयापादतलेविद्धः॥१९॥ ॥अथश्रीदश रथनृपतिकथाकथ्यते॥अयोध्यायांश्रीदशरथराजाराज्यंकरोति।
एकदाश्रीदशरथोवनक्रीडार्थंजगाम।तत्रस्वैरंभ्रमतानागेन। तानिर्विलसमुद्रपतिरत्सजितंगजरवंकृत्वाश्रावणनाम्नाकनराज्ञाशब्द
वेधसारेणतस्मारणायधनुःकृत्वाबाणेनअंधपितरमातुर्निमित्तं।यावज्जातसागच्छतितावन्तुबाणविद्धंमुनिपुत्रंपश्यति।एत
च्चतान्त्यितरावपितस्यागतौ।मातापित्रोःपुत्रशोकःकृतः।एजातायाःपादलग्नःत्वमपिपुत्रदुःखेनमरिष्यसीतितान्यांशपतःशापो
दत्तः।ताच्छापसत्यंवजातं॥२०॥ ॥चोराःवेश्याप्तिनारकसमंसत्यापितस्तनिधिःस्तुक्षेधतातत्तीदसार्धमपिकिंनोवक्तिनादलतोसे
घोलुंटनदोषउल्वरटयामपिनधपृजामध्यत्यनिलत्समंसगरजोकिंकिंनलेनेतथादा॥२१॥ ॥अथसगरपुत्रकथाकथ्यते॥अष्टाप
दपर्वतपार्श्वेसुतकरानिधयामआस्ते।एकदातत्रत्यैर्लोकैरष्टापदंत्यापारमूकसैन्यसंघातातिजैःसंघजलेःज्वलनःशोकदयाक्षिपतिनाराज्ञा

श्चा कोणिकः सकलबलानि मिलयित्वा विशाल्यां गतः। अथ सद्युद्धे चेटकेनैकबाणेन कालो हतः। एवं निर्युद्धे दशापि कोणिकबंधवा मारिताः॥
कोणिकेन अष्टमं कृत्वा सौधर्मेन्द्राराधनं कृतं। ताभ्यां चेटकमहाराजबाणाः स्खलिताः। चेटकराजानशनं गृहीत्वा देवत्वं प्राप। दक्षविदग्धानां सर्व
नकाष्टाभ्यां राज्ञो वज्रमयमारणं अधिष्ठायिकूटेन हस्ते हस्तिनि ताभ्यां श्रीवीरपार्श्वे दीक्षा गृहीता। इतश्च सा विशालिका नगरी कथमपि यदा न
गृह्यते तदा केनचिद्दैवज्ञेन कथितं कूलवालकर्षिः श्रमणो यदि तदा गृह्यते। ततः मागधिका वेश्या प्रतिपन्नं कपटश्राविका भूत्वा वने गत्वा तं ध
र्षया पण्यां गता सार्धं संगतास्मि मोदकमध्ये नेपालकटुक्षेपणेन तस्य साधोरतीसारः कृतः पश्चाद्वैयावृत्यं कुर्वती निःलग्नी त्रिरंग संस्पर्शाद्दिना
सालासितः दीक्षायाः पातितश्च तानिः कासिधूर्त्ता स कोणिकसमी पमागतः ऋषिपार्श्वे राज्ञा पृष्टं कं दृष्टं सता ऋषिरुवाच इदं मध्ये स्थितः श्रीमु
निसुव्रतस्वामिप्रासादोऽडकायत्रापत तितदायदीनं शक्यते। ऋषिरूपेण गतः। ततः लोकानां कथितं यदि प्रासादं पातयत तदा
टकं यातिलोकैश्च पातितः कटाक्ष क्रियं तीव्रं गतानापि। श्चाद्बलित्वा नगरं गृहीतं। तस्मिन् दिने स्वर्ग समता नूनि बुज्यज्ञेत्राणि खनति
स्मापतिना हरिताव्रणा॥ ॥व्याधेनाथ्य हिताय सत्यमकृ द्विस्तूपे नरकदेनूनस्य मिनपितृ घृण्यतशारः कोडादितां व्रजनु
हत्वा दुर्गतिमाश्रयत् अपि गृहया लोकद्वया लेतितां गांगायनं। सर्वां तन्नृपतिपत्न्यां निषिद्धस्तः॥११ अत्र गांगेयशांतनुनृपः कथ्यते।
हस्तिनागपुरे कुरुवंशे शांतनुराजा राज्यं करोति। अत्यंतं मृगयाव्यसनवान् यदा तेन राज्ञा वनमध्ये स्थितस्य सहस्रपत्रधवलगृहस्थितजह्नुवि
द्याधरराजपुत्री गंगा दृष्टा परिणीता। तदा गंगया एवं कथितं मम वचनमेव करणीयं। तेन तत् प्रतिपन्नं। गंगया सह आगतया धर्मोपदेशदान
न मृगयाव्यसनं त्याजितं। कियद्दिनानंतरं धनुष्टंकारश्रवणखड्गधारामुखदर्शनादिमहादोहदे गांगेयपुत्रो जातः। पुनः कियद्दिनानंतरं गंगया
वारिता अपि राजा मृगयायां वने गतवान्। गांगेयं गृहीत्वा गंगा पितृगृहे गता॥ मातुलैः शास्त्रचापकौशलं गांगेयस्य शिक्षितं। महोत्कटो गांगेयो
जातः॥ लोकपालनं अयनीता गंगा समं गांगेयवनमध्ये प्रासादे स्थिता॥ अथावप्रीणि राज्ञा शोकः कृतः। तस्मिन्नेव वने मृगयायै पुनः समागात्।

लक्रूबूरपद्राज्ञी वटी तत्रागता रावणस्य कथयति मां नार्यं क्रमाय घाउगेह्य स्वामिविद्ययामर्थयामि रावणेन तद्वचः प्रतिपन्नं विद्यां दत्त्वा ऽर्ग
रंजयित्वा रंभां प्रोवाच। वं समविद्यायुष्मत्तानवानिच्छामि पश्चान्नलस्य प्रोक्तो ऽयं मद्भगिनीपहृता जीपदस्थापयातेन प्रतिपन्नं॥२८॥ ॥दंडकारण्ये
स्थितस्य श्रीरामचंद्रस्य भार्या सती सीता मायामृगं दर्शयित्वा रावणेन जहाराय न्यायमार्गस्थितस्य श्रीरामचंद्रस्य सुग्रीवहनुमन्नलनीलांगदप्रमु
खाद्या मिलिता वनेचरवीराः संख्यातीताः तदनंतरं तं संप्रेष्य सीतां मार्गयामास रावणेन तद्वचो न मानितं पश्चाद्द्वयोः सेनयोः संग्रामः संजातः
प्रचंडदोर्दंडेन श्रीरामचंद्रेण छिन्नानि दशमस्तकानि दशकंधरस्य जगति रामायणं प्रवृत्तं॥३५॥ ॥स्कंदः परिक्लिश्य स्तुपेत्य कवाक्यबंधघातापकी
र्त्तिमतिमंडयति दुःखपात्रंस्यात्बलदारकुलनीलनदीवक्किं लदाश्रयादिनविभ्रमरुतल्यगस्य॥३६ अत्र काव्यकथा वितत दीर्घत्वात्र कथ्यते
कांपिल्यपुरे ब्रह्मराजा राज्यं करोति तस्मिन् दृष्टा ततदत्ता यखिलनी दीर्घेनाम्नि सामंतराज्ञि लंपटा जाता तदा ब्रह्मदत्तचक्री शिशुः सा
न्यदा हंसीकाकेन सह क्रीडतीं मातुः प्रदर्शयामास मातया चिंतितेमद्वरिं प्रावृणजातं लाराधवलगृहदंकारितं दग्धुं स
वधूकाया व्याद निशं क्रूरमंत्रि शिष्यतेन बलदत्तेनाप्य पवितलित सुरंगया निर्गतं ब्रह्मदत्तमता पट्खंडाधिपतिं प्राप्तं आगत्य तं वृक्षत्र
र्त्तिनं श्रुत्वा चुलनीजाता दीक्षा जातुच्च क्रिणानानाकदर्शना निरमारि॥४ अत्र चंद्रकथा॥ ॥वंशो दिव्य दस्यति नायींसमीपलागाधमन्य
दागतः। विकलयति कलाकुशलं हसति शुचिं पंडितं विडंबयति। अधरयति धीरपुरुषं क्षणेन मकरध्वजो वा॥३७ युदभातनधिषणेन तद्वस
मंत्रसंदिष्टविधुः शापः तदनंतरं लांबनरयनागजावृष्टस्तुधूमजमदग्निअप्रतिमं कुंभूमाघर्षणकषायपावकविषयवात्यादीपितमदनघनव
नंदनवनदहनप्रणयकल्पद्रुमस्य नो क्षियदि देवतः शमघनाघनावलीति॥३८ अत्र कार्तवीर्यपरशुरामकथा कथ्यते॥ ॥कस्मिंश्चिद्दिने जमदग्निना
माग्निस्वपत्नपतिप्रत्यदात्तेन अष्टकस्य गतिनोस्ति स्वर्गो निवचने वचा तस्मान्पुत्रमुखं दृष्ट्वा स्वर्गं गच्छंति मानवाः॥१ यतिवेदिकं वाक्यमाकर्ण्य जित
शत्रुराजपुत्रिका नाम्नी परिणीता तस्याः परशुरामो पुत्रो सा रेणुका एकदा मिलना थिमागता नगिनीपतिकृतवीर्यराजा उत्पन्नाजा तद्दृष्टमातृजमद

आगत्य सच्चोरयामास ज्वालितः सगरपुत्रा बालोकायाम मध्ये प्रज्वालिताः सामुदायककर्मणा ज्वलनेषु सार्द्धमेव स्थिताः ते ज्ञका
म निर्जरा क्षपितकर्माणः सगरचक्रवर्तिनः पुत्रतया उत्पन्नाः षष्टिसहस्रमिताः अन्यदा तैर्दंडरत्नेनाष्टापदस्य परितः परिखां कुर्वता
नवनपतिसुरेवारिताः आनीतगंगाजलेन तद्भवनतापरिकर्दमं कुर्वता नि कुमारपतिना सर्वेपि भस्मीकृताः ॥ ३ ॥ ३५ ॥ ॥ चौर्यं च नवस
कूनच कृतं मूढा ड नवज्ञानामंडिकशालिकोपि नहतः किं मूलदेवेन सः किंचित्त्रिजगत्स्त्रियापि मदनसुखित्वा चौर्याद्धतः शापं प्रापन्
किं प्रजापतिगिरा दशवरो हन्निना ॥ ४ अत्र कथा द्वयाश्रितश्च मंडिककथा कथ्यते ॥ बेन्नातटपुरे दा राजा राज्यं करोति तस्य मंडिकना
माशालिकः सिमश्च नगिनापतिप्रसादान्नानासोख्यानि भुंक्ते तस्य कर्मवशात् भूतेन्यसनमरूपत्राते शरीरं सर्वस्वं मथितं क्रमेण उ
ग्लो जातः नगरे चौर्यं करोति नागरिकैरागत्य राज्ञो वि ज्ञप्तं राजा मूलदेवेन आकार्य शालिका वारितः द्यूतात् प्रभृति चौर्यं न का
र्यी अद्य तवायं मंत्रः ज्ञातास्मि कियद्दिनानंतरं स चौ लाका राजपत्री दृष्टेवा नंपातयामास तल्लारक्षकेन पश्चान्नष्टः धृत्वा रा
ज्ञार्पितः न्यायनष्टेन राज्ञा शूलायामारोपितो मृत्वा दुर्गी तिलाग मनुष्याप्य ॥ अथ कंदर्पकथा ॥ एकदा श्मशानं कुर्वता ब्राह्मणाः पुराताद्
वामरश्वेतास्मिता निर्गता पृष्टुच्च्यामेव तस्य मनः सरागं मम ब्रूतु तदा ब्राह्मणेन चिंतितं किमिदं कारणं एतस्या उपरि रागो जातः पार्श्वि
लोकयित्वा तेन कंदर्पो दृष्टः तदा रुष्टो ब्राह्मण उवाच रे पापरूप त्वं तीयेन त्वाग्निना भस्मीन विष्यति तद्वचोवांछुना तृतीयनेत्रानलेन कामो भ
स्मीभूतः ॥ ७ ॥ ॥ पुण्यापुण्यवेषेन बुद्धिरमलास्यानुकर्मलापांगिनां बाते ते नेदयुगंधरा मदसता मुक्ताफलांगार नाः ॥ कुशोनलकूबर इष्ट
तमां नाम्नो परं नारतामत्याश्चीद रत्नावरामवनितां सीतां जदा रावत न ॥ ७ अत्र रावणदृष्टांतः प्रोच्यते ॥ कांचनपुरनगरे नलकूबरराजा राज्यं
करोति दिग्विजयं कुर्वन् त्रैलोक्यकंटकाकारराजा श्रीरावणस्तत्रागात् नलकूबरः सैन्यं मेलयित्वा संमुखो भूत्वा रावणाय सैनिकैर्न गतः नृ
बलं तं दृष्ट्वा नलो दुर्गे स्थितः नगरस्य परितोग्निशाला विद्ययाग्निमयः प्राकारः कृतः नाकाप्यग्निनयन डुम्या सन्नान वतिरावणा विविन्नेन

यन्न शिवत्रं शर्मस्मात्रे निर्बोधजा द्विचुल्लीरखंडप्रवृत्तिरसबला रामं निपातेष्य डुश ॥ २७ ॥ अत्र कूबरगडुकथा ॥ ॥ सुरमिणीपुर्यां श्री
कुंभराजा राज्यं करोति तस्य सत्वा तलितांगः अन्यदा सुसुरोर्व दः श्रुत्वा ललितांगः प्रव्राजा वेदनीयकर्मप्राबल्यात् सम्यक्पुत्रात् लणरलाल
गीति बकूकूबरं निमती तिकूबरगडुक इतिनाम पतितं तस्य अन्यदा पर्युषणा पर्वता जमना य सुपविष्टः चतुर्भिः क्षपकैः स नु नक्कमध्ये घृत
कृतां अपरा पश्च द्युपर्वणपि त्वं जानो नासि इत्याक्रोशितः श्रामण्य स्वमामंदिरं ततहिरा तानिदां कुर्वन् सं जानए तु केवलज्ञानमवाप्य देवैरागत्य
केवलमहिमा स्के चत्वारः क्षपका स्वस्यपादयोः लग्नाः तेषामपि मिथ्या दुःकृतं ददतां केवलज्ञानमुत्पन्नं ॥ ४४ ॥ ॥ यद्विशिवगतिरघासार्यमेता
र्यैवत्र जयकृष्यसुपमार्गेवीमिता ड गतिश्च नूकरडकूरड वन्नक्रोध उ ढे विधयः सुरतरुकनवा खुयामितसंत्रसत्व ॥ २८ ॥ अत्र कथा द्व
याश्रितश्च धर्मा मनार्य ऋषि कथा ॥ श्रावस्ती नगर्यां धुदत्तः श्रेष्ठी वसति तस्य मित्रं यज्ञदत्त नामा द्विजोस्ति सद्विजो धनदत्तः संस
र्गात्प्रजातः तास्यामन्यदा ऊरुवचः श्रुत्वा दानाद्दी ना ब्राह्मणाः ऋषिमेनि मिकूल मिदं कारातिप्रच्छद्य दमशत्याततमः स्य
मितिपरनिंदां चकार ततो हत्वा द्विकुदेश्वाषः सुरोजातः यज्ञदत्तस्तुश्च्युत्वा राजगृहे स्वपाककुले पुत्रोजातः स धनदत्तश्रेष्ठि नार्ययात्र
धंद्रत्या स्वपाकीपार्श्वे मार्गयित्वा पुत्रत्वेन प्रतिपालितः नगरस्य मध्ये तिकरं न कश्चिज्जानाति तस्या पत्यस्य मेतार्य इति नाम प्रतिष्ठितं यौवने
पित्रा समकन्यका अष्टपरिणायितः देवता प्रायोगात् श्रेणिकनृपतिपुत्री तिलकसुंदरी मेतार्येण परिणीता बद्धनिवर्षाणि एक च्चानानागान
प्रत्युक्तस्य देवेन प्रतिबोधितो मेतार्यो दीक्षां श्रीवीरपार्श्वे जग्राह सिद्धार्थं कस्यचित् स्वर्णकारस्य गृहे गतः इतश्च तव गृहे सुवर्णयवान् क्रौंच
नलक्षिताः स्वर्णकारा गया वन्नहानु बहिरागत्य ता वन् न सुवर्णयवानु पश्यति तेन पापेन चिंतितं निश्चितं ऋषिणा यवा गृहीता इति कोपेन लग्न
बलतनवारसिवा धं वेष्टयित्वा मध्याह्ने धर्मे रक्षितः मेतार्यो तिवकृतः केवली जातः ॥ ४४ ॥ ॥ अथ करडकुरड साधुद्वय कथा ॥ कुणाला नगर्यां नाला
पि किर डकरड नामा ता द्वाक्षषीकायाम्भोगच्छतां तन्म द्विनाम घानगरस्य दुष्टि वर्षति एतयोः स जीलाप सर्गोमान वर्षतिन गरांत र्व

नेना परशुरामं प्रत्यक्षं वसनं उत्थारिणीं सुमातरं मारयति। तज्जननी शिरः कुठारेण छिन्नं एतत् ज्ञात्वा कृतवीर्येण जमदग्निर्मारितः। पर
शुरामेण पुनः कृतवीर्यो निपातितः एतस्मिन्नवसरे कृतवीर्यस्य पत्नी या अंतर्वत्नी नंष्ट्वा तापसाश्रमे गत्वा भूमिगृहमध्ये सुतो जातः। तस्य नाम
सुभूम इति प्रतिष्ठितं। यौवनवयः प्राप्तो मातृमुखात् ज्ञातवृत्तांतः सुभूमः कांपील्यपुरे आगतः। तत्र दंष्ट्राः क्षत्रियदंष्ट्राः स्थाले परमान्नं बभूवः। मार
णार्थमागतः परशुरामः सुभूमस्यागोनत नुस्थालं चक्रमजनि तेन चक्रेण सुभूमः परशुरामशिरश्छेद। पूर्वं परशुरामेण सप्तकृत्वः पृथ्वी निः
क्षत्रिया कृता पश्चात् सुभूमेन एकविंशतिवारान् निर्ब्राह्मणा वसुंधरा व्यधायि॥ जीवाः कषायविवशा न विचारयंति चाणाक्यवत् किम
पि कृत्यमकृत्यमत्राकल्यां तवातवितति हुनितस्यहर्षी रो तस्य जलधेर्बुतु का विवेकः॥१०॥ अथ चाणाक्यकथा॥ ॥चणकग्रामे चणि
विप्रः पाणिश्वरीनायी तायाः पुत्रश्च उद्बुद्धिनिश्चनंदा। णाक्यः किंचिन्नूपाधनायान्यदा नंदनृपसनायां गतः। पंचसौवर्णी निष्क्राम
नानिरृष्कात त्याप विप्रः अत्रांतरे उक्ता नंदराट्स्मृता। यामागतः। प्रथमं सा हृष्याकोनो त्रिप्रुति पश्चात् निगले धृत्वाश्च समात्य
तितः क्रोधाविष्टेन चाणाक्येन राजसमक्षं प्रतिज्ञा कृता। वंशमूलचलनोन्मूलयामि तदा दीनाद्वा ब्राह्मणजातः शिरसि शिखाबंधः
कृतः पश्चान्मयूरपोषकग्रामे गतः तत्र क्षत्रियपुत्र्याश्चंद्र नादाद्दोहद पूरितः तस्याः पुत्रश्चंद्रगुप्तं राजानं कृत्वा कवकबंधं विधापयच्चाणाक्यः पा
टलीपुरे आगतः मिथो युद्धाद्युद्धे चाणाक्यचंद्रगुप्तौ नष्टौ पश्चान्नृपहिमवत्पर्वतकराजेन सखायं कृत्वा देशमुद्रामं यतो पाडलीपुरा
तो आगतो नंदराजा धर्मद्वारेण नष्टा गतः राज्यं चंद्रगुप्तपर्वतकौ उपविष्टौ। चाणाक्यामंत्रिमुद्रां दक्षरः॥ अन्या र्थं तुल्यसामर्थ्यमर्मज्ञं व्यवसा
यिनां अर्द्धराज्यहरं मित्रं प्राणानद्यास्मद्यात। इति नीतिमार्गमनुस्मरन् मंत्री पर्वतकं विषकन्यापाणिग्रहणं कारयित्वा मारितवान् नृप ऽ
क्रूरपद्गामालायां॥ सुदामकजउरिया मुद्रिणा विधिसंवर्यति कथ्यकज्जा। जन्तंदत्त गुरुणा पद्य क्षाय इत्यराया॥१॥छ॥४३॥ ॥
मिष्टान्नं उद्धत्यं पिबजलमपि तानू खदूरमान्मावरुंधि काय केवां त्यजां गं विमलयस्तु करः करकंल प्रिणाक्रःमानापाय्यो ऽ श्लोकापेज

सूम्या परस्य च बलात् विचिंत्यमानं शाक्य मित्रवमरेश्वदापदेशात् राजा शुकः कदाचिदिह चेत्वतप्रकाशालयो ततः उगयतीडमद्दाम
दकं॥११॥ अथ चमरेंद्रकथा कथ्यते॥ ॥गजपुर पूरणनामा तपस्वी बहुवर्षसहस्राणि कष्टं तपस्तेपे तन्नीत्वा पातालेवारवंचानरुर्ध्व
नवानस्य मरेंद्र उत्पत्ति तदैकदावधिज्ञानेन स्वस्योपरि सौधर्माधिपतिं वादेतदा तस्योपरि वक्रमुक्तं तत्नायनउद्दाच मरः प्रतिमास्थित
श्रीवीरपादतलयोः ऊर्ध्वच्युयप्रविष्टः वज्रम पितत्र प्रविशत तत्काले स्वमतवृद्धे रदंतं इंद्रम पिश्छेरकं यतः पातालवासिना देवाकेई
गच्छंति मायादुर्गतियपरत्र विपादत्राक्रमिं दामनेदद्रो तत्र उत्पन्नप्रबलाकोप श्चमरेंद्र इन्द्रपत्यवालीतमंत्रे वर्यमाणापि स्वर्गं जगाम मंदु
न्नाकाला ह्लश्चक्रे सुरेभ्यु प्रयुक्तावधिज्ञानेन सुराय परत्रविदे वास्मिन्नसवेसंसवेन श्रीवीरण्स्वाराघ्रिके तत्व सरवाङ्ङाख्यतामुक्षिमा
क्रूकर्मन्निनिष्फला सुधिकविप्रज्ञलानानवे नूकिंश्रायान। जगामवामनतश्चार्दित्यं बले बंधनो॥१३॥ अत्र कावेकथाद्वयाविनश्नचार
कथा प्रथमं कथ्यते॥ ॥एकदा सौधर्माधिपतिना सुधर्मसभायां श्रीवर्द्धमानकुमारास्य व्याख्यानमिति कृतं बाला अबालनावाल्ये बाल
पराक्रमा महावीरा न कस्मात्ते से उ देव हिंस इंद्र प्रक्षिप्य एत नम्मुत्वात दश्रद्धानेन केनचित् सुरेण अत्रागत्य आमलकी क्रीडायां मि
नाम हृदके सर्पाकारः आया धविधाय प्रथमम् आमलकी स्त्रातितमत्येक माराः शार मितत्या टयंति यावत् श्रीवर्द्धमानकुमर आमलकी प्रतिक्षिप्तवा
आरागत कश्चकुंधने कसपोन वीनाः कृताः। तानु कुमलनाला निव स्वामीपुच्छे प्रदीवा ऽ मोऽस्फालयामास स्वामिना जितं स्वामिन् स्कंधे आरो
प्य समतालान्नया वट्टेश्च तृष्टश्रा मिना उष्टिप्रहारेण कुब्जीकृतः। देवेनतदा श्रीमहावीर इति नाम कृतं॥१५॥ अथ पूकसीकथा॥ ॥एकदा श्रीकोणि
राजा विप्रकृपया परशुरामान्या ऐविधानात् उत्तमः। अन्यदा परशुरामक स्फार्किंगे सुपंकस्य विषधरणं जे घाथां दृष्टा वदताक धरप्रवादेण विशातं
गारांतना क्रंनाविद्या धिन किमिदं मधरांत नमंत्य गक्रेजाम दमिचिंतिनं निश्चितं क्षत्रिय एवाएवं विधमवंकप्रमन्यथा न वति नाता सष्टनद्विजे ना
कं वेश्रकृतं कृत्वा मनाच्य ऐ विद्या शिखाना तना धिक कलान फलिष्यतीति तत्र स्थित जातं॥१६॥ अथ श्रोपतिकथा कथ्यते॥ ॥बलिराजा महादानानि

धीता लोके मिथ्यात्वशिरस्थितोऽज्ञप्रवरास्तुपद्रुतोऽस्तु वायामे द्विमानरंगं मध्ये घानानवर्षं तिष्ठ रिष्ठुतामतदस्माकमिति कथयित्वा तदा
तायाधर्मेनं नगाजाता।क्रोधश्चात्यादेरुष्टास्यां अयं श्लोकः।कथितः वर्षामघः कुशालायां दिनानिदशपंचाङ्गुलप्रमाणधारा निर्य
थारात्रौ तथा दिवा॥१ एतत्कथानंतरमेव मेघोऽङ्गुलप्रमाणधाराभिर्विप्रसुलग्नः नगरं जलैः प्लावितं तत्र ष्टमस्तु द मध्ये प्रक्षिप्त
तोऽज्ञप्रिवरात प्रजलेन प्लावितो मृत्वा नरकं गतोऽतः क्रोधो न विधेयः॥४६॥ ॥मानीतपःश्रुतशामवृतधर्मे दीनः स्थानं दिषेणाद्
वपणत्वधूपदा सो किंतारकः कमलदूवरडिंडीरापिनाकारिशंभुशिशुनाहरेतमर्वगर्वः॥१ अत्र कथाद्वयाविते प्रथमानं दिषेणक
थाकथ्यते॥ राजगृहे श्रेणिकरूपस्तुवानं दिषेणाकुमरः श्रीवीर वाणीश्रुत्वोत्पन्नवैराग्यो व्रतं ग्रहनू तव्रनेगत्कामोदयाद्याव्यस्त्रा
तिष्ठामिनाबाणोप्रिशुर्यतया प्रव्रजितः तपस्तप्यन्तपो लब्ध्युयः सप्ततपनाः इतश्चान्यकर्मोदयोजातः।सञ्चर्विविद्धिन
च्यदा वेश्यागृहे गतः।कथितो धर्मलाभः वेश्यायाकं। अस्माकमर्थलाभ एव विलोकितेन धर्मलाभः जाताद्कारणेन
घिणात्रणपातितपतिताः साद्वादशाङ्गुवसीकाटयस्तू तूरदांगणपश्चात्तु व्रजन्तु स्त्रियावस्त्राञ्चलधृतः।तिजद्रव्यं तुक्ता
व्रजनत्वन्नमादस्थितस्तत्रा तस्थौ प्रतिदिनं दशाप्रस्थाः प्रतिबोध यितव्याः इत्यनियत्कृणोवचलतो।एवं द्वादशवर्षाणि तत्रावस्थितः।द
शमाप्राप्ते वेश्यायाकं दाद्धनाद्यदशामस्वमेव इतिवचनात्प्रबुद्धः पुनः प्रव्रजितः सुगतिनागतुः॥४७॥ ॥अथ स्वामिकार्त्तिकयकथाकथ्यते॥
र्वदिग्जगतिप्रचंडदोर्दंडखंडिताखंडवैरिमंडलः पराक्रमाक्रांतसमाक्रांतसकलखंडलः स्वारकनामादैत्या बलवराजेयः।समस्तदेवतेन पाप
नविध्वंसितानि नानातीर्थानि बलंजदेवव्रतिमाःजधानमस्तु निजनयागान् नव्राटयामास॥ कोटिदेवान् एवं विधिउपद्रवे संजाते देवाः सर्व
पिसंभूयप्रस्तनाधिरूढं शंभुपार्श्वं गताः तारकादैत्यासमंजसंतस्तुरः कथयामासः।नव्यं विध्वस्थामीत्युक्त्वा विसृष्टा देवास्वस्थानं यवन्ताः।हिमगिरि
गृहाश्रवर्षसहस्रं पार्वत्यासह महामिथुने वकारा ऽत्पन्नस्ततः स्वामिकार्त्तिकयश्चाजन्मब्रह्मचारी तेन तारकादैत्यविध्वंसाव्यक्षयि॥४८॥

द्विनाथेन तीर्थकृत्वेपि स्त्रीत्वं प्राप्तं पालियद्रुणार्थमागतः स्वय्वसवमित्रराजालोमध्ये स्तुविंद्रुसुशालसंजिकादिदशीतेन तप्रतिबोधिता॥
५५॥ ॥अत्रमाहात्म्यसंबंधः प्रोच्यते॥ एकदा श्रीमहादेवः प्रसन्नायीयागंगापार्वत्योपरोवदति संसारमार्गाद्विमोद्रजीतः नातः प्रतृतिमनवती
त्यां कार्यं अहं तपोवनमेवाश्रयेऽस्य इत्युक्त्वा श्रीगिरिणा द्विकैलाशकंडरास्तुपयामनेश्वरयित्वाध्यानेन उपविष्टः निद्राहूपेण पार्वतीशंनो
श्रायगछंती नानादावनावीनुप्रकटीचकार ध्यानं विस्तृत्य शंभुस्तां प्रार्थयामास देनदेवं मे पत्नीनावतिसा तं वक्ति मम सत्वातिङ्गः पश्चान्म
मेष्यति मनतवममादिशिष्ट्वां ददाति शंभुर्बुतां सुंदरि मया विश्वरदैत्यमहद्वाः स्वयंनीताः॥ कावराकोनित्रंमाप्नुनर्वक्ति नहिमकाय हृत्यं कृ
तथा तहृवः प्रतिपाद्य ईश्वरेण हास्यक्रियमाणपार्वत्यावास्य मागतं शंभुस्तां पार्वतीं ज्ञात्वा रूयानष्टा॥५६॥ ॥अथ उदंतदैत्यकथाकथ्यते॥
एकदा उदंतः दैत्येन ब्रह्मा आराधितावक्त्रनस्यासंतुष्टः शाह॥ वरं मार्गायति दैत्यो वदति स्वामिन्मामजेयं कुरु वक्त्रमुखः प्राह
यस्य शिरसि त्वंदस्यं दास्यसि मन्नस्मीन विष्णुसितनव रणप्रमुदितादैत्यो जगत्प्रयायानुकर्तुलग्नः।अन्यदा उदंतदैत्यः
पार्वतीग्रहणार्थमीश्वरपार्श्वे आजगाम।तस्यानयेन शंभुनं दृष्टा विष्णुपार्श्वं गतः।तंपाहिपाहीति कुर्वाणः श्रीपतिरुवाचास्वस्थो नवमा
नयंकार्षीः शिष्यं दास्यामि दैत्य तात विष्णुः पार्वतीरूपं विधाय दैत्यस्य संमुखं गतः।दैत्यावर्त्तुलग्नः सुंदरि त्वं मे नार्यत्वं प्रतिपद्यस्व उमाजल्प
ति मम यशिरसि दस्तं दत्वा नृत्यं कुरु यथा तवपत्नी भवामि।स दैत्यः शिरसि दस्तं दत्वा नृत्यं कर्तुलग्नः।कृष्णेन प्रोक्तं स्मीनवकथनानंतरमेव उदं
तदैत्यो भस्मीभूतः॥७॥५७॥ ॥लोनीरुप्प तिलाधानेर पिघते श्छिन्नवक्षेनयाद्पाद्यः ष्टिकल्पितास्तुजपदं किंवापीनिमाछिद्रं नू अश्रांतम
रितांशातेर्पिश्तः किंवा क्षुधः स्पयीत किंवा वयाम्यति काष्टकोटिरपि ज्वालाकरालोनलः॥२५॥५८॥ ॥अत्र काव्य श्रीनरतचक्रिसंबंधः प्रोच्यते॥
विनीतापुर्यां श्रीनरतराजा राज्यं करोति।अनुक्रमेण षट्खंडानि साधितानि स्वाष्टनवतिबंधूनां आकारणाय दूतान्प्रेषयामास।दूतेर्गत्वा क्रूरस्व
नीनां कथितं नो त्रानंदनाषट्खंडप्रभातरं श्रीनरतचक्रिण एकशः प्राणमतयाता विनीतत्वं नपतांत्रायाता।याताः पद्मात्राता प्रभुरिव पिनवमन्याताः॥

ददौ।एकदाविष्णुनावामनरूपंविधायबलेःसंतुष्टस्यपार्श्वेत्रिपदायाचिता।दत्तामात्रेणतस्यततोरूपिणाद्वाभ्यांक्रमाभ्यांपृथ्वीआक्रांता।पु
नरुक्तंश्रीपतिनातृतीयपादंकुत्रस्थापयामीति।तदाबलिनाप्रोक्तंममपृष्ठेपादंमुंच।तृतीयक्रमेणहरिणासपातालेप्रक्षिप्तः।साहसेनहरिस्तुष्टो
बलिंउवाच।वरंवृणु।तदाबलिरुवाच।ममप्रतोलीद्वारेद्वारपालीभूय-स्त्वयास्थातव्यं।सर्वदातेनतत्प्रतिपन्नं॥५३॥ ॥मार्दवेनैतेकषायाःस
हृशाबलहृतंकिंतुतावत्रवमायावातिवाषाढभूतिंनटमिवनटयमामासागारीवरूपंस्त्रीवंस्त्रीलिंगनावादिवन्हृश्चनदेवैमलिम्लुरवेष्युयाकिंस्तु
त्यंकुर्वंतिदैत्यंकितवष्टगदृत्रीहरयविष्णुर्जघान॥५४॥अत्रकाव्येचतुर्थकथावितेप्रथमभाषाढभूतिकथाकथ्यते॥८॥ ॥एकस्मिन्गच्छेआ
षाढभूतिरिनामक्षुल्लकसाधुर्नानालब्धिपात्रंविख्यातःसोऽन्य दाशिशिरामणीकस्यचित्रकारस्यगृहेभिक्षार्थंगतः।तस्यवनस्थेवंरीतिरप्रियः
कश्चिन्नाम्नाभिक्षुःसमेतितस्मैकामोदकोदायतदद्वा मोदकंप्राप्यआषाढभूतिः।स्तुतिपथाद्बहिर्मानश्चिंतयामास।अयंमोदक
आचार्यस्यदीयते।द्वितीयवारंलघुक्षुल्लकरूपंकृत्वा नैर्यर्ज्ञेगतः।मोदकोदत्तः।सैःपुनर्यदाविस्मरतातेनचिंतितं।अयंमो
दकउपाध्यायस्यभविष्यति।तृतीयवारंवृद्धसाधुरूपंकृत्वागृ हेगतलब्धोमोदकः।अयंतुप्रतिकारगवापरश्चेननटेनदृष्टः।चिंतितंच।
एवंविधेनानारूपकरणविद्यामकंनटोनवतितदावृद्ध कन्यकेउपार्जितस्तमंतुष्टमाणांधुरतानटेनोक्तं।अयंसाधुर्मोदकदानेनावर्ज
नीयः।उपाश्रयेगत्वासायंकंयदाभवद्यावत्समंजसंनवेनृत्यदेवीर्दिनात्तत्स्थानस्थास्यामीतिनानामाद्यानिकार्याणिप्राक्दिनेनवजस्रमुपार्जितं।अ
यदातस्त्रियामद्यविसंस्थुलांगदृष्ट्वोत्पन्नवैराग्यानटप्रार्थनयाभरतनाटकंकुर्वन्नादर्शभवनेविलोकयन्भरतचक्रवर्तिवत्केवलज्ञान
मवाप।आदर्शविलोकयन्नाप५००राजकुमारेरपिकेवलज्ञानमापुः॥५५॥ ॥अथमल्लिस्वामिकथाकथ्यते॥मल्लिस्वामिनादीयदाप्राग्भवेदीक्षां
गृहीतानदीक्षयाणांस्वमित्राणांपुरतएवंकथितं।आत्मनिःसंगेवतपःकार्यंनन्यूनंनवाधिकं।सर्वैःप्रतिपन्नं।मल्लिजीवस्तुसाधुरधिकीनवनार्थंमासक्ष
पणपारणेआयातप्रातरेवंच।किंचिदद्यमस्तकंदुख्यतीतिनपारणीकरिष्यामि।संलग्नमेवद्वितीयंउनमंडयते।उनःपारणकमायांकारातितयामायायाम्

नायातितदस्त्रलोनस्थधिगस्तुयच्छक्तवाप्यंतएवनायातिकनकमारवद्ध्यमार्गणिकायापितृस्थितिःजहालाहोतहालोनोलानालोलोपव
द्दृशीदासमकयेकूऊंकाडीपविनिनिर्द्दिष्टं॥२इतिचिंतयंस्तत्रवैराग्यःकपिलआलोचनस्थानेलोचमेवकृतवान्।गृहीतप्रव्रज्यः।५५०चौरा
न्प्रतिबोधयतिस्म।६०समाप्तोयंश्रीमान्कथामहोदधिनामाग्रंथः॥ ॥वेदवार्धिरसराशिस्मरसंख्येबभूवश्रीमान्ग्रंथःसकलस्तुमनस्विनद
र्पप्रदायी।भावक्रीडागगनकमलेराजसोविशालेतत्रानंदप्रियमिरनिकरेनावापापिजीयता॥१॥चेवाद्याप्तिनिप्रद्विलामवसतेश्रीसूरीसूररत्नघाम
रत्नाराःप्रामाणिकमताःशिष्यंपंडितसोमचंद्रउरधामाधुर्ययुग्याक्षतःकर्पूरप्रकरादिकाव्यकथिताएताःकथासत्कथा॥२सप्तपंचाशदधिका
शतसंख्यासुभितकथासमासादधियंघोजयगाघ्रविनिर्ममे॥३निर वद्यपद्यगद्याक्षरसंवर्गसंख्यायाअत्रदशशतीमानमस्मिन्ग्रंथेलिख्यते॥४॥ ॥
अथअनुक्रमणीकथा॥आर्द्रकुमार१प्रदेशकुपर२भरणे३कंड ल शालल४मेघकुमार५प्रसन्नचंद्र६स्थूलभद्र७अवंतीसुकुमालि८कइयपारा
द्विणस११श्रेणिक१२स्थूलभद्र१३दर्शकदेवना१४जीर्णश्रे ष्ठि १५ श्रीगौतम१६जमालि१७वज्रस्वामि१८शिवराजर्षि१९शालि२०अतिमुक्तक२१
मदनमार२२बलदेव२३पुण्याढ्य२४कयवन्न२५वंकचूल२६वि द्या स्वचौर२७कंडरीकपुंडरीक२८वज्रायिन्द्रपमार२९आनंद३०कामदेव३१वज्राउधर३२
सोमदेव३४श्रीनमि३५कालिकाचार्य३६वस्तुपाल३७बाहुबलि३८ दृढप्रहारि३९अग्निचौर४०जंबूस्वामि४१सुदर्शन४२श्रीवीर४३नंदिषेण४४मम्माणवणिक४५
चारुदत्त४६श्रीकृष्ण४७वंकचूल४८दवदंती४९ब्रह्मदत्त५०महाराज५१अशोक५२चंडरुद्र५३भवदेव५४उदायिन५५नृप५२कामकुंभ५३कालकशीप५४लोह५५जंघ५६मघ
५७सनत्कुमार५८प्रदेशी५९स्कंदक६०शालिभद्र६१अवंतिसुकुमाल६२राजर्षि६३पद्म६४चिलाती६५इलापुत्रकुमार६६स्यावत्तोत्थतीर्थ६७राजवतिका६८अषाढभूति६९नंदिषेण७०
सिंह७१चक्रवर्ति७२वयरस्वामि७३कूर्मापुत्र७४पदार्थिका७५गुणचक्र७६धनदेव७७वाहनसवाहन७८गरुड७९लक्ष्मण७०ढंढण८१गजसुकुमाल८२मृगावती८३सुबुद्धि८४महानंद८५धर्मिल८६इल
वंकचूलि८७सुनंद८८वाहुबलि८९मकरध्वज९०मृगांक९१सुभद्रा९२श्रेणिक९३वरदत्त९४श्रीराम९५बल९६दत्त९७मेघरथ९८वल्कल९९अर्जुनमालि१००आर्यरक्षित१०१विष्णुकुमार१०२मन
कुमार१०३करकंडु१०४द्विमुख१०५नमिराज१०६नग्गतिराज१०७श्रेयांस१०८चंदनबाला१०९श्रीस्थूलभद्र११०शिवकुमार१११नंदिषेण११२कलवारि११३
लाली११४अजितजिन११५नागरथकवर्तिमेघनाद११६अष्टापद११७नलदमयंती११८केशि११९प्रदेशी१२०सुलसा१२१सनत्कुमार१२२ऋषभदेव१२३आर्यरक्षित१२४मृगापुत्र१२५गजसुकुमार॥

धर्मकविरत्नधनवानलाहनीलकंठगुवधमेविरक्तमोढकरहवंडरको
नापुत्रकुमालिकापदकुमारपालरथश्रीगौतम७०मूलनइरपींडव२२न
नागराजहरिहरविमलराणीरजीवयगासहवरफविर्धन्नकुरु

२४

कथामहोदधिग्रं॰ प [illegible] पू. १०

विनयादिकुर्वतां अधिकदेशग्रामनगरराज्यप्राप्तिश्चाभवतीति तेनाप्यनुमानवतां स्फुलतोपि राज्यानि भरतचक्री लास्यतीदाऽछंदवदाय
ति एतत्श्रवणानंतरं अष्टानवतिभ्रातर एकत्र मिलिताः मिथस्वकथयितुं लग्नाः आत्मनां पुरतः कार्यं नाम भरतचक्री अस्मत्स्फोटयति सापि श्री
ऋषभादीश्वरस्तु वयमपि प्रभोः पुत्राः कथं नाद्येन भरतस्य प्रमाणं कुर्मः कटकबंधं कृत्वा गम्यतां आयाध्यस्यां मिथो युद्धानि विधाय्यंतां जीवतं नव
गृह्यते भरतः अथवा पयीमनेन विचारेण प्रभुः पार्श्वे गम्यतां यथा श्रीऋषभादि प्रभु निवेदयति तथा विधीयते इति विचारं कृत्वा गत्वा सर्वेपि बोध
वाः प्राप्ताः श्रीऋषभादि जिनपार्श्वे त्रिः प्रदक्षिणयित्वा प्रभुश्चैवंदितः। स्वामिनः पुरतः भरतस्वरूपं निवेदितं तदा प्रभुधर्मदेशनां कर्तुं लग्नः। मूलादावि
मानवासा। एकछत्रायईम इणीमुलहा उलहा उणजीवाणं १ संसारजिणंदवरदेसिअं धम्मो।।१। माणुस्सखित्तजाईकुलरूवारोगआउयं बुद्धी।
समवणगहसद्धासंजमोवलोगंमि डुलहाइं।।२। अवरदिसा ए जलहिंमिको इदावाखविज्जकिरसमिलासुद्धदिसाए यजुगंतो डुलहात्ता
णसंजाण।।३। अविजलहिमहाकल्लोलपिल्लियामाला वि ज्ज जुगछिद्दं मणुयत्तणं उडुलहं पुणा विपाणजीवाणं।।४। खिन्नाईणि विपवंड
लहाइं वित्तियाइं समेमिताइं पिअसुहछूणं पमाइयं जेण जि ण धम्मो।।५। सोहुरइमज्जुजरावाहिमहायाव मिन्नपडिरूवो तापारमपिवंतानिय
कम्मविडंबिउ जीवो।।६। इत्यादि श्रुत्वा प्रबुद्धाः।। सर्वराज्यानि विसृज्य प्रभोपार्श्वे दीक्षां अंगीचक्रुः। ब्राह्मणां राज्यानि भरतोजग्राह।।५९।। ।।चित्ता
वयां जनानां कपिलसमधियां चित्तलेशामिमूलः अत्याशावारिसिक्ताधनिविविधधनश्रार्थनानोगवल्लाओं इत्वादिसंपन्मतिकुसुमततिर्नोगि श्रितापफ
लर्द्धिर्लीना दृत्वा श्रवंत्या ब्रजतु कलितरुः वर्द्धयन्ती हि लुब्धा।।२६ अत्र कापिलब्राह्मणकथा कथ्यते।। ।।चंपायां कपिलनामा ब्राह्मणो वसति। सदेव
वशात् दारिद्र्यामत्तरक्तः समजनि शालेः इनिर्दिष्ट एकदा दासीप्रेरितः कनकमाषद्वयग्रहणार्थं द्विप्रहररात्रौ चैव राज्ञः पार्श्वे गच्छन् राजपुरुषैर्धृतः
नैर्बद्धा नृपपार्श्वे आनीतः राज्ञा आहूत्या रुचा ज्ञातो नायं चौरः। इंद्रवकल्प्यं वदनेन यथास्थितं कथितं राज्ञा संतुष्टः प्रोचे ईप्सितं मार्गय तेनोक्तं स्वामिन्
अशोकवनिकायां विमृश्य मार्गयामीति तत्र गत्वा मनस्येवं चिंतयामास किं शतं मार्गयामि उत सहस्रं उत लक्षं उत कोटिं उत कोटाकोटिं कृत्वापि तुष्टो